МУНИЦИПАЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ ДОШКОЛЬНОЕ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«ЗАБАВА»

Детский сад комбинированного вида «106»
г. Набережные Челны

РАСЛЫЙМ
«Кызыклы уен» 106 нчы балалар бакчасы»
МАМББ мөдире :
Гимадеева З.Д.
«26»__08__2022 ел

Каралды һәм кабул ителде
педагогик советта
«26»__08__2022 ел
беркетмә № 1

«Кызыклы уен» 106 нчы катнаш балалар бакчасы» муниципаль автономияле мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе 6 нчы мәктәпкәчә әзерлек (6-7 яшь) төркеменең 2022-2023 нче уку елына эш программасы.

Төзүче:
[illegible]

Яр Чаллы
2022ел

Эчтәлек

Кереш	
I Максатчан бүлек	
1. Аңлатма язуы	
2.Эш программасының максаты һәм бурычлары	
3. Программаны формалаштыруның принциплары	
4. Төркем турында белешмә	
5. Балаларның яшь үзенчәлекләре	
II Эчтәлекле бүлек	
1 Белем бирү эшчәнлегенең тематикасы	
2 .Белем бирү өлкәләренең эчтәлеге	
3 Әти-әниләр белән эш 4 Мәктәп белән эш	
III Оештыру бүлеге	
1.Материаль техник тәэмин итү	
2.Программа-методик тәэмин итү	
3.Знче мәктәпкәчә әзерлек төркеменең көн тәртибе	
4.Знче мәктәпкәчә әзерлек төркемендә оешкан белем бирү эшчәнлеген оештыру	
5. Әдәбият исемлеге	
IV Кушымта	

Кереш.

“Об образовании в Российской Федерации” Федераль канунына нигезләнеп, Россиядә мәктәпкәчә белем бирү гомуми белем бирүнең беренче дәрәҗәдәге статусын алды. Белем бирү программаларын тормышка ашырганда мәктәпкәчә белем бирү ФДББС “Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования» (Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации № 1155 от 17 октября 2013 года), нигезендә җайга салына. Аның төп бурычы- шартлар тудыру, шәхес культурасының нигезле җирлеген формалаштыру. Программаны төзегәндә белем бирү үсешендә хͤезерге заман халыкара тенденцияләр исәпкә алынды:

- балада әйләнә-тирәгә яңа караш формалаштыру;
- практикада белем бирүнең төп юнәлешләрен (экологик, экономик, социаль) тормышка ашыру;
- эшчәнлектә балаларның шәхси тәҗрибәләрен (көнкүреш, культура, социаль, әхлакый) актив куллану;
- балалар инициативасын, белем омтылышын, мөстәкыйльлеген үстерү;
- белем бирү процессын нәтиҗәле итү өчен төрле эшчәнлекне берләштерү (интегральләштерү);
- балаларның уенга, куркынычсызлыкка, уңайлы әйләнә-тирәгә хокукын саклау;

-сыйфатлы белем алуга мөмкинлек тудыру; - балаларны социумга актив кертү.

Төп гомуми белем бирү программасы МАМББУ № 106 "Кызыклы уен" мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе базасында якынча төп гомуми белем бирү программасын ("Туганнан мәктәпкә кадәр" редакциясе. Н.Е. Вераксы, Т. С. Комарова, Э.М.Дорофеева — М.: МОЗАИКА СИНТЕЗ, 2021 ел.) эшләнгән.

Төп гомуми белем бирү программасы бала шәхесен яшь һәм шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алып, социаль-коммуникатив, танып белү, сөйләм үстерү, нәфасәти һәм физик үсешен тәэмин итә.

Федераль дәрәҗәдә:

- Федеральный закон от 29.12.2012 № 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» (с изменениями от 13.07.2021г.).

-Федеральный закон от 03.08.2018 г. №317 –ФЗ «О внесении изменений в статьи 11 и 14 Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации».

- Федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования (Утвержден приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17 октября 2013 г. N 1155).

- Комментарии к ФГОС дошкольного образования Минобрнауки России Департамента общего образования от 28 февраля 2014 года № 08-249.

- Приказ Министерства просвещения РФ от 31 июля 2020 г. № 373 «Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования».

- Постановление Правительства РФ от 15 сентября 2020г. №1441 «Об утверждении Правил оказания платных образовательных услуг».

- СП 2.4.3648 – 20 «Санитарно – эпидемиологические требования к организациям воспитания и обучения, отдыха и оздоровления детей и молодежи», утвержденный Постановлением Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 28.09.2020 №28 об утверждении санитарных правил. Зарегистрирован в Министерстве юстиции РФ от 18.12.2020 №61573.

- Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 28.01.2021 №2 «Об утверждении санитарных правил и норм СанПиН 1.2.3685-21 «Гигиенические нормативы и требования к обеспечению безопасности и (или)безвредности для человека факторов среды, обитания» (вместе с СанПиН 1.2.3685-21 «Санитарные правила и нормы..»).

- Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 27.10.2020 г. №32 «Об утверждении санитарно-эпидемиологических правил и норм СанПиН 2.3/2.4.3590-20» Санитарно-эпидиомологические требования к организации общественного питания населения.

- Санитарно-эпидемиологические правила СП 3.1/2.4.3598-20 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации работы образовательных организаций и других объектов социально инфраструктуры для детей и молодежи в условиях распространения новой коронавирусной инфекции (COVID-19)», утвержденный постановлением Главного государственного санитарного врача РФ от 30.06.2020 №16, с изменениями от 24.03.2021 г. (Постановление Главного государственного санитарного врача РФ №10 «О внесение изменений).

- Закон Республики Татарстан «Об образовании» от 22.07.2013г № 68-ЗРТ (принят Государственным Советом 28.06.2013 г).

- Закон Республики Татарстан «О государственных языках Республики Татарстан и других Языках в Республики Татарстан» (изменения и дополнения от 28.07.2004 г № 44-ЗРТ; от 12.06.2014 г № 53-ЗРТ).

Җирле дәрәҗәдә:

- Устав муниципального автономного дошкольного образовательного учреждения «Детский сад комбинированного вида № 106 «Забава»;
- Основная образовательная программа дошкольного образования муниципального автономного дошкольного образовательного учреждения «Детский сад комбинированного вида № 106 «Забава»;
- Рабочая программа воспитания муниципального автономного дошкольного образовательного учреждения «Детский сад комбинированного вида № 106 «Забава».

I. Максатчан бүлек
1.Аңлатма язуы

Бүген җәмгыятьтә катлаулы социаль-экономик процесслар бара, белем бирүнең кыйммәтләре һәм максаты тамырдан үзгәрә. Балаларга белем бирүнең бөтен өлкәләрендә дә актив, иҗади, үзен үзгәртергә әзер торучы шәхес тәрбияләү таныла. Балаларның шәхси һәм социаль мөнәсәбәт позициясен күздә тотып, аларны мәктәпкә әзерләүдән күчү, мәктәпкәчә белем бирү нәтиҗәләренең күзаллавын үзгәртергә булыша. Нәтиҗәлелек: мәктәпкәчә яшьтәге балаларда кызыксынучанлык, активлык, мөстәкыйльлек сыйфатларын формалаштыра; ялгышларны уңышсызлыкларны җиңеп чыгарга әзерлек, яңа белем алырга, стандарт булмаган ситуацияләрдән чыгу юлын эзләргә омтылыш тудыра; үзе сайлаган эшкә җаваплылык, командада эшли белү, үзенә, башкаларга, җәмгыятькә, әйләнә-тирәгә ихтирамлы караш, кайгыртучнлык тәрбияли. Болар барысы да баланы мәктәпкә әзерләп кенә калмый, ә хәзерге җәмгыятьтә уңышлы мөстәкыйль эшләү өчен нигез булып тора. Билгеле, мондый нәтиҗәләргә ирешү өлкәннәрнең фикер йөртүендәге үзгәртеп корулар белән бәйле, педагоглар һәм ата-аналар үзгәртеп коруда үзләре башлап йөрергә тиеш. Шунлыктан, Программа педагог-бала- ата-ана мөнәсәбәтенә ориетлаштырылган.
Вакыт илебезнең мәгариф учреждениеләре эшенең яңа иҗтимагый-икътисади шартларда алып барылыу мәктәпкәчә мәгарифне заман таләпләренә туры китереп үзгәртүне, дәүләт һәм гаиләнең бала тәрбияләүдәге ролен яңа прогрессив формалар белән баетуны, һәр баланың эмоциональ иминлеге һәм төрле яклы үсеше өчен педагогик коллективның җаваплылыгын арттыруны таләп итә. Бүгенге мәктәпкәчә мәгарифнең приоритетлары үзгәрү сәбәпле балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программаларын яңартырга кирәкле булды. Мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре хезмәткәрләре, яңа заман таләпләрен исәпкә алып, башка концептуаль нигезендә төзелгән программалардагы мәсьәләләрне һәм эчтәлекне әлеге документка мөстәкыйль рәвештә кертәләр. Шулардан чыгып, мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбия һәм белем процессында "Физик үсеш", "Социаль-шәхси үсеш", "Танып белү-сөйләм үсеше", "Нәфис-нәфасәти үсеш" ёщм "Сөйләм үсеш" юнәлешләре булуы мөһим.
Белем бирү процессы "Туудан мәктәпкә кадәр" якынча балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы нигезендә төзелгән, Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева мөхәррияте астында, 2012 ел, 2-е басма, «Гаиләдә, балалар бакчасында әдәплелек тәрбияләү программасы»; К.В. Закирова, Р.А. Низамов, Мәгариф-2006, "Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы", Р.К.Шаехова, 2012. Хәзрәтова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г., Хәбибулинаның И.Җ. "Туган телдә сөйләшәбез" методик әсбап; Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина, Ф. В. Хәзрәтованың "Математикага өйрәнәбез" (Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары өчен методик кулланма; Р. М. Зиннәтова, Л. Ә. Гәрәева "Сүрәтләү һәм кору эшчәнлеге" . Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен методик кулланма эшчәнлек төрләренә нигезләнеп тулыландыра.

Программаның төп бурычлары - мәктәпкәчә яшьтәге баланың тулы кыйммәтле яшәеше өчен уңай шартлар тудыру, шәхес культурасының нигезле җирлеген формалаштыру, шәхси һәм яшь үзенчәлекләренә яраклаштырып, физик һәм психик сыйфатларны төрле яклап үстерү, баланы хәзерге җәмгыятьтә яшәргә әзерләү.

Бу максатлар бала эшчәнлегенең (уен, уку, иҗади, җыр-бию, хәрәкәт, элементар хезмәт) төрле процессларында тормышка ашырыла.

Программага куйган максатларга ирешүдә түбәндәгеләр беренчел әһәмияткә ия:

- һәр баланың сәламәтлеге, эмоциональ иминлеге һәм үз вакытында төрле яклы үсеш алуы турында кайгырту;
- балаларны аралашучан, игелекле, кызыксынучан, инициативалы, мөстәкыйльлеккә һәм иҗатка омтылучан итеп үстерү максатыннан чыгып, төркемнәрдә кешелеклелек һәм мәрхәмәтлелек атмосферасы тудыру;
- балалар эшчәнлегенең төрле төрләрен киң куллану; укыту һәм тәрбия процессының нәтиҗәлелеген күтәрү максатыннан аларны инегральләштерү;
- тәрбия һәм белем процессын иҗади оештыру;
- балаларның мөмкин булганча төрле эшчәнлекләрен файдалану; белем бирү процессын нәтиҗәлерәк итү максатында аларны берләштерү;
- мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре һәм гаилә шартларында бала тәрбиясенә якын килүгә юнәлеш бирү;
- гаиләнең балалар бакчасы төркемнәре һәм, гомумән, мәктәпкәчә учреждение тормышында катнашуын тәэмин итү;
- балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәп эшендә мәктәпкәчә яшьтәге балага кирәгеннән артык акыл һәм физик эш йөкләмәү максатыннан дәвамчанлыкны саклау;
- региональ якын килүне гамәлгә ашыру.

Билгеле ки, программадагы тәрбияви бурычларны бары тик педагог балалар бакчасына килгән беренче көннәрдән үк балага, максатчан йогынты ясый алганда гына хәл итәргә мөмкин. Бала ирешергә тиешле гомуми үсеш һәр ул үзләштергән әхлакый сыйфатлар дәрәҗәсе һәм тәрбиячененң педагогик осталыгына, культурасына, балаларны яратуына бәйле. Мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре педагоглары, баланың сәламәтлеге һәм төрле яклы үсеше турында кайгыртып, гаилә белән берлектә баланың тормышын бәхетле итәргә омтылырга тиешләр.

Программа принциплары.

Белем бирү процессын оештыру принциплары һәм алымнары.

Программа нигезен бала үсешенә якын килүне-мәдәни, тарихи, заманлашкан мәгариф эшчәнлеге тәшкил итә.

Белем бирү мохитын оештыру принциплары:

Психологик комфорт принципы. Балалар һәм зурлар арасында бер-берсенә карата уңай караш тәрбияләү.

Эшчәнлек принципы. Төп эшчәнлек төрләрендә балаларның “ачыш”ларынаакцент ясала.

Бербөтенлелек принципы. Балаларда әйләнә-тирәне күзаллауларын, үзләре турында белемнәрен формалаштыру.

Минимакс принципы. Балаларны шәхси яктан үстерү өчен шартлар булдыру.

Сәнгать принципы. Белем бирү процессы һәр баланың сәнгать үсешен үстерергә юнәлдерелгән.

Вариатив принципы. Балаларга танып белү һәм күзәтүчәнлек эшчәнлегендә үзләренә кирәкле материалларны, хәрәкәт итү төрләрен һәм катнашучыларны сайлап алырга мөмкинчелек бирә.

Дәвамчанлык принципы. Мәктәпкәчә һәм мәктәп арасындагы белем бирүне оештыру буенча бәйләнешне саклау. Бу принциплар баланы шәхес буларак үстерү һәм аны ничек бар шулай кабул итәргә ярдәм итә.

Приоритетлы юнәлеш

Мәктәпкәчә әзерлек төркеме балалары эшчәнлегендә танып белү үсеше приоритетлы юнәлеш булып тора. Аларга: танып белү, күзәтүчәнлек, әйләнә-тирәне күзәтү кирә.

Мәктәпкәчә әзерлек төркемендә тәрбия һәм белем бирүне оештыру эчтәлеге интеллектуаль һәм шәхси яктан баланың сәламәтлеген саклау, ныгыту; уен төрләре эшчәнлеге: уен, коммуникатив, хезмәт, танып белүне формалаштыру.

Төркемдә белем бирү эшчәнлегенең формалары һәм төрләре: әңгәмә,дидактик уеннар, рәсемнәр карау, коллекция җыю, проектлар карау, викториналар, интегратив эшчәнлек, "Мин һәм табигать» экологик өстәмә программасы, шәхси эш, аерым эш.

Программа үзләштерүдә көтелгән нәтиҗәләр

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге
Укыту-методик комплектында тупланган материаллар балалар бакчасы педгогларына балаларның сөйләмен үстерү,тирә-юнь,матур әдәбият әсәрләре белән таныштыру максатында гына түгел,ә рәсем ясау,әвәләү, кул хезмәте, конструкцияләү,эксперимент эшләре, кисеп ябыштыру, музыка, физкультура эшчәнлекләрендә, иртән балаларны кабул итү,саф һавада булу, табигатьне күзәтү вакытында, әти-әниләр белән бердәм эшчәнлектә иҗади якын килеп кулланыла һәм ныгытыла.
"Туган телдә сөйләшәбез"методик кулланмасы балаларга телебезнең матурлыгын,байлыгын аңларга,аны сиземләргә,үзләрендә күркәм сыйфатлар булдырырга,тел хәзинәсен тирәнтен аңларга, кеше өчен газиз булган туган җиргә,туган телебезгә мәхәббәт, әти- әниләргә, өлкәннәргә карата хөрмәт итәгать тәрбияләү, үзләрендә хезмәт сөю, тыйнаклык,шәфкатьлелек кебек күркәм сыйфатлар булдырырга ярдәм итә.
Балалар "сүз", "аваз" терминнарының мәгънәсен дөрес итеп аңлый һәм куллана башлау, сүзгә игътибарлары арту, яңгырашы буенча охшаш һәм төрле сүзләрне табу, сүзләрдәге кирәкле авазларны аерып күрсәтә.
Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү бурычларын чишү өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары куллану. Алты яшьтәге балалар белән оештырылган эшчәнлек уен характерын ала.
Өйрәтү-тәрбия процессында балалар белән эшчәнлекне оештырганда тәрбиячегә иҗади якын килү мөмкинлеге бирелә. Эшчәнлек конспектларын төзегәндә тәрбияче өчен күрсәтмәләр, балаларның якынча җаваплары, балаларны активлаштыру җәя эчендә күрсәтелә. Җәя эчендә бирелгән индивидуаль һәм күмәк кабатлаулар истә калдыру максатыннан аваз, сүз, иҗек, фраза кебек сөйләм элементын кабатлауны күрсәтү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтиҗәләре.
Ирешелгән нәтиҗәләр: -безне нәрсә шатландыра
Бала сәламәт яшәү рәвеше, дөрес туклану турында күзаллый.
Табигатьнең төрле объектлары турында мәгълүмәт бирә ала.
Үзе, әти-әнисе турында сөйли белә.
Үзенең адресын, телефон номерын әйтә белә.
Бала күмәк сөйләмдә актив катнаша. Сөйләмдә төрле сүз төркемнәрен аңлап, төгәл куллана ала.
Предметлар, картиналар, рәсемнәр буенча иҗади хикәя төзи белә.
Әсәрнең жанрын билгели ала.(әкият, хикәя, шигырь)
Китап геройларына карата үз мөнәсәбәтен белдерә ала.
Шигырьләрне, сәхнәләштергән әсәрләрне сәнгатьле итеп сwйли.
Китаплардан яңа белемнәр алу мөмкинлеген аңлый.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр.
Сәламәт яшәү рәвеше, дөрес туклану турында бала күзалламый.
Табигатьнең төрле объектлары турында мәгълүмат аз бирә.

Үзе (фамилиясе, исеме, адресы, телефон номеры, әти-әнисе) турында мәгълүматы сай. Бала күмәк сөйләмдә катнашмый. Предметлар, картиналар, рәсемнәр буенча үзлектән хикәяләр сораулар ярдәмендә генә төзи.
Бала әсәрнең жанрын(әкият, хикәя, шигырь) тәрбияче ярдәмннән башка билгели алмый. Китап геройларының кылган гамәлләренә дөрес бәя бирә алмый. Шигырьләрне тиз истә калдырмый, сәнгатьле итеп сөйләми.
Эчтәлеге буенча сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә яки бирә алмый. Китаплар белән кызыксынмый.

2. Эш программасының максаты һәм бурычлары

Эш программасының максаты:

— баланың мәктәпкәчә балачагын тулы канлы уздыру өчен уңай шартлар тудыру, шәхеснең база культурасы нигезләрен формалаштыру, яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрне исәпкә алып, психик һәм физик сыйфатларны һәрьяклап үстерү, хәзерге җәмгыятьтәге тормышка әзерләү, уку эшчәнлегенә алшартлар формалаштыру, мәктәпкәчә яшьтәге баланың тормыш иминлеген тәэмин итү.

Эш программасының бурычлары:

• һәрбер баланың сәламәтлеге, эмоциональ иминлеге һәм үз вакытында төрле яктан үсеше турында кайгырту;

• төркемнәрдә барлык тәрбияләнүчеләргә карата аларны аралашучан, яхшы күңелле кызыксынучан, инициативалы, мөстәкыйльлеккә һәм иҗатка омтылучан итеп үстерергә ярдәм итәрлек кешелекле һәм яхшы мөнәсәбәт булдыру;

• балалар эшчәнлегенең төрле төрләрен максималь файдалану, тәрбия- белем бирү процессының нәтиҗәлелеген арттыру максатларында аларны интеграцияләү;

• тәрбия-белем бирү процессын иҗади оештыру;

• белем бирү материалын куллануның вариативлыгы, һәрбер баланың кызыксынулары һәм сәләтләренә туры китереп иҗат эшен үстерергә мөмкинлек бирү;

• балалар иҗаты нәтиҗәләренә хөрмәт белән карау;

• мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе һәм гаилә шартларында балалар тәрбияләүгә бердәм якын килү;

• балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәп эшендә мәктәпкәчә яшьтәге балаларга белем бирү эчтәлегендә акыл һәм физик яктан көч килүләрне булдырмаучы, предметлы укыту басымы ясамауны тәэмин итүче дәвамчанлыкны үтәү.

Эш программасының төп фикере - укыту, тәрбияләү, сәламәтлеген саклау белән бергә баланың шәхесен үстерү.

Эш программасының күрсәткече:

*Белем өлкәләрен интеграцияләү нигезендә тулы педагогик процессны төзү;

*Балаларның яшь һәм шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алып төп юнәлешләр – физик, социаль-шәхси, танып белү-сөйләм, нәфис-нәфасәти үсеш юнәлешләре буенча төрлеяклап үстерү;

*Балаларның иҗади сәләтен ачу, сәләтлеләрне табу, шәхси үстерү өчен яңа технологияләр куллану;

*Балаларның мөмкинчелегеннән, кызыксынучанлыгыннан, сорауларыннан чыгып төрле төр эшчәнлекләрне үстерү;

*Эчтәлекле аралашуга, сөйләшүгә төзелгән шәхси һәм төркем белән эшчәнлекләр оештыру;

*Балага эшчәнлектә үзен күрсәтү, эчтәлеген сайлау, иптәшләр сайлау хокукы.

3.Программаны формалаштыруның принциплары

• баланың үсешенә ирешүне максат итеп куйган үсешкә китерүче белем бирү принцибына туры килә;

• фәнни нигезләнгәнлек һәм гамәлдә кулланучанлык принципларын исәпкә ала (Программаның эчтәлеге яшь чорлары психологиясе һәм мәктәпкәчә педагогиканың төп нигезләмәләренә туры килә һәм, тәҗрибәләр күрсәткәнчә, массакүләм мәктәпкәчә белем бирү практикасында уңышлы гамәлгә ашырыла ала);

• тулылык, зарурлык һәм җитешлелек критерийларына туры килә (җитәрлек күләмдә «минимум» материал кулланганда, куйган максатлар һәм бурычларны хәл итәргә мөмкинлек биреп);

• мәктәпкәчә яшьтәге балаларга белем бирү процессының тәрбияви, үсеш һәм укыту максатлары һәм бурычлары бергәлеген тәэмин итә, аларны гамәлгә ашыру барышында мәктәпкәчә яшьтәге балалар үсешенең нигезен тәшкил итүче сыйфатлар формалаша;

• балаларның яшь мөмкинлекләренә һәм үзенчәлекләренә, белем бирү өлкәләренең үзенчәлегенә һәм мөмкинлекләренә туры китереп, белем бирү өлкәләренең интеграциясе принцибын исәпкә алып төзелә;

• белем бирү процессын коруның комплекслы-тематик принцибына нигезләнә;

• программалы белем бирү бурычларын өлкәннәр һәм балаларның уртак эшчәнлегендә һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның мөстәкыйль эшчәнлегендә хәл итүне турыдан-туры белем бирү эшчәнлеге кысаларында гына түгел, мәктәпкәчә белем бирүнең үзенчәлегенә туры китереп, режим моментларын уздырган вакытта да күздә тота;

• белем бирү процессын балалар белән эшләүнең яшь үзенчәлекләренә туры килгән формаларын куллану аша оештыруны күздә тота. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән эшләүнең төп формасы һәм алар эшчәнлегенең әйдәп баручы төре булып уен исәпләнә;

• төбәк үзенчәлекләренә бәйле рәвештә белем бирү процессын төрлеләндерүгә юл куя;

• мәктәпкәчә яшьтәге барлык төркемнәр арасында һәм балалар бакчасы белән мәктәп арасында дәвамчанлыкны саклауны исәпкә алып төзелә.

Балалар бакчасы эшчәнлегенең юнәлеше:

1.Танып белү-сөйләм үсеше, социаль-шәхси үсеш, физик үсеш, нәфис-нәфәсәти үсеш.
2.Мәктәптә укырга әзерләү (логик фикерләү, уку грамотасы...)
3.Сәламәтләндерү һәм профилактика чаралары

Балаларның танып-белү эшчәнлеген үстерү, тәрбия һәм белем бирү процессының сыйфатын яхшырту максатында балалар бакчасы үз алдына түбәндәге бурычларны куя:
1. Балаларның һәрьяклап үсешен тәэмин итү юнәлешендә яңа технологияләрне, үрнәк тәҗрибәләрне киң кулланып, балаларның сәламәтлеген саклау, аларны физик яктан ныгыту буенча нәтиҗәле эш алып баруны дәвам итү.
2. Балаларга тәрбия һәм белем бирү сыйфатын камилләштерү максатыннан чыгып, федераль дәүләт белем стандартларына (ФГОС) таянып, алдынгы педагогик тәҗрибәләргә нигезләнеп, педагогларның һөнәри осталыгын үстерү һәм тәрбия-өйрәтү процессында информацион-компьютер технологияләрен куллану.
3.Балалар бакчасында бала шәхесен формалаштыруда гаилә белән бердәм эшчәнлек. Балалар бакчасы һәм гаилә арасындагы элемтәне халык педагогикасына, алдынгы гаилә тәҗрибәсенә таянып ныгыту, милли рухта мәхәббәт тәрбияләүгә юнәлтү.

4. “Татарстан Республикасы халыклары телләре” турындагы законны тормышка ашыруда яңа алымнарны куллану һәм укыту-методик комплекты аша балаларның сөйләмен сыйфатлы камиллләштерүне дәвам итү
Балаларга белем һәм тәрбия бирү өчен түбәндәге кабинетлар эшләп килә: татар теле кабинеты, музыка һәм физкультура залы.

4. Төркемнең комплектациясе
1 төркем турында белешмә

№ төркем	Балаларның яше	Күплек саны	малайлар	кызлар	Балалар составы	Барлык балалар саны
2	6 -7 яшь	27	13	14	27	27

Төркемдә гаилә составы:

Татар гаиләсе	Катнаш гаилә
12	15

5. Балаларның яшь үзенчәлекләре
Мәктәпкәчә эзерлек төркеме (6 -7 яшь)

Мәктәпкәчә әзерлек төркеме балалары эшчәнлегендә танып белү үсеше приоритетлы юнәлеш булып тора. Аларга: танып белү, күзәтүчәнлек, әйләнә-тирәне күзәтү кирә.

Мәктәпкәчә әзерлек төркемендә тәрбия һәм белем бирүне оештыру эчтәлеге интеллектуаль һәм шәхси яктан баланың сәламәтлеген саклау, ныгыту; уен төрләре эшчәнлеге: уен, коммуникатив, хезмәт, танып белүне формалаштыру.

Төркемдә белем бирү эшчәнлегенең формалары һәм төрләре: әңгәмә,дидактик уеннар, рәсемнәр карау, коллекция җыю, проектлар карау, викториналар, интегратив эшчәнлек, “Мин һәм табигать» экологик өстәмә программасы, шәхси эш, аерым эш.

Бу яшьтә баланың сөйләме төрле контингент кешеләре (өлкәннәр һәм яшьтәшләр, таныш һәм таныш булмаган кешекләр) белән аралашуга мөмкинлек бирә. Балалар авазларны дөрес әйтү генә түгел, фонемаларны һәм сүзләрне таныйлар. Төрле орфологик системасын узләштерү аларга исемнәрнең, фигыльләрнең һәм сыйфатларның катлаулы грамматик формаларын төзергә мөмкинлек бирә.
Туган телгә карат тотрыклы кызыксыну үсә. Мәгълүмати – аралашу технолигияләре кулланып аралашырга өйрәнәләр, аудио – видеоязмалар, уку- укыту методикасы комплектларын кулланып предметны, аның билгесен, хәрәкәтен белдерүче сүзләр һәм сүзтезмәрне сөйләмдә, аралашуда актив кулланалар. Гади аралашу кирэк булган сөйләм берәмлекләре белән балаларның лексикасы байый, байлыклары арта...

Бу яшьтәге балалар төзелеше ягыннан катлаулы булмаган һәм сорау җөмләләр төзиләр. татар телендә сөйләшүче әңгәмәдәшенең сөйләмен тыңлый белергә, нәрсә турында сөйләгәнен аңларга тырышалар. Телне беклүләренә дә карамастан диалогларда катнашырга омтылалар. Мәктәпкә әзерлек төркеме балалары бик еш сөйләмдә катлаулы җөмләләр кулланалар. 6- 7 яшьлек баланың сүз байлыгы арта. Диалог төзегәндә бала сорауларга тулы

җавап бирә, һәм үзе сораулар бирергә, әңгәмәдәшен аңларга тырыша. Монологик сөйләмдә рәвештә үсә. Балалар эзлекле һәм бәйләнешле итеп сөйли алалар.

II Эчтәлекле бүлек

1. Белем бирү эшчәнлегенең тематикасы.

Тема	Белем бирү эшчәнлеге	Йомгаклау эшчәнлеге
Мәктәп – белем йорты (август ае 4атна -1сен ае 1 атна)	Балаларда мәктәп белән кызыксыну хисләре уяту, белем алырга омтылыш тәрбияләү; сораулар ярдәмендә балаларның сөйләм телен үстерү, сөйләшерә этәрү; балаларны мәктәп тормышы белән таныштыру.	“Белем көне”- бәйрәме “
Көз (сентябрь ае 2 -4 атна)	Табигатьтә көз фасылы һәм андагы үзгәрешләрне күзаллау; көзнең матурлыгын күрә һәм соклана белүләренә ирешү; балаларда эстетик хис, күзәтүчәнлек,игътибарлык, кызыксынучанлык тәрбияләү; сүз байлыгын диалогик сөйләмне үстерүне дәвам итү; җәй һәм көз фасылларының үзгәрешләрен аера һәм күрә белүләренә ирешү.	“Көз-“бәйрәме , иҗат эшләр күргәзмәсе.
Минем шәхәр,илем, галәм (октябрь ае 1 -2 атна)	Балаларда сәламәтлек, сәламәт кеше төшенчәсе булдыру, үзенең сәламәтлеген сакларга теләк тудыру.Сәламәтлек турында күзалларын киңәйтү. Балаларда сәламәт яшәү рәвешенә аңлы караш булдыру, сәламәт яшәү омтылышы тәрбияләү.	Ачык сәламәт көне
Халык ара бердәмлек көне (3ай октябрь -2 атна ноябрь)	Балаларда Туган ил ,дәүләт бәйрәмнәре турында белемнәрен киңәйтү.Ил тарихына кызыксыну үстерү.Үз иленә горурлык, мәхәббәт хисләрен тәрбияләү.	“Халык ара бердәмлек көн бәйрәме. Балаларның иҗат эшләр күргәзмәсе.
Яңа ел (3 атна ноябрь-4 атна декабрь)	Кыш белән танышыны дәвам итү, кыш фасыллары турындагомуми күзаллау булдыру.Төрле халыкларның Яңа ел бәйрәмен ничек билгеләп үтүләре турында мәгълүмат бирү.Әдәби сөйләмне үстерү. Үз кулларың белән бүләкләр ясарга өйрәтү хәм якыннарыны бәйрәм белән котларга омтылыш тәрбияләү.	“Яңа ел”- бәйрәме Балаларның иҗат эшләр күргәзмәсе.
Кыш (гыйнвар ае 1-4 атна)	Балаларның кыш фасыллары турындагы белемнәрен системалаштыру; бәйләнешле сөйләмне, логик фикерләү сәләтен үстерү, сыйфатлпрны дөрес , урынлы кулланырга өйрәтү;Табышмаклар,хикәяләр , шигырьләр аша кыш аеның матур булуын аңлату, табигатьнең матурлыгын күрә белергә	“Кыш” –бәйрәме Балаларның иҗат эшләр күргәзмәсе.

	өйрәнү. Балаларда су һәм боз белән эксперимент үткәрү аша тикшеречәнлеккә, танып белүгә башлангыч кызыксыну формалаштыру. Табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләү.	
Ватанны саклаучылар көне (февраль ае 1-3 атна)	Балаларның туган илгә карата белемнәрен һәм дәүләт бәйрәмнәре турында белемнәрен арттыру. Төрле яштәш милләтләренә карата изгелекле һәм хөрмәт формалаштыру. Хәрби һөнәр, хәрби техника атамаларын белеп истә калдыру һәм бу сүзләрне сөйләмдә кулланырга өйрәтү.Ватанны саклаучыларга карата ихтирам тәрбияләү.	“Ватанны саклаучылар көне” –бәйрәме Балаларның рәсемнәр күргәзмәсе.
Халык ара хатын кызлар көне (4атна феврал ае-1атна март ае)	Әниләргә,әбиләргә багышланган шигырльләр белән танышу; Поэтик сөйләм күнекмәләрен, социаль күнкмәләрне үстерү.Әниләргә һәм әбиләргә хөрмәт,җылы хисләр тәрбияләү,әдәплелек һәм итагатьлелек күнекмәләре булдыру. Үз кулларың белән бүләкләр ясарга өйрәтү хәм якыннарыны бәйрәм белән котларга омтылыш тәрбияләү.	“8март” –бәйрәме Балаларның иҗат эшләр күргәзмәсе.
Халык бәйрәмнәре һәм гореф – гадәтләре(март ае 2-4атна)	Башка милләт халкына дус тойгы тәрбияләү.Идел буе халыкның тарихы, мәдәнияте ,гореф-гадәтләре кызыксыну камилләштерү. Татар халкының декоратив кулланма сәнгате турында күзаллауларын киңәйтү.Гжель ,Городец,Полхов-Майдан эшләнмәләре характерлы өлешләре белән танышу	Милли бәйрәм Балаларның иҗат эшләр күргәзмәсе.
Исәнме, яз! (апрель ае 1-2 атна)	Балаларның язгы табигатьтәге үзгәрешләр турында күзаллауларын киңәйтү һәм үзенчәлекләрен тасфирлап сөйләргә өйрәтү. Күчмә кошларга ярдәм итәргә кирәклеге турындагы фикерне .һәм язгы күренешләр белән кызыксынуларын үстерү. Табигатьтәге үзгәрешләрне күрергә өйрәтү.	“Нәүрүз”- бәйрәме Язгы кыр эшләре көне Балаларның иҗат эшләр күргәзмәсе.
Җиңү көне өчен сезгә зур рәхмәт! (3атна апрел ае-1 атна май ае)	Балаларның Бөек Ватан сугышы турында белемнәрен системалаштыру. Геройлар һәм җиңү яулаган каһарманнар турында мәгълүмат бирү.Патриотик хисләр,Ватанга мәхәббәт тәрбияләү.	“Җиңү көн” – бәйрәме Балаларның иҗат эшләр күргәзмәсе.
Җәй (май ае 2-4 атна)Җәй айларында балалар бакчасы, каникул вакыты буенча эшли.		

(1атна июнь- 3атна август)		

Вариатив өлеш

Шаехова Р. К. Региональная программа дошкольного образования. Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы. – РИЦ, 2012. – 208 с.

Белем бирү олкәләренең эчтәлеге

ФИЗИК ҮСЕШ

«Сәламәтлек» белем бирү өлкәсе

«Сәламәтлек» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларның сәламәтлеген саклау, аларда сәламәтлек культурасы нигезләрен формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлдерелә ***һәм белем бирү бурычларын*** *билгели.*
Программада физик тәрбиянең сәламәтләндерү, тәрбия һәм белем бирү бурычлары билгеләнгән. Баланың тормышын саклау һәм сәламәтлеген ныгыту, аңарда күңел күтәренкелеге булдыру; негатив эмоцияләрдән һәм нервлары бозылудан саклау, бала организмының бар функцияләрен камилләштерү; тулы физик үсеш, физик культура нигезләрен формалаштыру; көндәлек физик күнегүләргә ихтыяҗ, уңай әхлакый сыйфатлар һәм ныклы ихтыяр тәрбияләү күздә тотыла.

Мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләрендә физик тәрбия махсус физкультура, шулай ук уен эшчәнлегендә һәм балаларның көндәлек тормышында гамәлгә ашырыла**.**

Балаларның организмнарын чыныктыру, сәламәтлекләрен ныгыту эшен дәвам итү, аларда сәламәт яшәү рәвеше тәрбияләү. Хәрәкәт эшчәнлеге вакытында мөстәкыйльлекләрен, иҗади сәләтләрен үстерү, хәрәкәтләрне башкарганда үзеңнең гамәлләреңә бәя бирергә өйрәтү. Спортка карата кызыксыну, мәхәббәт тәрбияләү.

Физик культура.

Балаларда көндәлек хәрәкәт эшчәнлегенә ихтыяҗ формалаштыру.
Һәр төр эшчәнлектә гәүдәне туры, төз тотарга гадәтләндерү.
Төп хәрәкәтләрне башкару осталыгын камилләштерү; хәрәкәтләрне җиңел, төгәл итеп башкару.
Йөргәндә һәм йөгергәндә, бер алган темпны саклый белү күнекмәләрен ныгыту.
Йөгереп килеп йомшак түшәмгә, биеклеккә һәм озынлыкка сикергәндә, йөгерү белән этелеп алга ыргылуны яраштырырга өйрәтү.
Ыргыту вакытында кул чуклары хәрәкәтен камилләштерү.
Гимнастика стенасының бер аралыгыннан икенче аралыгына диагональ буенча үрмәләргә өйрәтү.
Бер урында торган һәм йөргән килеш тиз генә күченеп тезелергә; бер рәттә, колоннада, түгәрәктә тигезләнергә, күнегүләрне бирелгән темпта тигез башкарырга өйрәтү.
Психофизик сыйфатлар: көч, тизлек, түземлек, җитезлек һәм осталыкларын үстерү.
Статик һәм динамик тигезлекне саклау күнегүләре эшләү; хәрәкәт координациясен һәм тирә-юньдә ориентлаша белүләрен үстерү.
Спорт күнегүләре башкару күнекмәләрен ныгыту.

Баланың һәрьяклы үсешен тәэмин итү. Түземлек, үз дигәнендә нык торучанлык, тәвәкәллек, кыюлык, оешканлык, башлап җибәрү осталыгы, булдыклылык тәрбияләү.

Мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтле уеннар оештырырга, үз уеннарын, уен вариантларын уйлап табарга өйрәтү эшен дәвам итү.

Физкультура һәм спорт өлкәсендә ирешкән кайбер уңышлар, спорт вакыйгалары турында мәгълүмат бирү.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр.

Төп хәрәкәтләрнең барлык төрләрен (йөрү, йөгерү, сикерү, ыргыту, үрмәләү) дөрес башкару.

40 см биеклектән йомшак өслеккә сикерү, йомшак итеп җиргә төшү; баскан җирдән озынлыкка (100см чамасы), йөгереп килеп озынлыкка (180 см), йөгереп килеп биеклеккә (50 см дан да ким булмаган арадан); төрле ысуллар белән кыска һәм озын сикергеч аша сикерү.

Эченә әйбер тутырылган тупларны (авырлыгы 1 кг) ыргыту; 4-5 м арадан горизонталь һәм вертикаль ноктаGarга , хәрәкәттәге ноктага төбәп ыргыту, сул һәм уң кул белән 5-12 м ераклаккапредметларны ыргыту.

Физик күнегүләрне төрле башлангыч торыштан төгәл һәм ритмик рәвештә яңгыраган музыкага яраштырып, тәрбиячинең күрсәтмәләре буенча дөрес итеп башкару.

Гәүдәне төз, дөрес тоту.

Спорт элементлары кергән уеннарда (бадминтон, баскетбол, футбол, хоккей, өстәл теннисы) актив уйнау.

Гидроаэробика күнегүләре башкару.

Хәрәкәт эшчәнлеге вакытында тәртиплелек, чыдамлык, иҗади сәләт һәм мөстәкыйльлек күрсәтү, хәрәкәтләрне нәфис, нәзакәтле, матур итеп башкару.

Саф һавада хәрәкәтле уеннар

Хәрәкәтле уеннар балаларның физик үсешенә булыша, сәламәтлекләрен ныгыта, хәрәкәт координациясен яхшырта. Әлеге уеннар ярдәмендә бала тырыш, көчле, сәләтле, нык ихтыярлы булып үсә. Бу уеннарны уйнаганда билгеле бер кагыйдәләрнең үтәлү мәҗбүрилеге балаларны тәртипкә, үз эш гамәлләр, хәрәкәтләрен барларга өйрәтә. Уенның шартларын истә калдыру аша балаларда күзәтүчәнлек тәрбияләнә, истә калдыру сәләте, хәтер эшчәнлеге яхшыра. Уен бапрышанда балалар бергәләп уйнау, хәрәкәт итү, ситуацияне хәл итү кебек күнекмәләргә өйрәнәләр, башка балалар арасында үзеңне тоту, гомуми кагыйдәләргә буйсыну кебек тәртип кагыйдәләрен үзләштерәләр.

«СОЦИАЛЬ-ШӘХСИ ҮСЕШ»

Мәктәпкә хәзерлек төркемендә мәктәпкәчә яшь чоры тәмамлана. Балалар кешелек культурасының аерылгысыз өлеше булган әйберләр дөньясы белән танышалар, кешеләр белән позитив аралашу формаларын үзләштерәләр.

Балалар арасында дустанә мөнәсәбәт булдыру, бергәләшеп уйнау, эшләү, шөгыльләнү күнекмәләре бирү эшен дәвам итү, бер-берләренә ярдәшмләшеп, килешеп уйнау, шөгыльләнү күнекмәләрен ныгыту, уй гамәлләре белән өлкәннәрне сөендерәсе килү омтылышларын хуплау.

Әйләнә-тирәдәге кешеләргә ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү эшен дәвам итү.Әңгәмәдәшен тыңлый белергә, кирәкмәгәндә аны бүлдермәскә, өлкәннәрнең сөйләшүенә кушылмаска өйрәтү. Кечкенәләр турында кайгыртучанлык тәрбияләү, аларга ярдәм күрсәтү. Өлкән кешеләргә, аларның хезмәтенә һәм ялына хөрмәт белән карарга, кайгыртучанлык күрсәтергә, үтенечләрен теләп үтәргә, кирәк икән, үзенең ярдәмен күрсәтә белергә өйрәтү.

Гаделлек, тыйнаклык, ярдәмчеллек, кеше хәленә керә белү, күмәклек кебек сыйфатлар формалаштыру.
Ихтыяр сыйфатлары үстерү: үз теләкләреңне чикли, максатка ирешүдә килеп чыккан каршылыкларны җиңә, өлкәннәрнең таләпләренә буйсына һәм тәртип кагыйдәләрен үти белү, үзеңнең эш-гаәлләреңне уңай үрнәккә охшатып башкару.
Сөйләм әдәбенә өйрәтү эшен дәвам итү. Сөйләмдә "исәнмесез", "саубулыгыз", "зинһар", "гафу итегез", "рәхмәт" кебек ягымлы сүзләрне куллану, активлаштыру.
Малайлар һәм кызларда аларның җенесләренә хас сыйфатлар тәрбияләү эшен дәвам итү.
Тирә-юньдәге чынбарлыкка үз мөнәсәбәтеңне белдерү һәм аны аңлатуга омтылыш тәрбияләүне дәвам итү.
Үзе һәм иптәшләренең кылган эшләренә гадел бә бирергә өйрәтү, үз фикереңне тыныч кына яклый белү.

Үз халкының мәдәнияте белән кызыксынуларын арттыру, башка халыкларның мәдәниятенә ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү. Сюжетлы-рольле уеннар өчен темалар төрлелегән хуплау; әйләнә-тирәдән, татар язучылары һәм шагыйрьләренең әсәрләреннән, телетапшырулардан, шәһәр (авыл) буенча экскурсияләрдән, күргәзмәләрдән, походлардан алган белемнәргә нигезләнеп, сюжет үсешенә ярдәм итү.

Балаларның шартлы формада милли уенчыкларны, кулдан ясалган уенчыкларны файдаланган; тормышта булган хәлләрне, Идел буе халыклары әкиятләре сюжетларын, мультфильмнарны һ. б.ны чагылдырган шәхси һәм күмәк режиссерлык уеннарына булышлык күрсәтү.

Балаларның артистлык сәләтләрен үстерү, аларны сәхнә сәнгатенә тарту: концертлар кую, татар җырларын җырлау, Идел буе, халыклары биюләрен башкару, спектакльләрдән күренешләр күрсәтү. Яшьтәшләре, әти-әниләр һәм кунаклар алдында чыгыш ясарга мөмкинлекләр булдыру.

Инициативалылыкны, халык уеннары кагыйдәләрен үтәүне, тигез хокуклы партнёр позициясен ала белүне хуплау.

Белем өлкәсе "Социаль- шәхси үсеш" җәмгыятьтәге әхлак һәм әдәп кануннарын үзләштерүгә юнәлгән.Планлаштыру интеграция принциплары, төрле хезмәт һәм иҗат эшчәнлеге, көнкүрештәге куркынычсызлык кагыйдәләре формалаштыру буенча төзелгән (ФГОС ДО).

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр:
Мөстәкыйль рәвештә билгеле бер эзлеклелектә киенә һәм чишенә, киемне дөрес һәм пөхтә итеп шкафка урнаштырырга, аяк киемен урынына куярга;
Тере почмакта кизүлек вазыйфаларын мөстәкыйль башкара алуларына ирешү;
Эшчәнлек һәм уеннар өчен кирәкле материалларны әзерләү.

«Куркынычсызлык» белем бирү өлкәсе

«Куркынычсызлык» белем бирү өлкәсе эчтәлеге үз тормышыңның куркынычсызлыгы нигезләрен һәм экологик аң (әйләнә-тирә дөнья куркынычсызлыгы) алшартларын формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм **белем бирү бурычларын** *билгели*

Тормыш куркынычсызлыгы нигезләрен формалаштыру

Балаларда мөстәкыйльлек, җаваплылык хисе үстерү; тормыш һәм сәламәтлекләрен саклау өчен, үз-үзеңне дөрес тотуның әһәмиятен аңлауларына ирешү.

Таныш булмаган кешеләр белән мөмкин булган һәм очраклы очрашулар һәм аралашу барышында балаларда үзләрен ничек тотарга кирәклеге турында ачык күзаллау

булдыру. Таныш булмаган кеше белән үзең генә калу һич тә ярамавына һәм куркынычлыгына игътибарларын юнәлтеп, балалар белән шундый очраклы очрашулар вакытында килеп чыккан хәлләрне бергәләп карау һәм фикер алышу.

Юлларда хәвеф-хәтәрсез йөрү тәртибе формалаштыру

Хәрәкәт юнәлешен (сүзле яки җаваплы) сигнал буенча алыштырып, «үзеңнән» һәм «үзеңә таба», бирелгән юнәлештә хәрәкәт итү; бер урыннан икенче урынга мөмкин булган күчешләр турында килешеп, әйләнә-тирәне үзләштерү; уен барышында объекттан (хәрәкәт итүче машина, поезд) хәрәкәт чагыштырмалылыгын билгеләргә өйрәтү.

Әйләнә-тирәдәге предметларның бер-берсенә карата булган урыннарын мөстәкыйль ачыклый белүләренә ирешү: өстенә - өстендә, буенча - астында, сулда - уңда, артында - алдында, янында, янәшәсендә, арасында, уртасында, өстәрәк - астарак. Тирә-юньдәге кешеләр һәм предметлар арасында үзеңнең торган урыныңны билгеләү күнекмәләре үстерү.

Светофорның төсләрен (ике яклы, җәяүле өчен), «Балалар», «Хәрәкәт тыела», «Җәяүлеләрнең хәрәкәте тыела», «Велосипедлар хәрәкәт итү тыела», «Велосипед юлы», «Хастаханә» һ. б. юл хәрәкәте билгеләренең зурлыгын, төсен һәм формасын, регулировщик таягының төсен ачыклау нигезендә, сенсор сиземләү күнекмәләре формалаштыру.

Балаларга югары куркынычлык зоналары турында сөйләү. «Тайгак юл», «Куркыныч борылыш», «Юл эшләре», «Кыргый хайваннар», «Шлагбаумлы тимер юл чаты» һ. б. кисәтүче юл билгеләре белән таныштыру, аларның охшаш һәм аермалы якларына игътибар итү.

Балаларны берничә полосалы хәрәкәт булган юлны чыгу алгоритмы белән таныштыру; юлларда, юл аркылы чыкканда, тәртипкә салына торган урам чатларын чыкканда ориентлашырга күнектерү. Балаларны «юл билгесе» төшенчәсе, юл чатларында җәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә сала торган «Җәяүлеләрнең җир асты юлы», «Җәяүлеләрнең җир өсте юлы» билгеләре белән таныштыру.

Хәрәкәтне сигналлар ярдәмендә җайга салучы ЮХИДИ инспекторы эшчәнлеге белән таныштыру, җәмгыять өчен аның хезмәтенең әһәмиятлелеген бәяләү күнекмәләре үстерү.

Балаларның махсус транспорт чаралары билгеләнеше («ашыгыч ярдәм» машинасы, «полиция» машинасы, «янгын сүндерү» машинасы һ. б.) турындагы белемнәрен ачыклау; сигнал тавышларына игътибар итәргә, аларны аера белергә өйрәтү; кайбер аерым очракларда махсус транспорт чараларының юл йөрү кагыйдәләрен бозу мөмкинлегенә игътибар иттерү.

Метрода: вагонда (ишекләргә сөялмәү, чыгарга алдан әзерләнү), станциядә (бер юнәлештә хәрәкәт итү, тыелган сызыкка басмау), экскалаторда (уң якта басу, үз хәрәкәтеңне экскалатор хәрәкәтенә яраклаштырып керергә һәм чыгарга әзерләнү); турникетлар аша үткәндә үз-үзеңне куркынычсыз тоту кагыйдәләре белән таныштыру.

Метрода, юлларда, шәһәр (авыл) урамнарында үз-үзеңне куркынычсыз тотуның мөһимлеген аңларга ярдәм итү; әхлакый аралашу үрнәкләре («рәхмәт», «рәхмәтлемен сезгә», «гафу итегез», «рәхимле булыгыз», «мөмкин булмасмы» һ. б.) биреп, гади этикет кагыйдәләрен үзләштерергә булышу.

Җәмәгать урыннарында үз кыланышыңны һәм башка кешеләрнең үз-үзләрен тотышын күзәтү, чагыштыру, каршы кую, бәяли белү күнекмәләрен үстерү; балаларның юлларда үз-үзеңне куркынычсыз тоту кагыйдәләрен үтәмәгән очракта килеп чыккан күңелсез хәлләрне, аларның башка кешеләрнең эмоциональ халәтенә йогынтысын аңлауларына ирешү.

Үзең яшәгән җирлектә транспорт чараларының төрлелегендә ориентлашу күнекмәләрен үстерү: өйдән балалар бакчасына кадәр, үзәк мәйданга һ. б. җирләргә кадәр

нинди маршрут автобусы белән барырга мөмкин, әти-әниләр нинди транспорттан файдалана һ. б.

Балаларны машинада утырып йөрү кагыйдәләре белән таныштыру: балалар урындыгында (креслосында) утыру һәм каеш белән эләктереп кую, машина йөртүченең игътибарын читкә юнәлдермәү, тәрәзәдән башны чыгармау, үзең белән очлы предметлар алмау; үз хәрәкәтләреңне контрольдә тотарга өйрәнү.

Баланы үз фамилиясен, тулы исемен, яшен әйтергә өйрәтү. Тору урынының адресын, телефонын, якындагы тукталыш исемен әйтү һәм полиция хезмәткәренә ярдәм сорап эндәшү күнекмәләрен булдыру.

Уңга һәм сулга борылышлар ясап, түгәрәк буйлап, елан- сымак, ике яки өч тәгәрмәчле велосипедта йөрергә өйрәнүне дәвам итү; үз хәрәкәтләрең белән идарә итә белергә, велосипедта, самокатта йөрү урыннарын билгеләргә өйрәтү.

Балаларның хәрәкәтле уеннар, спорт һәм эстафета уеннары («Каршылыклы юл», «Күңелле ярышлар» һ. б.) оештыру инициативасын хуплау.

Балаларга таныш булган юл билгеләрен, урам чатлары, тукталышлар, ике яклы хәрәкәт, төрле билгеләнештәге транспорт хәрәкәтен файдаланып, җәяүлеләр һәм пассажирлар булып уйнарга мөмкинлекләр бирә торган уен ситуацияләре тудыру һәм юл йөрү кагыйдәләрен үзләштерү өстендә эшләү.

Танып белү бурычларын үтәгәндә модельләштерү ысулын куллану: күләм һәм киңлек бәйләнешләрен билгеләү («Бүлмә буйлап сәяхәт», «Бала кая киткән?» һ. б.).

Чынбарлыкта булган, вербаль һәм вербаль булмаган уйлап чыгаруларга таянып, эчке программалаштыруның гади операцияләренә өйрәтү: ситуацияләрне уйнап күрсәтү, пространствода биналарның, транспорт чараларының, җәяүлеләр, юл билгеләренең урнашу макетын һәм моделен ясау күнекмәләре формалаштыру.

Алынган мәгълүматны (су, җир өсте, тимер юл, һава, җигүле транспорт) гомумиләштерергә һәм аны мөстәкыйль эшчәнлектә файдалана белергә өйрәтү («Нәрсә артык?», «Ав- тоюллар лотосы», «Юл доминосы» һ. б.).

Балаларның проблемалы характердагы сораулар бирүләрен хуплау, укыганнары буенча фикер алышуга теләк тудыру («Светофор эшләмәсә, нәрсә булырга мөмкин?», «Әгәр туп транспорт йөри торган юлга тәгәрәп чыкса, нишләргә?» һ. б.). Балаларны проблемалы ситуацияләрне чишәргә генә түгел, ә бәлки үз фикерләрен әйтеп бирергә өйрәтү.

Юлларда үз-үзеңне куркынычсыз тоту кагыйдәләренең кайберләрен ныгыту максатыннан, уйлап чыгарган әкиятләрдән, тормыш тәҗрибәләреннән алынган хикәяләр, шигырьләрдән, үзләре ясаган рәсемнәрдән (аппликацияләрдән) китап-җыентык төзүләрен хуплау.

Мәгълүматны мөстәкыйль рәвештә эзләп табарга мөмкинлек бирү.

Экологик аң алшартларын формалаштыру

Табигатьтә үз-үзеңне тоту культурасын формалаштыруны дәвам итү. Туган як табигате өчен куркыныч булган кайбер чыганаклар турында сөйләү (агачларны кисү, урман янгыннары, көчле салкыннар, сулыкларны пычрату һ. б.).

Табигать белән кешенең үзара бәйләнеше, әйләнә-тирәнең кешенең сәламәтлегенә йогынтысы турында күзаллаулар булдыру.

Балаларны хуҗасыз хайваннар белән очрашканда мөмкин булган куркыныч хәлләр турында искәртү.

«Хезмәт» белем бирү өлкәсе

«Хезмәт» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда хезмәткә уңай мөнәсәбәт формалаштыру максатын тормышка ашыруга юнәлтелә ***һәм белем бирү бурычларын*** билгели.

Татар халык әкиятләре («Өч кыз», «Үги кыз», «һөнәрле үлмәс» һ. б.) ярдәмендә хезмәт эшчәнлеге турында күзаллауларын формалаштыруны дәвам итү. Балаларның игътибарын әкияттә хезмәт итүче геройларга юнәлдерү. Балаларның эш барышларын Г. Тукай шигырьләрендәге («Кызыклы шәкерт», «Шаян песи» һ. б.) юллар белән бәйләү.

Туган шәһәрдәге (авылдагы) укытучы, нефтьче, сыер савучы һ. б. һөнәр ияләре турында күзаллауларын формалаштыру.

Балалар бакчасы участогында тәрбияче белән эшләгәндә, балаларның актив катнашуын булдыру: яфраклар коелгач, кулларыннан килгәнчә участокны җыештыру, шәһәрдә яшәүче кошларга өстәмә азык бирү.

Гаилә бәйрәмнәренә әзерләнгәндә, өлкәннәргә кулларыннан килгәнчә булышу, өйдә үз вазифаларын үтәүгә тарту.

«Танып белү үсеше»

Бала һәм әйләнә-тирә: Табигый тирәлек. Экологик күзаллаулар формаштыру

«Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда танып белү ихтыяҗларын һәм акылны үстерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм *белем бирү бурычларын* билгели.

Татарстан - күпмилләтле республика. Казан - эре промышленность үзәге, Россиянең борынгы шәһәрләреннән берсе. Казан - республиканың һәм бөтендөнья татарларының башкаласы. Казанда Президент, Татарстан Хөкүмәте һәм шәһәр мэры эшлиләр. Шулар турында балаларда күзаллаулар булдыру.

Балаларга туган як турында мифлар, легендалар, тарихлар сөйләү. Туган шәһәрнең (авылның) истәлекле урыннары, бик күптәнге вакыйгалары, тарихи истәлекләре, музейлары, урамнары белән таныштыру.

Татарстан Республикасының төп символикасы (флаг, герб, гимн) белән таныштыру. Балаларга үз халкыңның бер өлеше булуларын аңлату.

Татарстан Республикасының географик урыны белән таныштыру (картада яки глобуста республиканың территориясен, Кама һәм Идел елгаларын, Куйбышев һәм Түбән Кама сусаклагычларын, Кабан күлен, тирә-як күл һәм елгаларын билгеләү).

Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның традицияләре, гореф-гадәтләре, йолалары белән таныштыру. Милли бәйрәмнәр (Нәүрүз бәйрәме, Корбан бәйрәме, Сабантуй, Нардуган һ. б.) турында күзаллаулар булдыру. Башка милләтләргә карата хөрмәт һәм дусларча мөнәсәбәт тәрбияләү.

Милли һәм бөтендөнья культураларының үткәне һәм бүгенгесе белән танышуга тарту. Әдәбият һәм сәнгать өлкәсендәге күренекле эшлеклеләрнең (шагыйрьләр: Г. Тукай, М. Җәлил, Р. Миңнуллин һ. б., язучылар: А. Алиш, Р. Батулла һ. б., рәссамнар: Х. Якупов, Х. Казаков һ. б., скульптор Б. Урманче һ. б.) тормыш һәм иҗатлары белән таныштыру. Аларның тормышлары һәм эшчәнлекләренә карата кызыксыну уяту.

Балаларның кызыксынуларын исәпкә алып, туган як табигате турындагы белемнәрен киңәйтү.

Кешеләрнең табигатьне саклау буенча эшчәнлеге белән таныштыру. Идел-Кама дәүләт тыюлыгы, «Түбән Кама» милли паркы, республиканың табигатен саклауда аларның әһәмияте турында сөйләү.

Тере һәм тере булмаган табигатькә сакчыл караш тәрбияләү, табигатьтә үзеңнең катнашыңнан соң туган уңай һәм тискәре нәтиҗәләрне алдан күрә белергә өйрәтү, туган як табигатенә үз ихтыяҗыңны канәгатьләндерү өчен дип карау ярамаганлыгын аңлату, аны файдалануның беренчел күнекмәләрен булдыру («Әгәр мин һәм башка кешеләр дару үләннәрен тамырлары белән җыйса...»).

Туган якта ешрак очрый торган үсемлек һәм хайваннарга карата кызыксынуны үстерү. Табигать объектларын үзенчәлекләре буенча классларга һәм төркемнәргә бүләргә

өйрәтү (ылыслы һәм яфраклы агачлар, куаклар, үлән үсемлекләр; урман, болын, бакча үсемлекләре; урман җиләкләре, гөмбәләр, бүлмә үсемлекләре (гөлләре); кыргый һәм йорт хайваннары, кышлаучы һәм күчмә кошлар, балыклар, бөҗәкләр һ. б.).

Республика территориясендәге хайваннарның яшәү рәвешен, аларның тышкы кыяфәт үзенчәлекләрен (гәүдә өлешләре, тәне нәрсә белән капланган), хәрәкәт итү ысулларын (шуыша, оча, йөзә), азыкларын; кайбер бөҗәкләрнең, җир-су хайваннарының, сөйрәлүчеләрнең яшәү мохитенә яраклашуларын күзәтергә өйрәтү. Хайваннарны тавышларыннан таныргa булышу.

Туган як табигатенең матурлыгын, аның форма, төс, исләр байлыгын күрә һәм тоя белү күнекмәләрен үстерү.

« Элементар математик төшенчәләр формалаштыру »

Сан һәм санау.

10 эчендә тәртип буенча санау күнекмәләрен камилләштерү, саннарны унай һәм кире тәртиптә санау.

0-9 цифрлары белән таныштыру.

Саннар арасындагы бәйләнешләрне белүләрен ныгыту.

Телдән әйтелгән яки язып күрсәтелгән санның алдында килгән һәм аннан соң килгән санны әйтергә, төшереп калдырылган санны билгеләргә өйрәтү.

5-10 эчендәге саннарның берәмлекләрдән торган составы белән таныштыру. Санны ике санга таркату (10 эчендә күрсәтмәлелек нигезендә) һәм ике кечерәк саннанз уррак сан төзергә өйрәтү.

Күрсәтмәлелеккә нигезләнеп, кушуга һәм алуга нигезләнгән гади мәсьәләләр төзү һәм чишү; шартлы тамгаларны кулланырга өйрәтү.

Зурлык.

Шартлы үлчәм ярдәмендә предметларның озынлыгын, киңлеген, биеклеген үлчәргә һәм чагыштырырга өйрәтү.

Балаларны түгәрәк, квадратны 2 һәм 4 тигез кисәккә (өлешкә) бүләргә, бөтен белән өлешне чагыштырырга өйрәтү.

Геометрик фигуралар.

Күппочмак турында күзаллау бирү (өчпочмак, дүртпочмак мисалында).

Балаларны 2-4 өчпочмактан бер күппочмак, кечкенә дүртпочмаклардан бер зур дүртпочмак төзергә өйрәтү.

Тирә-юньдә ориентлашу.

Шакмаклы дәфтәр битендә ориентлашу күнекмәләре (сулгарак, уңгарак, өстәрәк, түбәндәрәк, кадәр, өстендә, астында) бирү.

Вакытта ориентлашу.

Атна көннәре эзлеклелеге турында күзаллауларын ныгыту. Ел әйләнәсендәге айларны әйтергә өйрәтү.Вакытның кире кайтмавы турында иң гади күзаллау булдыру. Вакыт аралыгының озынлыгын белү (1 минут, 10 минут, 1 сәгать).

Сәгатькә карап, вакытны дөрес әйтә белергә күнектерү (1 сәгатькә якын төгәллек белән).

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр.

Предметларны төркемли, төркемнән аерым өлешләрен ала белү. Төркем һәм аерым өлешләрне чагыштырып, алар арасындагы бәйләнешне билгели белү; бөтеннең өлешләрен күрсәтә, өлешләрдән бөтен төзи белү.

10 га кадәр һәм аннан артыграк санау, тәртип буенча санау (20 саны эчендә).

10 га кадәр уңай һәм кире тәртиптә санау.

Цифрларны (0-9) һәм предметларның санын чагыштыру.

10 кадәр булган саннарның аерым берәмлекләрдән торган төзелешен, санны ике кечерәк санга таркату алымнарын белү.

Алда торган санга берне кушып, аннан соң килгән саннан берне алып саннарның төзелешен билгеләү.
1,5,10 тиенлек һәм 1,2, 5 сумлык акчаларны (тәңкәләрне) белү.
Ай исемнәрен, атнадагы көннәрнең, ел фасылларының эзлеклелеген белү.

«Конструкцияләү»

Объектның конструкциясен күрергә һәм аның төп кисәкләрен анализларга, бу кисәкләрнең формалары, үлчәмнәре, урыннарының конструкция файдаланасы шартларга ярашканлыгын билгеләргә өйрәтү.

Күмәк эш күнекмәләрен ныгыту: вазифаларны бүлешергә, предметны эшләү процессын планлаштырырга, бер-берсенә комачауламыйча эшләргә өйрәтү.

Төзү материаллары белән конструкцияләү.

Кулланылыш шартларының төрле булуыннан чыгып, бер үк объектның төрле конструкцияләрен төзергә, корылма өчен нинди деталҗләр кулай булуын билгеләргә өйрәтү.

Конструктор детальләреннән конструкцияләү.

Төрле пластмасса конструкторлар белән таныштыру. Рәсемгә карап,тәрбияче күрсәтмәсе буенча һәм үзе уйлап чыгарып,төрле модельләр төзергә өйрәтү.

Кул эше.

Кәгазь һәм картон белән эшләү.Турыпочмаклы, квадрат, түгәрәк формалы кәгазьне төрле юнәлешләрдә бөкләргә, шаблон ярдәмендә билге ясарга, кызыклы уенчыклар ясарга өйрәтү. Оригами ысулы белән күләмле уенчыклар ясарга өйрәтү.

Тукыма белән эшләү.

Балаларны җепне энәгә кертергә,төенләргә, төймә, элгеч тагарга, энәне алга атлатып тегү ысулы белән гади генә әйберләр тегәргә өйрәтү.

Табигый материаллар белән эшләү. Имән чикләвеге, нарат һәм чыршы күркәләре, җимеш төшләре, үлән һәм башка материаллардан кеше,хайван, кош фигуралары ясарга, образны бирә белергә, гомуми композицияләр тудырырга өйрәтү.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр.

Конструкцияләүдә

Предметның конструкциясен күрү һәм аның гамәли кулланылышын исәпкә алып анализлау.

Пластмасса һәм агач конструкторлардан рәсемгә карап һәм сүз белән аңлату буенча модельләр төзү.

Кул хезмәтендә

Төсле кәгазь тасмалардан үреп ясау.

Уенчыклар эшләгәндә шаблон ярдәмендә билгеләп чыгу.

Энә белән эшләү.

«СӨЙЛӘМ ҮСЕШЕ»

Сөйләм үстерү

Таныш өлкән кешеләр һәм үз яшьтәшләре белән төрле йомышлар кушу аша аралашырга ярдәм итү.

Төркем бүлмәсенә кергән кешеләргә мөрәҗәгать итәргә өйрәтү.

Тормыш-көнкүрештә, уеннар вакытында бердәм гамәлләр башкарырга, бер-берләре белән элемтәләрен көйләргә ярдәм итү.

Тирә-юньдәге предметлар, күренешләр турында белемнәрен, күзаллауларын киңәйтү максатыннан, балаларга мөстәкыйль карау өчен төрле рәсемле китаплар, уенчыклар, реклама буклетлары тәкъдим итү.

Тәрбиячене балаларга аңлаешлы, кызыклы вакыйгалар, хайваннарның шуклыклыры, саф һавада кызыклы уеннар турында сөйләүләрен тыңларга күнектерү.Көндәлек

тормышта,уен вакытында башкаларга карата ягымлы мөгалләмә булдыру.Сөйләшү чаралары ярдәмендә бәхәсле сорауларны,конфликтларны уңай хәл итәргә өйрәтү.

Сүз байлыгын үстерү.

Әйләнә-тирә турындагы белемнәре арту нәтиҗәсендә сүзлек запасын арттыру һәм активлаштыру.

Өс, баш, аяк киемнең, савыт-саба, йорт җиһазлары, транспорт төрләренең исемнәренә, аларның кулланышына аныклык кертү.

Әйберләрнең өлеш-кисәкләрнең, сыйфатларын, кайбер материалларны һәм аларга хас булган сыйфатларны, кайда урнашуларын әйтә белергә өйрәтү. Кулланышлары охшаш булган әйберләр арасындагы аерманы күрә , аңлый белергә өйрәтү. Тәүлекләрнең өлешләрен әйтә белү, тышкы күренешләренә карап йорт хайваннары һәм аларның балаларын, яшелчә һәм җиләк-җимешләрне аеру.

Исемнәрне сыйфатлар белән бәйләргә өйрәтү;мәгънәдәш сүзләр,капма-каршы мәгънәле сүзләр куллану күнекмәләре бирү.

Авазларны дөрес әйтә белү.

Авазларны дөрес,ачык итеп әйтергә,сүзләрне үз мәгънәсендә кулланырга өйрәтү эшен дәвам итү. Әйтелеше һәм яңгырашы буенча охшаш тартык авазларны ишетеп аера һәм ачык итеп әйтә белү күнекмәләре бирү: с-з,с-ц,ш-ж,ч-ц,с-ш, ж-з,л-р.

Фонематик ишетү сәләтен үстерү.Сүздә авзның урынын билгеләргә өйрәтү.Сәнгатьле сөйләм өстендә эшләү.

Сөйләм органнарын хәрәкәтләндереп, сөйләмне ишетү һәм кабул итү сәләтен үстерү, авазларның дөрес әйтелешен ачыклау. Сүзләрне һәм кыска фразаларны ачык, аңлаешлы итеп әйтергә өйрәтү.

Сөйләмнең грамматик төзелеше.

Исемнәрне сыйфатлар белән яраштырырга, килеш, тартым, сан белән төрләнлерергә өйрәтү; исемнәрне бәйлекләр белән куллану. Сөйләмдз исемнәрне берлек һәм күплек саннарда кулланырга өйрәтүне дәвам итү. Исемнәрнең килеш белән төрләнешен ныгыту. Яңа сүзләр ясый белү осталыкларын кабул итү. Гади җөмләләрдән сыйфат, тәмамлык, хәлләр кулланып, катлаулырак җөмләләр иөзергә ярдәм итү, тиңдәш кисәкле җөмләләр төзү.

Тамырдаш сүзләр ясау күнекмәләре бирү:бал-баллы-балсыз,аш-аша-ашлык,эш-эшчән-эшсез һ.б.

Берлек сандагы сүзләрне күплек формасына әйләндерә белергә өйрәтү эшен дәвам итү;боерык фигыль ясый белү сыйфатларның чагыштыру дәрәҗәсен төзү күнекмәләре булдыру.Туры һәм кыек сөйләмне кулланырга өйрәтү эшен камилләштерү.

Бәйләнешле сөйләм.

Балаларның диалогик һәм монологик сөйләмен үстерү юнәлешендә эшләү:иптәшләре белән үзара тыныч,ягымлы итеп сөйләшә белергә,башкалар сөйләгәнне игътибар белән тыңларга өйрәтү.

Күләме зур булмаган әдәби әсәрләрне тәрбияче сорауларыннан башка,бәйләнешле,эзлекле һәм сәнгатьле итеп сөйләү күнекмәләре бирү.Персонажларны кичерешләренә бәйле рәвештә,интонацияне үзгәртеп,кирәкле урында пауза ясап сөйләргә өйрәтү.

Предметлар, рәсемнәр караганда, тере объектларны, төзелеш эшләрен күзәткәндә, мультфильмнар караганнан соң әңгәмәләргә тарту. Педагог белән кара-каршы сөйләшергә өйрәтү(диалог).

Үзе күргән вакыйгалар турында фикерләрен өлкәннәр белән уртаклашасы килү теләге булдыру.

Гаиләдә, төркем бүлмәсендә өлкәннәргә, иптәшләренә “рәхмәт”, “исәнмесез”, “сау булыгыз”, “тыныч йокы” кебек сүзләр әйтү зарурлыгын төшендерү. Бер-берсе белән яхшы мөнәсәбәттә булырга ярдәм итү. Таныш әкиятләрне сәхнәләштерүдә катнашасы килү теләге тудыру.

« Матур әдәбият белән таныштыру»

Мәктәпкә әзерлек төркеме өчен программада күрсәтелгән, балалар яраткан таныш әдәби әсәрләр уку.

Яңа әкиятләр, хикәяләр, шигырләр тыңларга өйрәтү, әсәрнең эчтәлеген аңлый, вакыйгаларның барышын сиземли һәм андагы геройларның хәлләренә керә белү сыйфатлары тәрбияләү. Укылган әсәрләрнең ошаган, яраткантөлешләрен кабатлап сөйләү. Тәрбияче ярдәмендә зур булмаган халык әкиятләрен сәхнәләштереп уйнау. Кечкенә күләмле шигырьләр, такмакларны яттан өйрәнү.

Китаплар белән таныштыру эшне дәвам итү.Балаларның игътибарын китапларның бизәлешенә,иллюстрацияләренә юнәлтү.Үзең яраткан китапларың турында башкаларга сөйли белергә өйрәтү.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

-Уен кагыйдәләрән аңлату, яшьтәшләренең җавапларын, әйткән фикерләрен дусларча һәм дәлилләр китереп бәяләү.

-Сөйләмдә төрле кушма җөмләләр куллану, туры һәм кыек сөйләмнән файдалану.

-Зур булмаган әдәби әсәрләрнең эчтәлеген сөйли белү.

-Сүздә авазның урынын билгели белү.

-Исемне берничә сыйфат белән яраштыра белү.

-Сөйләмдә кешеләрнең үзара мөнәсәбәтләренә кагылышлы сүзләр куллану.

Нәфис-нәфасәти үсеш

«Иҗади сәнгать» белем бирү өлкәсе

«Иҗади сәнгать» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда әйләнә-тирәдәге матурлыкка кызыксыну уятуны һәм үз- үзләрен күрсәтү ихтыяҗларын канәгатьләндерүне формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.Нәтиҗәле эшчәнлек төрләрен үстерү

Рәсем ясау

-Ясый торган материалларның, программада бирелгән төсләргә, халык уенчыкларының исемнәрен белү һәм атау(матрешка, Дымково уенчыклары.

-Композициясе буенча катлаулы булмаган сюжетларны, аерым предметларны сурәтләү, сурәтләнә торган предметларга туры килгән төсләрне сайлый белү, карандаш, фломастер, пумала һәм буяуларны дөрес куллана белү.

Әвәләү

- Сыгылмалы материалларның (балчык, пластилин), үзлекләрен белү, алардан нинди предметлар әвәләп булуын күзаллау.
- Зур кисәктән кечкенә кисәкләрне өзеп алып, туры һәм әйләнүле хәрәкәтләр белән тәгәрәтә, төрле ысуллар кулланып, 1-3 кисәктән торган предметлар әвәли белү.

Кисеп ябыштыру

-Кисүнең төрле ысулларын,шулай ук ерткалап ябыштыру алымын кулланып,предметларны сурәтләү һәм катлаулы булмаган сюжет композицияләре иҗат итү.

- Әзер фигуралардан предмет сурәтләре китереп чыгару, төрле формадагы әзер материалларны бизәү, предметка туры китереп, төс сайлый белү, материалларны кулланганда пөхтәлек саклау.

«Музыка» белем бирү өлкәсе

Туган илнең музыкаль мирасы һәм заманча музыка белән кызыксыну хисе, аңлы мөнәсәбәт тәрбияләү. Аваз югарылыгын, тембр, ритм, динамик төсмерләрне ишетү – тою

сәләтен камилләштерү. Җырлау тавышы формалашуын һәм музыка астында хәрәкәт итү күнекмәләрен үстерү. Башлангыч музыкаль төшенчәләр белән таныштыру.

Музыка тыңлау.

Балаларны авазларның югарылыгын аера белү күнекмәләрен үстерүне дәвам итү; тәэсирләрен баету, музыканы ишетү сәләтен формалаштыру, музыкаль хәтерләрен үстерү. Башлангыч музыка төшенчәләре (регистр, динамика, яңгырау озынлыгы, ритм) һәм И.С.Бах, В.А.Моцарт, М.Глинка, Н.Римский-Корсаков, П.Чайковский һ.б. композиторлар иҗаты белән таныштыру.

Җырлау.

Җырлау тавышын камилләштерү. Беренче октава "до" – икенче октава "ре" диапазонында сәнгатьле итеп җырлау күнекмәләрен ныгыту. Җырны мөстәкыйль рәвештә музыка уен коралына кушылып, музыка уен коралыннан башка ялгыз һәм күмәк башкару осталыкларын ныгыту.

Җыр иҗаты.

Рус халык җырлары һәм биюләре үрнәгендә мөстәкыйль рәвештә көйләр уйлап чыгару.

Музыкаль ритмик хәрәкәтләр.

Төрле халык биюләренең үзенчәлекләре белән таныштыру.Биюле уен иҗатын үстерү,театральләштерелгән биюләрдә төрле образларны сәнгатьле итеп башкару күнекмәләрен формалаштыру.

Музыкаль һәм биюле уен иҗатын үстерү.

Балаларга аңлаешлы музыкаль эшчәнлекнең барлык төрләрендә дә аларның иҗади активлыгын үстерү.Мөстәкыйль рәвештә җырның эчтәлеген чагылдырган хәрәкәтләр уйлап табарга, музыкаль образаларны хәрәкәтләрдә күрсәтү җаен эзләргә өйрәтү. Музыкаль сәләтләрен, фикерләү, фантазияләрен, хыялларын формалаштырырга дәртләндерү.

Музыка уен коралларында уйнау.

Оркестр эшкәртүендә һәм төрле музыка уен коралларныда башкарылган музыкаль әсәрләр белән таныштыру.Металлофон, арфа, сугып уйный торган музыка уен коралларында, рус халык музыка коралларында (шалтыравык, өчпочмак) уйнарга өйрәтү.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр.

Россия Федерациясенең Дәүләт гимнын таный белү.

Тыңлаган әсәр кайсы жанрга (марш,җыр,бию) туры килүен һәм нинди музыка уен коралында башкарылганын белү.

Әсәрнең кисәкләрен(кереш,тәмамлау өлеше, кушымта) аера белү.

Музыкаль тасвирлау чараларын: темп, динамика, тембрны аера белү.

Музыка сәнгатенә булган мөнәсәбәтләрен рәсемдә, хәрәкәт аша чагылдыра белү.

Көйнең гомуми юнәлешен һәм аерым кисәкләрен музыка уен коралына кушылып дөрес җырлый белү.

Уен җырларын сәхнәләштерү, түгәрәк һәм башка төр уеннарда образлы хәрәкәтләрнең төрле вариантларын уйлап таба белү.

Культуралы ял эшчәнлеге.

Ял.

Балаларны сәламәт яшәү рәвешенә тарту; сәламәтлек өчен файдалы һәм кызыклы эшчәнлеккә (уйнау,спорт белән шөгыльләнү,китап уку) өстенлек бирү омтылышы булдыру.

Күңел ачу чаралары.

Әхлакый сыйфатлар тәрбияләү эшен дәвам итү.Сәнгать, Россия халыкларының традицияләре, гореф-гадәтләре турында күзаллауларын киңәйтү.Нәфасәти зәвыкларны үстерү,сәнгать әсәрләрен, әйләнә-тирәдәге предметларны бәяли белергә өйрәтү.

Бәйрәмнәр.

Дәүләт һәм халык бәйрәмнәре, дини бәйрәмнәр турындагы күзаллауларын киңәйтү. Бәйрәм тантаналарында катнашу теләге уяту. Бәйрәм көннәрендә матур итеп киенә, зәвыклы итеп өстәл әзерли, өстәл артында этикет саклау күнекмәләре формалаштыру; иптәшләрен бүләкләр белән сөендерү.

Үзлегеңнән белем алу.

Кызыксынучанлык, яңа белем алуга ихтыяҗ тәрбияләү.Төрле материаллар белән тәҗрибәләр үткәрү өчен шартлар тудыру. Үсемлекләрне, хайваннарны күзәтү, дидактик уеннар уйнау. Төрле открыткалар, конфет кәгазьләре һ.б. туплауга тарту.

Иҗат эше.

Иҗат итү,фикер йөртү, хыяллана белү сәләтләрен, хәтерләрен үстерү.Буш вакытны төрле иҗади эшчәнлек белән шөгыльләнеп үткәрү ихтыяҗы формалаштыру.Таныш экиятләр, җырлар, шигырьләрне сәхнәләштереп уйнау; костюмнарның кайбер өлешләрен, төрле атрибутлар ясау. Мөстәкыйль рәвештә шигырьләр, экиятләр, көйләр һәм биюләр уйлап чыгарырга өйрәтү.

6. Әти – әниләр белән эш

Максат: Ата- аналар һәм тәрбиячеләрнен берләшеп, балаларда бердәм тәрбия юнәлеше формалаштыру.

Ай	Шөгыль исеме
Сентябрь	1.Ата-аналар җыелышы: “6-7 яшьлек балаларны тәрбияләү бурычлары”. Тема: .”Тиздән безгә мәктәпкә”- 2.Ата-аналар өчен киңәшләр: “6-7 яшьлек бала нәрсә белергә тиеш?”. “Мәктәпкә әзерлек-мотивацияләр”. 3. Ата-аналар өчен белешмәләр. 4.Анкеталар тутыру.Тема: “Сез нинди ата-ана?” 5. Семинар –аралашу. 6.Гомуми җыелыш “Бүгенге белем:стандарт сыйфатлары-бала хәм ата-аналар 7Стен гәҗит чыгару “ Исәнме җәй ,нурлы кояш балкый” 8Ата-аналар җыелышы”Мәктәпкә әерлек- унышлы белее алу. 9.Чәчәкләр яшелчәләр күргәзмәсе Кәрзиндәге мөхҗиза” 10.Рәсем күргәзмәсе “Әкият илендә А.Алиш”
Октябрь	1 .Консультация: “Уен-тәрбиянең бер чарасы”. 2.Грипп һәм ОРВИ профилактикасы турында шәхси әңгәмәләр. 3.Викторина: “Без күп укучы гаилә”. 4.Ярыш,Алло без талантлар әзлибез” 5. .Консультация: “Юл йөрү кагыйдәләре” 6. Картлар көненә багышланган концерт 7 Белешмәлек Балаларнын хокуклары
Ноябрь	1. Консультация: “Хәрәкәтле уен – шәхеснең физик үсешенең бер төре”. 2. Шәхси әңгәмә.Тема: “Физкультура шөгыле өчен аяк киеме һәм өс киеме алу”. 3.Әнгәмә: “Төркемдә балаларның киеме”. 4.Әниләр көненә балаларның рәсеме күргәзмәсе. 5.Концерт “ Әнинен җылы куллары”
Декабрь	1.”Исәнме,матур Кыш!”ата-аналар почмагын бизәү. 2.Җыелыш- “ Мәктәпкә әзерлек баларны эшкә өйрәтү.“ 3.Яңа ел бәйрәме “ Яна ел мажаралары” 4.Яңа елга бүләкләр әзерләү. 5.Күргәзмә “Яна ел кәефе” 6.Күчү-папкасы-төрле яңа ел киңәшләре. 7.Белешмә:”Балаларның сорауларына ничек җавап бирергә?” 8.Туган көннәр үткәрү 9 УМК күргәзмәсе “Ашхәнә”
Январь	1. Консультация “Баланың мөстәкыйллеге.Хезмәт биремнәре.”

	2.Шәхси әңгәмә.Тема:"Чыныктыру-авыруларның профилактикасы." 3.Күнел ачу"Кышкы уеннар" 4.Гомуми Ата-аналар җыелышы :Сәламәтлекне ойдә хәм балалар бакчасында саклау чаралары" 5 Түгәрәк өстәл артында-киңәшләшү. 6.Презентация- "Булачак-чыгарылыш балалары" 7.Күнел ачу"Итекләр бәйрәме"
Февраль	1.Мәктәп белән эшчәнлекАта-ана конференциясе" Ничек баланы мәктәпкә әзерләргә" 2.Консультация"Безнең Республикабызның йолалары,бәйрәмнәре." 3. Рәсем күргәзмәсе" Бар бездә зур бакча" 4. Рәсем күргәзмәсе"М.Җәлил 5.Күнел ачу"Кышкы спортакиада" 6.Тематик шөгыл 21 феврал" Туган тел көне" 7. Баларны чыныктыру чаралары белешмәлек
Март	1."Матур яз тагын кунакка килде."Ата-аналар почмагын бизәү. 2. Ата аналар җыелышы Ата аналар хэм балар бакчасы белән берәмлегендә эшчәнлекне оешты 3. 8март бәйршме" Кадерле әни" 4 Рәсем күргәзмәсе "Безнен яраткан әниләребез" 5.Гәҗит чыгару"Хөрмәтле хэм безнен ятратканнарыбыз" 6Гөреф бәйрәм Нәүрүз-яз хәбәрчесе"
Апрель	1.Әңгәмә."Гаиләдә балаларның бер-берсе белән аралашуы." 2."Косманавтлар көне"нә багышланган күнел ачу 3.Конкурс Г.Тукай әсәрләре буенча театр күрсәту. 4.Рәсем күрәзмәсе "Балалар күзләре белән Г.Тукай әкиятләре" 5. Рәсем күрәзмәсе " Мин мәктәпкә барыр идем" 6." Ата-аналар белән проект ЗОЖ 7. Анкета үткәрү"Сезнен балагыз озакламый мәктәпкә барачак"
Май	1.Күнеел ачу"Җир шарындагы тынычлык" 2.Концерт "Җинү битләре буенча" 3Рәсем күргүзмәсе" Салдатларга -мәнгелек дан " 4.Гомуми җыелыш "2017-18 елнын нәтиҗәләре" 5 Гәҗит чыгару .Мәнге истә хэм горурлык" 6Ата-аналар җыелышы" 2017-18 елнын нәтиҗәләре 7.Чыгарылыш бәйрәменә әзерлек 8Чыгарылыш бәйрәме Сау бул балалар бакчасы!"

Мәктәп белән эш
Мәктәп һәм бакча балалары белән уртак бәйрәмнәр үткәрү. - Ата- аналар җыелышларына гимназия һәм мәктәп укытучыларын чакыру. - Үзара эшчәнлек һәм дәресләр карау.
3.Безнең белемнәр"еллык нәтиҗәләр .

Инновацион һәм эксперименталь эш

Яшәешне электрон технологияләре чолгап алган бу заманда балаларга белем бирү процессы да үзгәрешсез кала алмый. Берничә дистә телеканалдан мультфильмнар карауга, компьютер уеннарына күнеген беткән балалар өчен, аларның кабул итү мөмкинлекләренә туры килгән яңа чаралар уйлап табу-заман таләбе.
Соңгы елларда безнең илебездә компьютер тормышыбызның бөтен өлкәләренә дә үтеп керде. Тәрбияче профессиясендә дә уку эшчәнлегендә компьютер технологияләреннән файдалануны таләп итә. Информацион технологияләрнең зур тизлек белән үсүе яшь буынның белемле, иҗади фикер йөртүгә сәләтле булуын таләп итә.
Компьютер технологияләре белем бирүнең эчтәлеген, методларын, оештыру формаларын сыйфатлы итеп үзгәртә, укучыларның шәхси сәләтләрен, үзенчәлекләрен, танып белү сәләтен үстерүгә ярдәм итә.
Хәзерге вакытта эшчәнлекләрдә мультимедиа чараларын еш кулланабыз. Бу мультимедиа технологияләрен куллану яңалыклар белән кызыксыну теләге уята. Беренчедән,

балаларның белемнәре формалаштырыла, икенчедән, сөйләм һәм мультимедиа чаралары белән эшләү күнекмәләре формалаша.
Мультимедия технологиясе слайд- иллюстрацияләр күрсәтергә, читтән торып экскурсия үткәрергә мөмкинлек бирә.
"Информацион – коммуникатив технологияләре мәктәпкәчә яшьтәге балаларның танып-белү эшчәнлекләрен һәм телен үстерүдә куллану" программасын тормышка ашыру өчен бөтен мөмкинлекләр дә тудырылган.
Барлык педагоглар да SMART NOTEBOOK, Microsoft Power Point программаларында меток эшкәртмәләр ясау һәм компьютерны өйрәнү буенча курслар үттеләр. санитар – гигиеник таләпләргә туры килгән махсус җиһазландырылган кабинет бар.
"Увлекательное обучение» методик эшкәртмәсендә уртанчылар, зурлар һәм мәктәпкә әзерлек төркеме балалары өчен интерактив уеннар эшкәртмәләре, эшчәнлек конспектлары бирелгән.

III Оештыру бүлеге

1.Материаль техник тәэмин итү

Барлык эксплуатацияләнүче бүлмәләр Санпин, хезмәт саклау, янгын сүндерү иминлеге, антитеррористик иминлек таләпләренә туры килә.

Төркемнең үстерелешле -предметлы тирәлеге

Төркемдә белем һәм тәрбия бирү өчен уенчыклар һәм уен почмаклары бар.

«Туган ягым - Татарстан» почмагы

Милли киемдәге курчаклар: татар малае һәм кызы, рус малае һәм кызы
Габдулла тукай портреты
Уеннар өчен битлекләр
Дидактик уеннар
«Төсле ишекләр»
"Ромашка"
Методик әсваплар һәм аудио кушымта

Төп методик әсваплар

З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина, Ф.Х. Хәзратова "Математика өйрәнәбез"(6-7 яшь)
Г.Ә.Нәбиуллина, Л.Г.Гыйләҗева,В.М.Камалова"Татар телендә сөйләм үстерү"(6-7 яшь)
Р.М.Зиннәтова "Сүрәтләү һәм кору эшчәнлеге" (5-6 яшь)
Н.Г.Гарипова,Р.С.Әхмәтова,Ф.М,Хәсәнова "Әйләнә-тирә дөнья белән танышу" (6-7 яшь)

Г.Ә. Нәбиуллина,Л.Г.Гыйләҗәва" Балалар дөньясы"
К.В. Закирова, Л.Р. Мортазина "Балачак – уйнап – көлеп үсзр чак"
З.М. Зарипова, Р.С. Исаева "Үстерешле уеннар"
К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова, Г.М.Сафиуллина "Балалар бакчасында әдәп- әхлак тәрбиясе"
З.М.Зарипова, А.Х.Габдрахимова, А.Т.Миникаева "Балалар бакчасында бердәм белем бирү эшчәнлеге"
К.В. Закирова, Л.Р. Мортазина "Әй уйныйбыз, уйныйбыз"
Татар телендә мультфильмнар
Диск "Балалар һәм эти-әниләр өчен УМК буенча уеннар"
Диск "Әкиятләр"

Аудио – китап “Татар әкиятләре”
Диск “Шома бас”
Диск “Танцы народов Поволжья”
Диск “Луиза Батыр – Булгари. Сертотмас үрдәк. Бардым күлгә, салдым кармак”
Диск “Луиза Батыр – Булгари. Африка хикмәтләре”
Диск “Луиза Батыр – Булгари. Бииләр итек - читекләр”
Мәгълүмат әсваплары
Татар язучылары һәм шагыйрьләре
Татар халык сәнгате
Әкиятләргә иллюстрацияләр
Татарстан Республикасы турында белешмә
Рәсәй турында белешмә
Яр Чаллы шәһәре турында белешмә
Татарстан Республикасы шәһәрләре турында белешмә
Трафаретлар / орнаментлар
Идел буе халыклары уеннары
Рәсәй геральдикасы һәм бәйрәмнәре
Альбом “Минем туган ягым”
Татар әдәбияты
Балалар өчен шигырьләр
Л.А. Харисова, В.А. Гарипова “Ватаным Татарстан”
Батулла “Бишек хикәятләре”
М. Фәйзуллина “Чебиләр зарядкасы”
Ә. Ситдыйкова “Серле дөнья”
Ф.Сафин “Кошлар яратучы малай”
Татар халык әкияте “Камыр Батыр”
Татар халык әкияте “Саламторхан”
Татар халык әкияте “Сак –сок”
Г. Тукай “Тылсымлы сәхифәләр”

“Музыкаль» почмак

Уен кораллары
Барабан, агачтан пластмасстан эшләнгән маракас, ирен гармуны, металлофон, саксафон, гитара, бубен, кастонетта, колотушка, курай.
Музыкаль- дидактик уеннар
“Баскыч”
“Күңелле-күңелсез”
“Музыкаль уен кораллары”
Ясалма уен кораллары
Микрофон, маракас
“Кәеф” почмагы
Күрсәтмә әсвап “Кәеф театры”
Өстәл театры“Кәеф театры”
Коллективта бердәмлек оештыру уеннары картотекасы
Театральләштерелгән уеннар картотекасы
Психогимнастика
Эмоциональ бушатылу “көзге”
“Театр” почмагы
Өстәл пәрдәсе; өстәл, күләгә, би-ба-бо, таякчыклар һәм бармак театрлары, театр өчен битлекләр, киемнәр.
Дидактик уен “Әкият геройлары”

Лото “Әкиятләр”
Күрсәтмә әсвап “киемнәр өчен бизәкләр”

“ПДД” почмагы

Лото “Юл йөрү билгеләре” 2шт
Дидактик уен “Сак бул, юл!”
Күрсәтмә әсвап “Транспорт”
Дидактик уен “Юл йөрү билгеләрен өйрәнәбез”
Өстәл уены “Юл”
Махсус тарнспорт
Күрсәтмә әсвап “Берүзем урамда”
Картотека “Транспорт”
Папка “Балаларга юл йөрү кагыйдәләрен өйрәтү”
Папка “Светофорны өйрәнәбез”

Методик кулланма

Г.А. Галеева, С.М. Гаффарова “Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны юлларда үзләрен хәвефсез тоту кагыйдәләренә өйрәтү”
Э.Я. Степаненкова, М.Ф.Филенко “Дошкольникам о правилах дорожного движения”
В.Э.Рублях “Правила дорожного движения”
Т.Шакирова “Юл хәрәкәте билгеләре”
Табышмаклар “Занимательно о правилах дорожного движения»
Транспорт турында шигырьләр

“Физкультура ”почмагы

Уеннар картотекасы
“Күзләргә гимнастика ясыйбыз”
“Сулыш гимнастикасы”
“сәламәтләндерүче уеннар”
“Хәрәкәтле уеннар”
“Бармак гимнастикасы”
“Сюжетлы– рольле уеннар”
“Физминуткалар”
“Санамышлар”
“Җырлы – биюле уеннар”
“Йога”
“Чыныктыру»

Күрсәтмә әсваплар:

“Кышкы спорт төрләре”
“Җәйге спорт төрләре”
“Спорт җиһазлары”

Җиһазлар :

Туплар, скакалкалар, төсле тасмалар, шишкалар, шалтыравыклар, сыбызгы, бубен, качыклар, флаглар, кеглялар, обручлар, гантельләр, кольцеброслар.
Ясалма чыныктыру җиһазлары
Массаж келәмчеге, пробкалардан эзләр һәм келәмчекләр, мунчаладан келәмчекләр, киндер сюрприз йомыркаларыннан канат һәм гантельләр, ясалма туплар (эчендә борчак)

“Куркынычсызлык” почмагы

Методик кулланма:

Т.А.Шорыгина “Беседы об этикете с детьми 5-8лет”
Т.А.Шорыгина “Беседы о воде, о природе”
Т.А.Шорыгина “Беседы о правилах пожарной безопастности”
Т.А.Шорыгина “Беседы об основах безопастности с детьми 5-8лет
Т.А.Шорыгина “Беседы о том, кто где живет”

“Дөрес туклану”
Папка “Янгын куркынычлыгы”
Картотека бесед по профилактике травматизма
Үстерүче уеннар
“Урамда куркынычсызлык”
“Беренче ярдәм”
“Өйдәге куркынычсызлык”
“Ут белән уйнама”
“Сәламәт бул”
“Профессияләр”
Лото “Бөтен эш тә яхшы”

“Табигать” почмагы

Үстерүче уеннар
Табигать календаре
Лото “Беренче предметлар”
Лото “Йорт хайваннары”
Лото “Продуктлар”
“4нче ким”
“Баллы-тозлы, ачы”
“Хайваннар һәм аларның балалары”
“Рәсемнәрне бер рәткә җый”
“Табигать күчтәнәчләре”
“Агачлар”
«4 сезона»: кыш, яз, җәй, көз.
«Экологик уеннар»
Күрсәтмә әсваплар:
«Рәсемнәр буенча хикәяләр төзү»: кыш, яз, җәй, көз.
«Һава торышы»
«Ел фасыллары алгоритмы»
«Хайваннар, җиләкләр, кошлар»
«Агачлар, куаклар, гөмбәләр»
«Безнең як кошлары»
«Чәчәкләр»
«Киемнәр»
«Кошлар»
«Җиһазлар»
«Гербарий»
«Кызыл китап»
«Чәчәкләр турында легенда»
Муляжлар: җиләкләр, җиләк-җимешләр, яшелчәләр, кыргый һәм йорт хайваннары, җир-су хайваннары, бөҗәкләр.

“Сөйләм үсеше” почмагы

Үстерүче уеннар
“Капма -каршы”
“Мәгънә буенча аер”
“4нче ким”
“Рәсемнәр буенча хикәя яз”
“Сюжетлар буенча хикәя төзе”
“Матур сүзләр өйрәнәбез”
“Табышмаклар”
“Шигырьләр”

«Сөйләм телен һәм уйлау сәләтен үстерүче уеннар»
«Чиста сөйләшү күнегүләре»
«Бер, күп»
«Минем яраткан әкиятләр”

“Математика” почмагы

Үстерүче уен “Без саныйбыз”
Лото “Төсләр һәм фигуралар”
Дидактик уен “Төс һәм форма”
Лото “Уңга - сулга”
Дидактик уен “Предметлар һәм контурлар”
Лото “Зур, уртача, кечкенә”
Дидактик уен “Бергә саныйбыз”
Дидактик уен “Геометрик мозаика”
Дидактик уен “Истә калдыр”
Дидактик уен “Нәрсә җитми”
Дидактик уен “Для умников и умниц”
Дидактик уен “Нәрсә туры килми”
Дидактик уен “Логик таблица”
Развивающая игра-лото “Считаем и читаем”

Шулай ук төркем кибет, чәчтараш, гаилә, шифаханә, даруханә, транспорт, почта сюжетлы-рольле уеннар өчен җиһазлар һәм әсваплар белән тулыландырылган.

2.Программа-методик тәэмин итү

Төркемдә белем бирү процессы комплекслы һәм яңа парциаль программалары кулланылып үткәрелә:

Н.Е.Вераксы, Т.С.Комарова, М.А.Васильева редакциясендәге ”Туганнан мәктәпкә кадәр”төп гомуми мәктәпкәчә яшьтә белем бирү комплекслы программасы

Парциаль программа

Ушакова О.С. “5-7 яшьлек балаларның сөйләм телен үстерү”

Лыкова И.А. “Изобразительная деятельность в детском саду” старшая группа

6нчы мәктәпкәчә әзерлек төркеменең көн тәртибе

ВАКЫТЫ	ЭШЧӘНЛЕК
6.00-6.20	Балаларны кабул итү
6.20-7.50	Саф һавада йөрү
7.50-8.15	Саф һавадан керү, иртәнге гимнастикага әзерлек, иртәнге гимнастика.
8.15-8.50	Гигиена чаралары, иртәнге ашка әзерлек, иртәнге аш.
Дүшәмбе 8.50-9.25	Уеннар, мөстәкыйл эшчәнлек.

	9.25-9.55 9.55-10.05 10.05-10.35 10.35-10.45 10.45-12.25 12.25-12.35 12.35-13.00 15.30-16.00	ИБЭ Җилләтү ИБЭ Икенче иртәнге аш Саф һавага әзерлек, саф һавада йөрү Саф һавадан керү, тошке ашка әзерлек Төшке аш ИБЭ
Сишәмбе	8.50-9.20 9.20-10.20 10.20-10.30 10.30-11.00 11.00-12.25 12.25-12.35 12.35-13.00 15.30-16.00	ИБЭ Уеннар, мөстәкыл эшчәнлек. Икенче иртәнге аш ИБЭ Саф һавага әзерлек, саф һавада йөрү Саф һавадан керү, икенче иртэнге аш Төше аш ИБЭ
Чәршәмбе	8.00-9.25 9.25-9.55 9.55-10.20 10.20-10.50 10.50-11.00 11.00-11.30 11.30-12.25 12.25-12.35 12.35-13.00	Уеннар, мөстәкыл эшчәнлек. ИБЭ Җилләтү, икенче иртэнге аш. ИБЭ Җилләтү ИБЭ Саф һавага әзерлек, саф һавада йөрү Саф һавадан керү, икенче иртэнге аш Төшке аш
Пәнжишәмбе	8.50-9.20 9.20-9.50 9.50-10.00 10.10-10.30 10.30-10.40 10.40-11.10 11.10-12.00 11.55-12.25 12.25-12.35 12.35-13.00	Уеннар, мөстәкыл эшчәнлек. ИБЭ Җилләтү ИБЭ Икенче иртәнге аш ИБЭ Саф хавага эзерлек,саф һавада йөрү Физо саф хава Саф һавадан керү, тошке ашка әзеләнү. Төшке аш
Жомга	8.50-10.15 10.15-10.25 10.25-10.55 10.55-11.05 11.05-11.35 11.35-12.25 12.25-12.35 12.35-13.00 15.30-16.00	Саф хавага әзерлек, Саф һавада йөрү. Саф һавадан керү,икенче иртэнге аш ИБЭ Булмә җилләтү ИБЭ Уеннар, мөстәкыл эшчәнлек. Гигиена чаралары, тошке ашка эзерлек Тошке аш ИБЭ

13.00-15.00	Гигиена чаралары, йокыга әзерлек. Йокы.
15.00 -15.20	Йокыдан тору, уяну гимнастикасы, чыныктыру чаралары, төшке аш.
15.20-16.35	Уеннар, шәхси эшләр, мөстәкыйль эшчәнлек, кичке ашка әзерлек
16.35-17.00	Кичке аш
17.00-17.10	Гигиена чаралары, кичке саф һавага әзерлек.
17.00-18.00	Саф һавада йөрү, балаларның өйләренә кайтуы.

6 НЧЫ МӘКТӘПКӘЧӘ ӘЗЕРЛЕК ТӨРКЕМЕНДӘ ОЕШКАН БЕЛЕМ БИРҮ ЭШЧӘНЛЕГЕН ОЕШТЫРУ

День недели/ атна көннәре	Время/ вакыт	Деятельность/ шөгыль
Понедельник/ Дүшәмбе	10.45-1115 11.20- 11.55 15.30-16.00	худ.эстет. развитие – музыка речевое развитие- развитие речи худ.эстет. развитие – рисование
Вторник/ Сишәмбе	9.20-9.50 10.00-10.30 15.30-16.00	физическое развитие- физическая культура познават. развитие- ФЭМП познават. развитие- ФЦКМ
Среда/ Чәршәмбе	8.50-9.20 10.45-11.15 11.25-11.55 15.30-16.00(1) 16.10-16.40 (2)	познават. развитие- ФЭМП худ.эстет. развитие – музыка речевое развитие–обучение грамоте речевое развитие–татарский.яз
Четверг/ Пәнҗешәмбе	9.20-9.50 10.00-10.30	физическое развитие-физическая культура на воздухе речевое развитие–татарский.яз./ .
Пятница/ Җомга	8.50-9.20 11.20-11.50 15.30-16.00(1) 16.10.-16.40(2)	худ.эстет. развитие – лепка/аппл. физическое развитие- физическая культура на воздухе речевое развитие–татарский.яз

Утреняя гимнастика: 8.11-8.21

Әдәбият исемлеге

Төп программалар:

1. Комплекслы программа «Туганнан мәктәпкә кадәр»Веракса Н.Е., Комарова Т.С., Васильева М.А.
2. 106нчы "Кызыклы уен" балалар бакчасының төп белем бирү программасы.

Парциаль программалар:

1. 1.Балалар бакчасы: Әти-әниләр һәм балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен уку китабы.-Казан:Раннур, 2003.
2. Балачак аланы: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм әти – әниләр өчен хрестоматия. – Казан: РИЦ,2011. – 560 б.
3. Белем һәм тәрбия эшчәнлегенең перспектив программасы «туганнан мәктәпкә кадәр» Н.Е. Веракса, М.А. Васильевой, Т.С. Комаровой. Зурлар төркеме.
4. Бондаренко Т.М.Балалар бакчасында физик-сәламәтләндерү эше - Воронеж: ИП Лакоценина Н.А.,2012
5. Закирова К.В., Мортазина Л.Р. "Әй уйныйбыз,уйныйбыз..."Балалар бакчасында хәрәкәтле уеннар:балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм физкультура инструкторлары өчен методик кулланма. –Казан:Беренче полиграфия компаниясе,2013. – 224 б.
6. Закирова К.В. "Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе:методик кулланма/К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова, Г.М.Сафиуллина – Казан:Беренче полиграфия компаниясе,2013.-424 б.
7. Зарипова З.М. "Үстерешле уеннар:методик кулланма/З.М.Зарипова , Р.С.Исаева.-Казан:Беренче полиграфия компаниясе,2013.-128 б.
8. Закирова К.В. "Әхлак нигезе-матру гадәт"(Гаиләдә һәм балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбияләү):Методик кулланма/К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова.-Казан:Мәгариф,2004.-383б.
9. Закирова К.В., Мортазина Л.Р.Балачак-уйнап-көлеп үсәр чак: методик кулланма.-Казан: Редакционно-издательский центр,2012
10. Күзәтүләр нигезендә мәктәпкәчә яшьтәге балаларга әйләнә-тирә турында белем бирү.Нәҗметдинова Р.Ф
11. Комарова Т.С. "Занятия по изобразительной деятельности в детском саду» (Из опыта работы) . М., «Просвещение», 1978.
12. 12.Комплекслы белем бирү «туганнан мәктәпкә кадәр» Н.Е.Веракса, Т.С. Комарова, М.А. Васильева. Кечкенәләр төркеме -Волгоград:Учитель,2012
13. 13.Колесникова Е.В. «Математика для детей 3-4 лет», ФГОС таләпләренә туры килгән.
14. Кравченко И.В., Долгова Т.Л. балалар бакчасында күзәтү. Зурларлар төркеме. Прогулки в детском саду. Методик кулланма – М.: ТЦ Сфера, 2011.
15. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны юлларда үзләрен хәвефсез тоту кагыйдәләренә өйрәтү дәресләре циклы. Методик күрсәтмәләр/ Авт.-төз.: Г.А.Галеева һ.б.-Казан:"Балаларның тормыш иминлеге фәнни үзәге"ДУ нәшрияте, 2010
16. "Туган телдә сөйләшәбез: методик әсбап/ Ф.В.Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж.Хәбибулина.- Казан:Инновацион технологияләр үзәге.-2013.-256 б.
17. Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы.-РИЦ, 2012
18. Хрестоматия для дошкольников 3-4лет/Сост. Н.П.Ильчук и др.-1-е издание.М., АСТ, 1997.
19. Юсупов Ф.Ю., Камалова З.Ф., Борһанова Р.А. "Гөлбакча".Балалар бакчалары өчен хрестоматия.

20.Шәрәфетдинова З.Г “Математикага өйрәнәбез”,Казан,2016
21.Нәбиуллина Г.Ә. “Татар телендә сөйләм үстерү”,Казан,2016
22.Зиннәтова Р.М. “Сүрәтләү һәм кору эшчәнлеге”, Казан,2016
23 Гарипова “Әйләнә-тирә дөнья белән таныштыру”,Казан,2016
24Комарова Т.С “Изобразительная деятельность в детском саду”,2016
25 Иң матур сүз Әти-әниләр һәм балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен уку китабы-Казан,2012

Кушымта

ЙОКЫДАН УЯНУ ГИМНАСТИКАСЫ

Комплекслы-тематик план

Ай	Гимнастика
сентябрь	«Уяну» Йокы качты тәрәзәдән, йөгерде юллардан, Ә без синен белән уяндык, уяндык та елмайдык (киерелү) Башта күзләрнен берсен ачтык, аннары икенчесен, Кулларны күтәреп төшердек, велосипед әйләндердек. Уңга-сулга борылдык, аннары сикереп тордык.
октябрь	«Хәерле иртә» Хәерле иртә, күзләр. Сез уяндыгызмы?(күзләргә массаж. Бармаклар белән бинокль ясап, як-якка карыйлар) Хәерле иртә, колаклар. Сез уяндыгызмы?(колакларга массаж. Учны колакларга куялар (“Чебурашка”), як-якны тыңлыйлар) Хәерле иртә, куллар. Сез уяндыгызмы?(кулларның башта берсенә, аннан икенчесенә массаж. “Пропеллер” күнегүе) Хәерле иртә, аяклар. Сез уяндыгызмы?(аякларның башта берсенә, аннан икенчесенә массаж. “Велосипед” күнегүе) Хәерле иртә, кояш. Мин уяндым!(кулларны сузып киерелү)
ноябрь	Әйдәгез, бергәләп, басабыз, Кулларны ян – якка сузабыз. Аннары бөгеләбез,бергәләп тураябыз. Кулларны күтәрәбез, Кояшка сәләм юллыйбыз. Кулларны качырабыз, Аннары аларны бергәләп эзлибез. Уңга карыйк, Сулга борылыйк. Утырабыз, торабыз. Үкчәгә дә басыбыз, Аяк очларына басып, Кояшка үреләбез.
декабрь	«Без шулай итәбез» Без йоклап тордык, бераз уйнарга булдык. Башны иябез алга, уңга, сулга борабыз, Аннан карап торабыз. Иң өсләрен сикертәбез, кулларны биетәбез. Бер алга, бер артка сузып, Күңелле ял итәбез. Аннары без чүгәлибез, тезләрне кочаклыйбыз. Башны алга яшереп, без ападан качабыз.
январь	«Пескәй » 1. “Пескәй уяна”. Ятып, бергә уң аякны һәм сул кулны күтәрәләр, төшерәләр. Аннан сул аякны һәм уң кулны күтәрәләр, төшерәләр. Аннан 2 кулны һәм 2 аякны бергә күтәрәләр, төшерәләр. 4-5 тапкыр кабатларга. 2. «Пескәй сөенә». Үрмәләү позасына керергә. Башны күтәрергә, умыртка сөяген бөгәргә. Тирән сулыш алырга. 4-5 тапкыр кабатларга. 3.«Пескәй ачулана». Үрмәләү позасына керергә. Иякне күкрәккә тидерергә, арканы бөгәргә. Тирән сулыш алырга. 4-5 тапкыр кабатларга.

	4. “Пескәй сузыла” Сузылу күнегүе. 5. “Пескәй сикерә” Сикерү
февраль	“Чәчәк” Чәчәк йоклый, Чәчәк уяна. (киерелү күнегүләре) Иртәнге кояшка Ул бик куана. (урында сикерү) Кояшка сузыла (аяк очларына басып, сузылалар) Кояшка үрелә (аяк очларына басып, сузылалар) Күбәләк дустына (кулларны канатлар каккан кебек җилпиләр) Сәлам өләшә (сәлам бирәләр)
март	Без уяндык, (киерелү күнегүләре) Күзләрне ачтык, (күзләрен ачалар) Аякларны суздык (аякларын сузып, селкетәләр) Аларны да уяттык! Ян –якка борылып (басып, ян –якка борылалар) Кояшка без карадык. (аяк очларына басып, сузылалар) Якты көнгә сокланып, Матур итеп елмайдык. (ян – якка борылып, елмаялар) Сикереп тә алдык (сикерү күнегүләре) Йөгердек тә (урында йөгерү) Хәзер инде без Уйнарга бергә әзер! (үз-үзеңне кочу)
апрель	Аякларың тыпырдат (аякларны тыпырдаталар) Кулларыңны чәбәклә.(кулларны чәбәклиләр) Бер монда, бер монда, Кыен эш түгел бер дә. (ян-якка борылып кулларны чәбәклиләр) Башың аска иеп ал, (башларын бер иеп, бер күтәрәләр) Кулларыңны болгап ал. (йөзү күнегүләре) Бер монда, бер монда, Кулларыңны болгап ал.(ян- якка борылып, йөзү күнегүләре эшлиләр) Бу дустың белән күреш, (уңга борылып, сәләм юллыйлар, елмаялар) Бу дустың белән күреш.(сулга борылып, сәләм юллыйлар, елмаялар) Йә иптәш, йә, әйлән, (урында сикереп, әйләнәләр) Бик кыен түгел бу эш.
май	Нәниләр бара тигез юл буйлап. (урында атлыйлар) Тигез юл буйлап, ашыкмый атлап. (урында атлыйлар) Зур-зур ташларны Сикереп үтәләр. (урында сикерәләр) Уңга да баралар, сулга да баралар, (уңга – сулга борылу күнегүләре) Су аша йөзеп, (йөзү күнегүләре) ярга чыгалар. (сулыш алу күнегәләре)

Саф һавада хәрәкәтле уеннар

Комплекслы-тематик план

Ай	Ат на	Тема	Бурычлар

Сен	I	«Аю өне янында» «Бүре һәм куяннар»	Сикерү күнекмәләрен үстерү, сыгынучанлыкны, җитезлекне булдыру, сиганал буенча хәрәкәтләрне төгәл башкарырга өйрәтү.
	II	«Светофор һәм автомобиль»	Бирелгән темп белән хәрәкәтләнергә өйрәтүне дәвам итү. Юлдагы куркынычсызлык кагыйдәләрен ныгыту.
		«Трамвай”	Игътибарлыкларын тупларга күнектерү, түземлек тәрбияләү, уен кагыйдәсен үтәргә өйрәтү.
	III	«Огуречик» “Көтүче һәм көтү”	Йөгерү тизлеген үстерү,сигнал буенча хәрәкәт итү,шигырь сүзләренә туры китереп уйнау, күзәтүчәнлекне үстерү.
	IV	«Песи һәм тычканнар»,	Пространствода ориентлашу, бәрелми – төртелми уйнауны булдыру.
		“Очкычлар”	Төрле юнәлештә йөгерү күнекмәләрен системалаштыру, дус –тату уйнауны булдыру.
Октябрь	I	“Ябалак”	Игътибарлылык, кыюлык, җитезлек кебек матур сыйфатлар тәрбияләү, шигырь сүзләренә туры китереп уйнау.
		“Төсле автомобильләр”	Юл йөрү кагыйдәләрен ныгыту, төсләр турында белемнәрен камилләштерү, сиганал буенча хәрәкәтләнүне булдыру
	II	«Кыршау эченә ыргыт»	Дус – тату уйнауны булдыру, туп ыгргыту, төгәллек сыйфатлары тәрбияләү
		“Инеш аша сикереп чык”	Урыннан 2 аякта ераклыкка сикерү күнекмәләрен камилләштерү, кыюлык тәрбияләү
	III	«Бау аша сикер»,	Сикерү күнекмәләрен камилләштерү, уен барышында иптәше белән хәрәкәтләрне яраклаштырып башкару күнекмәсен үстерү.
		“Машиналар һәм җәяүлеләр”	Юл йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен ныгыту, тирә-якта ориентлашу күнекмәсен үстерү,игъбарлылык тәрбияләү
	IV	«Почмак алыш»	Игъбарлылык тәрбияләү, тырышлык, максатчанлык кебек яхшы сыйфатларны үстерү, физик активлыгын камилләштерү.
		“Аю-бүре”	Йөгереклек һәм җитезлек сәләтен үстерү,сүзләргә туры китереп хәрәкәтләр ясау.
Ноябрь	I	“Казлар - аккошлар”	Игътибарлыкларын, хәтерен, кузаллауларын үстерү, рольләрне бүлешкәннән соң дөрес башкаруны булдыру, пространствода бәрелешмичә төрле юнәлештә йөгерү күнекмәләрен камилләштерү.
		“Сиздермичә йөгереп үт”	Сизгерлек булдыру, дус –тату унарга өйрәтүне дәвам итү.
	II	«Төлке һәм тавыклар»,	Җитезлек, өлгерлек тәрбияләү, тиз йөгерү, сикереп менү күнекмәләрен бирү.
		“Үз төсеңне тап”	Хәтерне, җитезлекне үстерү,балаларны иптәшләренә карата кайгыртучан, игътибарлы, ярдәмчел булырга өйрәтүне дәвам итү, кешелеклелек хисләре тәрбияләү.
	III	«Мин качам, син тот»,	Коллективта бергә уйнау теләге уяту, пространствода ориентлашу булдыру, сигналларга игътибар итү, ишетү сәләтен үстерү.
		«Светофор һәм автомобиль»	Бирелгән темп белән хәрәкәтләнергә өйрәтүне дәвам итү. Юлдагы куркынычсызлык кагыйдәләрен ныгыту.
	IV	«Аучылар һәм куяннар»	Тупны ыргытырга,дус һәм тату уйнарга өйрәтү, җитезлекне үстерү.

		“Әбәкле”	Игътибарлыкларын, хәтерен, кузаллауларын үстерү, рольләрне бүлешкәннән соң дөрес башкаруны булдыру, пространствода бәрелешмичә төрле юнәлештә йөгерү күнекмәләрен камилләштерү.
Декабрь	I	“Песи һәм кошчыклар”	Хәрәкәт координациясен, җитезлекнее үстерү, уен белән кызыксындыру булдыру.
		«Кемдә йөзек?»	Халык уеннарына карата кызыксыну уяту, хәрәкәт активлыгын үстерү.
	II	“Кем беренче?”	Йөгерү тизлеген үстерү, максатка ирешүчәнлек кебек яхшы сыйфатлар тәрбияләү.
		“Машиналар һәм җәяүлеләр”	Юл йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен ныгыту, тирә-якта ориентлашу күнекмәсен үстерү,игъбарлылык тәрбияләү
	III	«Куяннар һәм төлке»	Сабырлык, җитезлек, хәрәкәт активлыгы тәрбияләү, пространствода оринтлашу булдыру, рольләрне бүлешеп уйнау күнекмәләрен үстерү.
		“Кегляны аудар”	Төзлекне, тырыш, көчле, сәләтле, нык ихтыярлы булып үсүләренә этәргеч бирү.
	IV	«Балалар һәм әтәч»	Җитезлекләрен үстерү, бер –бер артлы йөгерү күнекмәләрен булдыру**.**
		“Тавык кетәклегендә төлке”	Җитезлек, өлгерлек тәрбияләү, тиз йөгерү, сикереп менү күнекмәләрен бирү.
Январь	I	“Миңлебай”	Яшьтәшләре белән зур булмаган төркемнәрдә, үзләре белеп, татар халык уеннарын оештыруда мөстәкыйльлекләрен үстерү, уен кагыйдәсен үтәүне булдыру.
		“Аксак төлке”	Бер аякта сикерү кәнекмәләрен үстерү, җитезлек тәрбияләүне дәвам итү.
	II	“Энә һәм җеп”	Җитезлек, өлгерлек тәрбияләү, бер-бер артлы йөгерү күнекмәләрен үстерү.
		“Бүре һәм сакрыклар”	Түгәрәккә басарга, күмәк уйнарга, хәрәкәтләрне дөрес итеп башкарырга күнектерүне дәвам итү.
	III	“Оядагы кошлар”	Сизгерлек, сигнал буенча хәрәкәт итү күнекмәләрен тәрбияләү.
		“Үз парыңны тап”	Төрле юнәлештә йөгереп, сигнал булгач, үз парыңны табу күнекмәләрен үстерү, дус – тату уйнауны булдыруны дәвам итү.
	IV	“Чүлмәк сатам”	Яшьтәшләре белән зур булмаган төркемнәрдә, үзләре белеп, татар халык уеннарын оештыруда мөстәкыйльлекләрен үстерү, уен кагыйдәсен үтәүне булдыру.
		“Тизрәк түгәрәккә кер”	Музыканы игътибар белән тыңлау күнекмәләре булдыру, музыкка туктагач тәгәрәк эченә кереп басарга өйрәтү, җитезлек, хәрәкәт активлыгын формалаштыру.
Февраль	I	“Машиналар һәм җәяүлеләр”	Юл йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен ныгыту, тирә-якта ориентлашу күнекмәсен үстерү,игъбарлылык тәрбияләү.
		“Кегляны аудар”	Төзлекне, тырыш, көчле, сәләтле, нык ихтыярлы булып үсүләренә этәргеч бирү.
	II	“Төлке килә”	Сигнал буенча хәрәкәтләнү күнекмәләрен камилләштерү, сизгерлекләрен үстерү.

		«Ак, димә, кара, димә»	Яшьтәшләре белән зур булмаган төркемнәрдә, үзләре белеп, татар халык уеннарын оештыруда мөстәкыйльлекләрен үстерү, уен кагыйдәсен үтәүне булдыру.
	III	“Чаналар белән ярыш”	Җитезлекне, тизлекне булдыруны дәвам итү, дус –тату уйнау теләкләре тудыру.
		“Соры бүре”	Күмәк уенда катнашасы килү теләге уяту, сак атлап йөрүче бүре образын хәрәкәтләр аша чагылдырырга омтылыш тудыру.
	IV	“Кошлар очалар”	Хәрәкәт тизлеген үстерүне дәвам итү, төрле юнәлештә очу күнегүләрен башкарып йөгерү, сигналларга игътибар итүне булдыру.
		«Парлы эстафета»	Йөгерү тизлеген үстерүне дәвам итү, бер – бер артлы сигнал буенча йөгерү күнекмәләрен камилләштерү.
Март	I	«Тупны ыргыт»	Түзлекне, тырыш, көчле, сәләтле, нык ихтыярлы булып үсүләренә этәргеч бирү.
		“Тизрәк түгәрәккә кер”	Музыканы игътибар белән тыңлау күнекмәләре булдыру, музыкка туктагач тәгәрәк эченә кереп басарга өйрәтү, житезлек, хәрәкәт активлыгын формалаштыру.
	II	“Инеш аша сикереп чык”	Урыннан 2 аякта ераклыкка сикерү күнекмәләрен камилләштерү, кыюлык тәрбияләү.
		“Үрдәк атыш”	Тупны тотарга, туптан качарга өйрәтүне дәвам итү, төз атуны булдыру, балаларның хәрәкәтчәнлекләрен, житезлекләрен үстерү.
	III	«Кармак»	Сикерү күнекмәләрен үстерү, сыгынучанлык, чыдамлылык булдыру, бирелгән темп белән хәрәкәтләнергә өйрәтүне дәвам итү.
		«Буяучы һәм буяулар»,	Йөгерү тизлеген үстерү, пространствода ориентлашу күнекмәләрен, төсләр турында белемнәрен камилләштерүне дәвам итү.
	IV	“Үз парыңны тап”	Төрле юнәлештә йөгереп, сигнал булгач, үз парыңны табу күнекмәләрен үстерү, дус – тату уйнауны булдыруны дәвам итү.
		“Миңлебай”	Яшьтәшләре белән зур булмаган төркемнәрдә, үзләре белеп, татар халык уеннарын оештыруда мөстәкыйльлекләрен үстерү, уен кагыйдәсен үтәүне булдыру.
Апрель	I	“Бүре һәм сакрыклар”	Түгәрәккә басарга, күмәк уйнарга, хәрәкәтләрне дөрес итеп башкарырга күнектерүне дәвам итү.
		“Тупны тәгәрәт”	Тупны предметлар аша тәгәрәтү, максатка ирешүчәнлек, башлаган эшне азагына кадәр эшләп чыгу күнекмәләрен үстерү.
	II	“Челән белән бакалар”	Сикерү тизлеген үстерү, сигнал буенча хәрәкәт итү, пространствода ориентлашу, тизлек булдыруны дәвам итү.
		“Флагка кадәр йөгер”	Йөгерү тизлеген үстерүне дәвам итү, бер – бер артлы сигнал буенча йөгерү күнекмәләрен камилләштерү.
	III	“Тавык кетәклегендә төлке”	Җитезлек, өлгерлек тәрбияләү, тиз йөгерү, сикереп менү күнекмәләрен бирү өстендә эшне дәвам итү.
		“Әбәк”	Игътибарлыкларын, хәтерен, кузаллауларын үстерү, рольләрне бүлешкәннән соң дөрес башкаруны булдыру,

			пространствода бәрелешмичә төрле юнәлештә йөгерү күнекмәләрен камилләштерү.
	IV	“Бал кортлары”	Йөгерү күнекмәләрен үстерүне дәвам итү, пространствода ориентлашуны камилләштерү.
		«Идәндә калма»,	Сикерү күнекмәләрен камилләштерү, уен барышында иптәше белән хәрәкәтләрне яраклаштырып башкару күнекмәсен үстерү.
Май	I	«Каршылыклар юлы»	Игъбарлылык тәрбияләү, тырышлык, максатчанлык кебек яхшы сыйфатларны үстерү, физик активлыгын камилләштерү.
		“Тупны, сикертеп, алып бар”	Тупны сикертеп алып барырга өйрәтә башлау, максатчанлык, батырлык сыйфатлары тәрбияләү.
	II	«Трамвай”	Игътибарлыкларын тупларга күнектерү, түземлек тәрбияләү, уен кагыйдәсен үтәргә өйрәтү.
		“Буш урын”	Күзәтүчәнлекләрен, игътибарлыкларын үстерү, этешми-төртешми уйнау күнекмәләрен камилләштерү.
	III	“Чүлмәк сатам”	Яшьтәшләре белән зур булмаган төркемнәрдә, үзләре белеп, татар халык уеннарын оештыруда мөстәкыйльлекләрен үстерү, уен кагыйдәсен үтәүне булдыру.
		«Кем тизрәк?»	Төрле юнәлештә йөгерү күнекмәләрен системалаштыру, дус –тату уйнауны булдыру.
	IV	“Тизрәк түгәрәккә кер”	Музыканы игътибар белән тыңлау күнекмәләре булдыру, музыкка туктагач тәгәрәк эченә кереп басарга өйрәтү, җитезлек, хәрәкәт активлыгын формалаштыру.
		“Соры бүре”	Күмәк уенда катнашасы килү теләге уяту, сак атлап йөрүче бүре образын хәрәкәтләр аша чагылдырырга омтылыш тудыру.

Экологик аң алшартларын формалаштыру

Комплекслы - тематик план

й	Атна	Тема	Бурычлар	Интеграция
Сентябрь	I	Тема: «Җәй безгә сәламәтлек өстәде».	Мөстәкыйль рәвештә үз сәламәтлекләре турында кайгыртырга өйрәтү,җәйге су,һаваның кеше сәламәтлегенә йогынтысы, ничек сәламәт булыр булышулары турында аңлату.	*Танып-белү:* д/у “Нинди агач яфрагы” *Аралашу:*Әңгәмә: “Без җәй көне ничек ял иттек”
	II	Тема: «Велосипедта йөрү кагыйдәләре»	Уң яктан кагыйдәләрне төгәл үтә велосипедта йөрергә өйрәтүне дәвам итү,төгәл һәм ихтибарлы булырга өйрәтү.	*Аралашу*: Әңгәмә Минем дустым велосипед” Д/у”Светофор”, “Хәрәкәт кагыйдәләре” С/р у. “Транспорт”
	III	Тема: «Төркем бүлмәсендә тәртип булырга тиеш»	Балаларны төркем бүлмәсендә чисталык һәм тәртип тотарга өйрәтү, ничек уенчыкларны дөре итеп урнаштырырга аңлату.	*Аралашу*: Әңгәмә “Ни өчен төрке бүлмәсендә тәртип булырга тиеш Д/у”Нәрсә кайда тора”

	IV	Тема: «Синең кәрзиндә ниләр бар?»	Ашарга яраклы һәм агулы гөмбәләр, җимешләр турындагы күзаллаулар бирү, аларны аерым билгеләре буенча аерырга өйрәтү	*Иҗади сәнгать*: ябыштыру «Гөмбәләр». "Табышмак әйтәм,тап" Д/у"Ашарга яраклы, яраксыз" "Гөмбәләр" рәсемнәр карау
Октябрь	I	Тема: «Ихтибар,грипп»	Үз сәламәтлекләре турында кайгыртырга өйрәтү: авыруның билгеләре, авыруны булдырмау чаралары белән таныштыру, алар турында сөйләргә өйрәтү	*Танып белү һәм сөйләм үсеше*: Әңгәмә "Грипп:, "Безнең организм ничек эшли" Уен-бирем "Дөрес-дөрес түгел" С/р у."Больница» *Иҗади сәнгать*: рәсем "Микробла
	II	Тема: «Җәмәгать транспортында үз-үзеңне тоту кагыйдәләре» Уен «Без барабыз, барабыз.....»	"Куркынычсызлык утравы" билгесе һәм әһәмияте белән таныштыру. Җәмәгать транспортынндa үз-үзеңне дөрес тоту күнекмәләрен формалаштыруны дәвам итү.	*Танып белү һәм сөйләм үсеше*: "Без автобуста барабыз" с/р у."Транспорт" *Иҗади сәнгать*: рәсем "Автобус"
	III	Тема: «Ут белән сак бул».	Янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләре белән танышуны дәвам итү, янгын сүндерүче хезмәтенә кызыксыну уяту	*Танып белү һәм сөйләм үсеше*: Әңгәмә"Куркыныч-куркыныч түге *Уку*: С. Маршак «Песи өе» Уен-хәл "Синең квартирада янгын 01 гә шалтырат"
	IV	Тема: «Көзге урманда үзеңне тоту кагыйдәләре"	Көзге урманда үзеңне тоту, табигатькә сак карау, "кечкенә туганнарыбызны" кыерсытмау кагыйдәләре белән танышуны дәвам итү.	*Танып белү һәм сөйләм үсеше*: Әңгәмә " Көзге урманга сәяхәт" Уен-бирем "Гөмбәләрне кәрзингә җый" *Иҗади сәнгать*: рәсем «Гөмбәләр
ноябрь	I	Тема: «Кем безнең сәламәтлек турында кайгырта». *Медицина кабинетына экскурсия*	Табиб хезмәте белән танышуны дәвам итү, ихтибарлылык, сизгерлек, ярдәмчеллек сыйфатлары тәрбияләү.	*Тәҗрибә эшчәнлеге:*Тән температурасын, буйны үлчәү С/р у. "Тикшерү үзәге"
	II	Тема: «Юлда куркынычсызлык». *Дидактик уен* «Юл йөрү кагыйдәләрен бел һәм үтә"	Юлда көтүче куркынычлар турында, юлда йөрү кагыйдәләре турында белемнәрне, светофорнь төсләрен, юл билгеләрен ныгыту, ихтибарлылык тәрбияләү.	Урамга экскурсия МӘУ.С.Михалков "Скверная история", Н.Носова "Милиционер" Әңгәмә "Без-җәяүлеләр"
	III	Тема: «Өйдә куркыныч әйберләр».	Тормыштагы куркыныч әйберләр,аларны куллану, куллан кагыйдәләрен, турындагы күзаллауларны ныгыту.	Куркыныч әйберләр, шартлар төшерелгән рәсемнәр карау. Әңгәмә:"Тәрәзәдән чыкма" Д/у "Дөресме бу?"
	IV	Тема: «Җылырак киен»	Үз сәламәтлегең турында кайгыртуны дәвам итү, һава торышына карап киенергә, башлы кияргә, шарф бәйләргә күнектерү	Аралашу: "Ни өчен җылы киенерг кирәк" Уен-бирем "Курчакны тышта йөрергә киендер" Уен-хәл "Незнайка тышта йөрергә чыга"

декабрь	I	Тема: «Сәламәтлегеңне үзең кайгырт»	«Вирус, микроб» төшенчәләре кертү. Чирләрдән котылу чаралар белән таныштыру, авырганда терелә чаралары турында сөйләш Чыныктыру һәм витаминнарның файдасын аңлату.	*Аралашу:*әңгәмә "Ни өчен спорт белән шөгыльләнергә" *Уку:*К. Чуковский «Айболит» (уку һәм өзеген ятлау) Тренинг "Үзеңә массаж» Д/у "Нәрсә-ни өчен" СЯР (ЗОЖ) турында рәсемнәр кар Д/у "Юыну кирәк-яраклары"
	II	Тема: «Ихтибар, урам!»	Куркыныч хәлләрдән саклау, саклык, ихтибарлылык сыйфатларын үстерү, таныш түге кешеләр белән үзеңне тоту кагыйдәләрен өйрәнү	*МӘТ Уку:* А. Усачев«Дорожная песня»(ятлау), "Калачкай", "Казлар аккошлар" Д/у "Юл билгеләре" с/р уен "Трамвайда сәяхәт" *Иҗади сәнгать: рәсем*"Зебра"
	III	Тема: «Чыршы утлары»	Балаларны чыршы уенчыклары белән эш итәргә, зурлар белән чыршы бизәргә, төгәл, сак булыр зурлардан башка чыршы утларын кабызмаска өйрәтү	Аралашу: Әңгәмә "чыршыны ниче бизәргә", "Гирляндалар матур, ләк куркыныч" Уен-бирем "Чыршыны бизә" Д/уен "Ватыла-ватылмый" Чыршы уенчыклары ясау
	IV	Тема: «Хайваннар белән ничек үзеңне тотарга».	Төрле хайваннар белән очрашкан үзеңне тоту кагыйдәләре турында белемнәр бирү, балаларны хайваннарның үзләрен тотышын, хәлен аңларга, алар белән аралашырга өйрәтү. Балаларны хуҗасыз хайваннар белән очрашканда мөмкин булган куркыныч хәлләр турында искәрт	Аралашу: Әңгәмә "Өйсез песи" МӘТ: Д.Гарифуллин "Песи, песи, пескәем" С.Закир "Песинең зары" "Кыргый хайваннар" рәсемнәр карау. *Иҗади сәнгать: рәсем*"Песи" Уен "Зоопарк"
Январь	I	Тема"Витаминнар сәламәтлекне ныгыта"	Витаминнар төшенчәсе белән таныштыру, файдалы азыклар, кеше организмы өчен витаминнарның кирәклеге турын белемнәрне ныгыту, балаларда ашау культурасы, чама хисе тәрбияләү.	*Иҗади сәнгать:*рәсем «Витаминнар" Д/ у "Тәме буенча тап" *Тикшерү-тәҗрибә эше*: үз буеңны үлчәү. Яшелчә, җиләк-җимешләр карау.
	II	Тема: «01,02,03 һәрвакыт сакта"	Коткару хезмәтләре белән таныш әхлакъ сыйфатлары тәрбияләү, кешеләргә ярдәм итү теләге уяту.	*Уку:* янгын сүндерүчеләр, полици хезмәткәрләре, табиблар шигырьл уку *Социальләштерү:*с/р уен "Коткару хезмәткәрләре" *Иҗади сәнгать:*рәсем «Янгын сүндерү машинасы" Д\у "Дөресен тап"
	III	Тема: «Хуҗалык җиһазлары-кешенең ярдәмчеләре».	Хуҗалык җиһазларының кулланылышы, аларны куллану турында белемнәрне ныгыту, ихтибарлылык, сакчыллык, төгәллек сыйфатлары тәрбияләү.	Рәсемнәр карау *Аралашу*: Әңгәмә "Йорт булышчылары ничек эшли" Д/у "Электр приборын бел"
	IV	Тема: «Сак бул, бозлавык!»	Кышкы юлның үзенчәлекләре белән таныштыру, куркынычсызлык кагыйдәләрен	*Аралашу*: Әңгәмә "Сак бул, бозлавык" С/р уен "Травпункт"

			үтәүне булдыру. Бозлы юлда сак йөрерүне кисәтү, егылган кешегә беренче ярдәм күрсәтергә тәкъди итү.	Уен-бирем “Торырга булыш” Рәсемнәр карау *Аралашу:* әңгәмә” Кышкы юлда һә сулыкларда үзеңне тоту кагыйдәләре”,
Февраль	I	Тема: “ Теш щеткасы белән дуслаш».	Шәхси гигиена кагыйдәләре белә таныштыруны дәвам итү, теш щеткасы, теш пастасы, аларның кулланылышы турында күзаллаулар бирү, теш чистарту юллары белән таныштыру.	*Иҗади сәнгать*: рәсем «теш һәм теш щеткасы». Уку: Г.Юнысова “Тешләр” Д/у “Тешләр өчен нәрсә файдалы” С/р уен “Теш дәвалау оешмасы”
	II	Тема: «Юл билгеләре-ярдәмчеләр» *Сюжетлы-рольле уен* «Шофер»	Балаларның юл билгеләре турындагы белемнәрен өйрәтүне дәвам итү, тыючы һәм рөхсәт итү билгеләр белән таныштыру, ихтибарлылык тәрбияләү	*Аралашу:*әңгәмә «Куркынычсызлы элифбасы» Д/у “Билгене әйт”, “Билгене җый” Уен-бирем “Төгәлләнмәгән рәсем-сызым” Уку: Т.Александрова «Светофорчик», Ш.Галиев “Светофорның өч сүзе”
	III	Тема: «Өйдә берүзем».	Өйдә берүзең калган вакытта үзеңне тоту кагыйдәләрен өйрәнү ишекне ятларга ачмау, электр җиһазларын кушмау, сакчыллык сыйфатлары тәрбияләү.	Аралашу: «Өйдә берүзем.», “Берүзем урамда йөрим” Уен-хәл “Кем ишек кага”. Д/у “Күңелсез хәллләрдән ничек качарга”
	IV	Тема: «Тылсымлы су»	Суга – табигать ресурсына сак караш кирәклеген аңларга өйрәтү суның үзлекләре белән танышу	Су белән тәҗрибәләр Аралашу: Әңгәмә “Суның үзлекләре” Табигатьтә суның өзлексез әйләне Д/и “Су тегермәне” Уен-бирем “Су тамчысы нәрсәгә охшаган”
март	I	Тема: «Гәүдә-матур арка».	Үз сәламәтлегең турында кайгыр өйрәнү, физик күнегүләр ясарга теләк уяту, үзенең нәтиҗәсеннән куаныч табу.	Балалар белән гәүдәне ныгыту өчен күнегүләр ясау Скакалка һәм кыршау белән уеннар
	II	Тема: «Җәмәгать транспорты тукталышларынд а тәртип».	Балаларны җәмәгать транспорты тукталышларында үзеңне тоту тәртибенә өйрәтү,ихтибарлылык, сакчыллык тәрбияләү	*Аралашу:*әңгәмә « җәмәгать транспорты тукталышларында үзеңн ничек тотарга» Д/ у “Юл билгеләре” Уен-хәл”Транспортны ничек урап үтәргә”
	III	Тема: “Куркыныч тәкъдим”	Ят кешеләр белән аралашу кагыйдәләренә, әйләнә-тирәгә ихтибарлы булырга өйрәтү, сакчыллык сыйфатлары тәрбиялә	*Аралашу:*әңгәмә «ят кешеләр белән аралашу» Д/у “Күңелсез хәлләрдән ничек качарга”
	IV	Тема: «Сак бул, боз китә»	Балаларга боз киткәндә үзеңне то кагыйдәләрен аңлату, елгаларга якын бармаска, куркыныч урыннардан ерак йөрергә, сак булырга өйрәтү.	*Аралашу:*әңгәмә «сак бул, боз китә» Д/у “Күңелсез хәлләрдән ничек качарга” Рәсемнәр карау

апрель	I	Тема: «Спорт – ул сәламәтлек»	Спорт төрләре, Олимпиада турында турында белемнәрне ныгыту, таныш спорт төрләрен пантомимо белән күрсәтергә өйрәтү, спортка кызыксыну, спор белән шөгыльләнергә теләк уяту.	Уен-бирем “Тәмамланмаган рәсем-схема” *Аралашу:* әңгәмә «Спорт», “Олимпиада”.
	II	Тема: «Җәяүле культурасы».	Балаларны юлдан чыгу, юлның у ягыннан йөрү, юлны светофор яц янганда гына үтәргә кирәк кебек кагыйдәләр белән таныштыруны дәвам итү, ихтибарлы һәм сак булырга өйрәтү.	*Иҗади сәнгать:* төзү «Минем урам *Аралашу:* әңгәмә «Юлны ничек үтәргә”, “уң кул кагыйдәсе” *Уку:* Р.Бәшәр “Кызыл ут” С\Р у “Җәяүле” Җәяүлеләр өчен юл билгеләрен кара
	III	Тема: «Дарулар һәм витаминнар”	Балаларга аптечкадан сораусыз дару һәм витаминнар алырга ярамаганны аңлату, бары сорап кына нәрсә алырга ярый, нәрсә ю	*Аралашу:* әңгәмә «Минем аптечка”, Уен-хәл “нәрсә аптечкада булырга тиеш” Д/у “Күңелсез хәлләрдән ничек качарга”
	IV	Тема: «Яз көне урманда тавышланырга ярамый»	Балаларның урманда үзләрен тыныч тотарга, үзенә, әйләнә-тирәгә ихтибарлы булырга, үзебезнең кече туганнарыбызны рәнҗетмәскә өйрәтү.	*Аралашу:* әңгәмә “Урманда үзеңне тоту” Уку: яз көне кошлар турында шигырьләр *Иҗади сәнгать: рәсем* “Яз көне урман” Әвәләү “Кош оясы”
май	I	Тема: “Безнең куллар”	Кулларның мөһимлеге, кул белә баш миенең бер-берсе белән бәйләнеше, кулны үстергәндә без телне дә үстерелүе турында төшенчәләр бирү, кул моторикас үстерүнең кирәклеген төшендерү	*Физик культура:* х/у “Водяной” Уен-бирем “Шнурны бәйлә” *Аралашуя:әңгәмә* “Кеше куллары” Уку: кул турында шигырь. Психогимнастика “Без куллар белән изгелек эшлибез”
	II	Тема: «Юлда җәяүле». *Дидактик уен* «Светофорны җый»	Алган белемнәрне кулланып юлд йөрү күнекмәләрен камилләштер светофор турында белемнәрен ныгыту	*Физик культура:* хәрәкәтле уеннар “Төсле автомобильләр”, “Чыпчыкла һәм автомобиль” *Аралашуя:әңгәмә* “Без урамда уйныйбыз”, “Юл билгеләре” С/р у. “Автобус” Д/у “Юл билгеләре”
	III	Тема: «Пычрак чебен»	Чебеннәрнең куркынычлыгы турында, шәхси гигиена кагыйдәләрен(ашар алдыннан кулларны юу) үтәргә кирәклеге турында балаларның күзаллауларын ныгыту	Уку: К.Чуковский “Федорино горе”, “Муха-грязнуха” әкияте Уен “Әйе-юк” *Иҗади сәнгать: рәсем* “Чебен”
	IV	Тема: «Сак бул, яшен».	Балаларны табигатьтә яшен вакытында үз-үзләрен тоту кагыйдәләре (йөгермәскә, агач төбенә качмаска, суга кермәскә, тимергә тотынмаска) белән таныштыру.	Уен: “табышмак әйтәм, тап” Уку: А.Барто “Яшен”, Г.Рәхим “Яшенле яңгыр”

Гаилә фәне буенча
Комплекслы - тематик план

№ п/п	Месяц	Тема	Яшь 6-7
1	Сентябрь	Минем өем	Минем бүлмәм .Анда мин нәрсә яратам
2	Октябрь	Минем гаиләм	Шәхәрдә, мине гаиләм бар .Тамыыры анын вылда.
3	Ноябрь	Минем әти -әнеим	Я люблю своих маму и папу
4	Декабрь	Гаилә белән ял	Гаилә горефләре. Яна елга без ничек әзерләнәбез.
5	Гыйнвар	Гаиләдә апа ,абый	Сенел нәрсәгә өйрәтә.
6	Февраль	Гаилә эшләре	Әти –әнигә мин булышам
7	Март	Минем бабай б.н әби	Әби бабай бенен гаиләне нәрсәгә өйрәтә.
8	Апрель	Сау сәламәт гаилә	Табигат ни өчен – сәламәт гаиләнен дусты.
9	Май	Мине гаиләм дус	Үсеп җиткәч мине бәхетле гаилә булачак.

Сюжетлы-рольле уеннар картотекасы

Аталышы	Белем һәм күнекмәләр	Методик алымнар
Сентябрь		
Мәктәп	Укытучы балаларны китап б.н таныштыра ,укыта , йөрәтә, аларга белем бирә.	Балаларның уеннарын күзәтү, ялгышларын төзәтү. .Рәсемнәр карау.
Транспорт	Гаражда күптөрле эшләр өчен машиналар тора..Машина йөртүчеләр праваларын алалар, диспетчер эш бирә, бензин салалар,биремне үтиләр: автобус пассажирлар, ашыгыч ярдәм машинасы доторны чирлеләр яныны йөртә , экскурсия автобуслары йөри h.б.	Урамга максатлы экскурсия. Рәсемнәр карау(шәһәр транспорты төрләре,шәһәрнең данлыклы урыннары).Әңгәмәләр: «Безнең hәhәрдә нинди кызыклы урын бар?», «Туристларга нәрсә сөйләр идең?»
Сәяхәт	Башка шәһәрдән экскурсиягә ял итүчеләр килгән. Экскурсовод аларга шәһәрне төрле урыннарын күрсәтә, сөйли.	
Мин сатучы	Ашамлыклар кибетендә төрле отделлар бар - күп сатучылар эшли, кассалар күп. Сатып алучыларашамлыкларны карыйлар, сайлыйлар, сатып алалар.	Рәсемнәр карау. Әңгәмәләр: «Ашамлык кибетендә нәрсә сатыла7», «Нәрсәдән нәрсә әзерләп була?»
Октябрь		
Транспорт	Урамнарда күптөрле эшләр өчен машиналарйөриләр. Җәяүлеләр тротуардан йөриләр. Машиналар һәм җәяүлеләр юл йөрү кагыдәләрен бозмыйлар. Машиналар махсус машиналарга юл бирәләр(ашагыч ярдәм, янгын сүндерүче h.б.).	Җәялеләр үтә торган урынга максатлы экскурсия . Рәсемнәр hәм картиналар карау. Әңгәмәләр: «Без- җәяүлеләр», « Урмада үзеңне ничек тотарга», «Юл йөрү кагыйдәләре барыбыз өчен дә мәҗбүри»
Балалар бакчасы	Тәрбияче иртәнге гимнастика үткәрә, балалар җыр шөгыленә киләләр- җырлыйлар, бииләр; уйныйлар	Балаларның уеннарын күзәтү, ялгышларын төзәтү. Җырлар, инструметалькөйләр тыңлау.

Уенчыклар кибете	Сатып алучылар уенчыклар сайлыйлар, сатучы белән киңәшләшәләр,кассага акча түлиләр,чекларын сатучыга бирәләр. Сатучы сатып алучыларелән ягымлы сөйләшә, аларга төрле уенчыклар тәкъдим итә, аларның ни өчен яхшы булуы турында сөйли, уенчыкларны биреп җибәрә, сатып алынган әйберләр өчен рәхмәт әйтә.	Әңгәмә: «Ягымлы сатып алучылар». Дидактик уеннар: «Уенчыкны тасвирла», «Нәрсә үзгәрде?», «Тасвирлау буенча тап».
Почта	Кешеләр бер- берсенә хатлар язалар, телеграммалар, посылкалар җибәрәләр. Хат ташучы почтаны адреслар буенча тарата.	Почтага экскурсия. Рәсемнәр, почта аша җибәрүләрне карау. Дидактик уеннар һәм күнегүләр: «Дуска хат», «Минем адресым...», «Хат ташучы посылка китергән». Продуктив эшчәнлек: конвертлар, посылкалар, бандерольләр, уен өчен открыткалар
Ноябрь		
Шифаханә	Табиб кешеләрне дәвалый: тыңлый, кан басымын үлчи, тамагын карый, рецепт язып бирә. Шәфкать туташы укол ясый, бәйли.	Балалар бакчасының медкабинетына экскурсия. Рәсемнәр карау. Әңгәмә: «Табиб ничек эшли»
Төзүчеләр	Төзүчеләр зур гараж җиткерәләр, анда күп машиналар торачаклар.	Рәсемнәр карау. Әңгәмә: «Машиналар кайда йоклый»
Транспорт	Йөк һәм җиңел автомашиналар урам буйлап баралар, җәяүлеләр тротуар буйлап баралар, юл аша чыгалар , бар да юл кагыйдәләрен саклап йөриләр.	Светофорга, көйләнми торган күчешкә максатчан прогулка. Дидактик уеннар: «Сак бул, җәяуле,», «Кызыл, сары, яшел»
Супермаркет	“Супермаркет”тошенчэсе белэн таныштыру, төрле ашамлык исемнэрен кабатлау, сөйлэм телен үстерү, мөстэкыйльлек, үзара дустанэ мөнэсэбэт тэрбиялэү.	Кибет янына максатчан прогулка. Рәсемнәр карау. Дидактик уеннар: «Нәрсә, нәрсә өчен», «Нәрсә юкка чыкты», «Тасвирлау буенча таны», «Тасвирла, ә без табарбыз»
Декабрь		
Җәнлекләр шифаханәсе	Кешеләр шифаханәгә киләләр һәм авыру җәнлекләрне алып киләләр. Ветеринар авыру җәнлекләрне дәвалый: карый, җылыткыч куя, дарулар билгели, уколлар ясый.	Әңгәмә «Минем яраткан йорт хайваннарым». Уку: К. Чуковский «Доктор Айболит»
Гаилә	Яңа ел бәйрәме: чыршы сатып алу һәм аны бизәү, гаилә әгъзаларына бүләк әзерләү, котлаулар һәм бүләкләр белән Кыш бабайның килүе.	Яңа елга әзерләнү.Тәрбияче сөйләве. Продуктив эшчәнлек: уенчык әзерләү өчен рәсемнәр һәм выкройкалар сайлау.

Кыш бабайның остаханәсе	Кыш бабай чыршы бизәү очен уенчыклар әзерләү остаханәсе ачуны сорап хат җибәргән. Кабул итүче килүчеләрдән заказлар ала һәм уенчыклар ясарга бирем бирә. Осталар төрле материалдан уенчыклар ясыйлар. Кабул итүче үтәлгән заказларны бирә.	
Китапханә	Укучылар китапханәгә киләләр. Алар стендлар карыйлар,китаплар сайлыйлар. Китапханәче кирәкле китапларны бирә, аларны укучылар формулярына язып куя.	Китапханәгә экскурсия. Әңгәмә «Китапханәче ничек эшли». Продуктив эшчәнлек: кечкенә китаплар, формулярлар әзерләү.
Гыйнвар		
Балалар бакчасы	Балалар бакчасында Яңа ел бәйрәме: балалар уенчыклар ясыйлар, чыршы бизиләр, Кыш бабай белән Кар кызы киләләр, балалар Яңа ел бәйрәме һәм кыш турында шигырьләр сөйлиләр, күңелле уеннар уйнылар.	Әңгәмәләр: «Без балалар бакчасында чыршы бәйрәмен ничек билгеләп үттек», «Яңа ел еичәсендә миңа нәрсә ныграк ошады». Яңа ел бәйрәме турында шигырьләр, җырлар,
Чәчтараш	Чәчтарашка әниләр балалары белән киләләр. Ирләр һәм хатын- кызлар залы эшли. Осталар чәч кисәләр, кырындыралар, баш юалар, клиентларның чәчләрен тарыйлар. Алар ихтибарлы һәм ягымлылар	Чәчтарашка экскурсия. Иллюстрацияләр карау. Әңгәмә «Без чәчтарашлы уйныйбыз»
Февраль		
Хәрби уеннар	Уеннарда төрле гаскәр төрләре катнашалар гдиэгезчеләр, җәяүле гаскәр, танкистлар, очучылар.Алар командирларның әмере буенча төрле йөкләмәләр үтиләр. Хәрби уеннардан соң концерт оештыралар: җырлар җырлыйлар,	Ил сакчылары көненә багышланган кичә үткәрү. Иллюстрацияләр карау. Әңгәмә «Булдыклы солдатлар». Рәсәй армиясе турында шигырьләр, җырларны кабатлау.
Ашыгыч ярдәм	Чакырту буенча врачкилә,беренче ярдәм күрсәтә: укол ясый, тамагын карый, температурасын үлчи, рецепт язып бирә.	Урамга максатчан прогулка. Иллюстрацияләр карау. Әңгәмә «03 - ул «Ашыгыч ярдәм»
Театр төзү	Төзүчеләр театр төзиләр. Кассир билетлар сата. Тамашачылар аларны сатып алалар һәм тамашалар залына үтәләр. Аларны билет тикшерүче үткәрә. Билет тикшерүче тамашачыларга программка тәкъдим итә. Артистлар спектакльне кабатлыйлар һәм аны тамашачыларга	Иллюстрацияләр карау. «Театрлар». Театр турында әңгәмә. Әкит уку. Уенлы күнегүләр: сөйләинең сәнгатьлелеге өстендә эш.
Янгын сүндерүчеләр өйрәнүләрдә	Янгын сүндерүчеләр янгын сүндерергә ашыгалар: янгын сүндерү машинасына тиз итеп утыралар, янгын урынында янгын сүндерү җиңен сүтәләр, янган өйдән кешеләрне коткаралар, йорт хайваннарын алып чыгарга ярдәм итәләр. Янгын сүндерүчеләр баскыч, носилка кулланалар.	Иллюстрацияләр карау. Телетапшырулар карау. Әңгәмә «Янгын сүндерүчеләр ничек эшлиләр». Уку: С. Маршак «Кошкин дом», «Янгын». Продуктив эшчәнлек: янгын куркынычсызлыгы турында плакатлар.
Март		
Балалар бакчасы	Тәрбияче балаларны кабул итә, иртәнге гимнастика үткәрә, балаларны ашата, алар белән уйный	Балаларның уеннарын күзәтү, ялгышларын төзәтү, рәсемнәр карау. Әңгәмә: “Балалар бакчасында үзеңне тоту”

Транспорт	Йөк һәм жидел машиналар урамда йөри, җәяүлеләр тротуардан баралар, җәяүле чыгу урыныннан юл аркылы чыгалар, бетенесе дә юл йөрү кагыйдәләрен үтиләр. Шофер машина йөртергә хокук таныклыгы ала , машина га бензин сала , юлга чыгарга путевка апа.	Шәһәр буенча прогулка. Шәһәрнең истәлекле урыннары турында рәсемнәр карау. Әңгәмә: “Бездә нинди кызыклы урыннар бар”, “Туристларга нилэр сөйләргә була”
Шәһәр буенча экскурсия	Туристлар икенче шәһәрдән экскурсиягә килгәннәр, из другого города приехали на экскурсию. Экскурсовод шәһәр белән таныштыра	
Магазин	Төрле бүлекләре (табак-савыт, йорт җиһазлары, язу-сызу әйберләре һ.б.) булган яңа супермаркет ачылды. Сатып алучылар әйбер сайлыйлар, сатучыдан алар турында сөйләвен сорыйлар (төсе, материалы, кулланылышы).	Магазинга максатлы сәяхәт. Рәсемнәр карау. Дидактик уеннар: «Нәрсә ни өчен», « Нәрсә югалды», «Тасвирлау буенча тап», «Тасвирла, без табабыз»
Апрель		
Җәнлекләр шифаханәсе	Кешеләр шифаханәгә авыру җәнлекләрне алып киләләр. Ветеринар җәнлекләрне карый, градусник куя, дару бирә, уколлар ясый	Әңгәмә: “Минем яраткан хайваным” Уку: К.Чуковский ’’Доктор Айболит”
Аптека	Дарулар сатучы рецеп буенча дарулар бирә.	Аптекага максатлы экскурсия. Матур әдәбият уку.
Уенчыклар кибете	Сатып алучылар уенчык сайлыйлар, сатучы белән киңәшәләр, кассага акча түлиләр, чекларны сатучыга бирәләр. Сатучы сатып алучылар белән әдәпле итеп сөйләшә, апарга төрле уенчыклар тәкъдим итә, аларның ни өчен яхшы булуын сөйли, уенчыкны бирә,	Әңгәмә “Әдәпле сатып алучылар”. Дидактик уен: «Уенчыкны тасвирла», «Нәрсә үзгәрде», «Тасвирлау буенча тап»
Почта	Кешеләр бер-берсенә хатлар язалар, телеграмма, посылка җибәрәләр. Почта ташучы аларны адреслар буенча тапшыра.	Почтага экскурсия. Почтадан җибәрелгән әйберләрнең рәсемнәрен карау. Дидактик уеннар һәм күнегүләр: «Дустыма хат», «Минем адрес.», «Почтальон посылка китерде». Уен өчен конверт, посылка, бандероль, открытка ясау.
Май		
Шифаханә	Терапевт кешеләрне дәвалый: тыңлый, баскалап карый, кан басымын үлчи, тамак төбен карый, рецепт яза. Шәфкать туташы укол ясый, яраларны бәйли	Балалар бакчасының медицина кабинетына сәяхәт. Рәсемнәр карау. Рәсемнәр карау. “Табиб ничек эшли?»
Хәрби уеннар	Уеннарда төрле гаскәр төрләре катнашалар: диңгезчеләр, җәяүле гаскәр, танкистлар, очучылар. Алар командир әмере буенча төрле йөкләмәләр үтиләр. Хәрби уеннардан соң концерт оештыралар: җырлар җырлыйлар, бииләр.	Рәсемнәр карау. Әңгәмә: Сугыш батырлары”. Җырлар, шигырьләр өйрәнү

Транспорт	Йөк һәм җидел машиналар урамда йөри, җәяүлеләр тротуардан баралар, җәяүле чыгу урыныннан юл аркылы чыгалар, бетенесе дә юл йөрү кагыйдәләрен үтиләр.	Светофорга, көйләнелми торган юл чатына максатлы сәяхәт. Дидактик уен: «Ихтибар, җәяүле», «Кызыл, сары, яшел»
Магазин	Төрле бүлекләре (табак-савыт, йорт җиһазлары, язу-сызу әйберләре һ.б.) булган яңа супермаркет ачылды. Сатып алучылар әйбер сайлыйлар, сатучыдан алар турында сөйләвен сорыйлар (төсе, материалы, кулланылышы).	Магазинга максатлы сәяхәт. Рәсемнәр карау. Дидактик уеннар: «Нәрсә ни өчен», « Нәрсә югалды», «Тасвирлау буенча тап», «Тасвирла, без табабыз»

Белем бирү эшчәнлеге

Сентябрь			
I атна: «Сау бул җәй. Исәнме көз!»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Рәсем буенча хикәя төзү ”Алтын көз”	”Алтын көз”рәсеме (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 155 бит)	1. Балаларда башкаларны тыңлый белү, кирәк урында үз фикерләрен аңлаешлы итеп җиткерә белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлылыгын, фикерләү сәләтен үстерү, сүз байлыгын арттыру, авазларның дөрес әйтелешен активлаштыру. 3. И.Н.Мурашковска методикасын кулланып, рәсем буенча хикәя төзеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: өрәңге, тоясың.

Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Урман почмагына экскурсия”	Эшчәнлек табигатьтә уза (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 154 бит)	1. Балаларда табигатькә һәм үз исәнлегенә сак караш тәрбияләү. 2. Сөйләшү барышында мәкальләр кулланып, балаларның логик фикерләү сәләтен һәм сөйләм телен үстерү. 3. Тере табигать белән тере булмаган табигать арасындагы бәйләнешләрне аңларга өйрәтүне дәвам итү Сүзлек: буталчык, куак, сентябрь, октябрь.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[а] һәм [ә] авазларын өйрәнү	[а] һәм [ә} аквазлары кергән сүзләр (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 12 бит)	[а],[ә] авазларын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү, авазларны төрле темпта әйтергә өйрәтү. [а],[ә] авазларын сүзләрдә һәм сөйләмдә куллану күнекмәләребирү, фонематик ишетү, образлы фикерләү сәләтләрен үстерү, игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше. Матур әдәбият белән танышу.	Шигыр ятлау: М. Җәлил “Көз җитте”	“ Алтын көз” рәсеме. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 156 бит)	1. Көз фасылының үзенә генә хас булган матурлыгын һәм гүзәллеген күрә белү, соклану хисләре тәрбияләү. 2. балаларның игътибарлылыгын арттыру, хәтер сәләтен үстерү. 3. Шигырьнең эчтәлеген, таныш булмаган сүзләрнең мәгънәсен аңлату, шигырьне яттан, сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: кибеп сулдылар, уйсу җир.

Танып белү үсеше ЭМКФ	Уен күнегү: «Саннарны дөрес итеп әйт».	Саннар җыелмасы , уен “Конструктор сан” В.Воскобович, саннар схемасы, ковролин, әкиятләр иллюстрацияләре. (Т.М.Бондаренко 198 бит)	Унга кадәр, тәртип буенча санауны кабатлау; конструктор ярдәмендә саннарны төзү; фигураларның исемнәрен, геометрик предметларның пространствода урнашуын ныгыту; игътибарлыкны, логик фикерләүне үстерү.
	Уен күнегү: «Саннарны дөрес итеп әйт».	Саннар наборы, уен »Конструктор саннар В.Воскобович, саннар схемасы, ковролин, әкиятләр иллюстрацияләре. (Т.М.Бондаренко 199 бит)	Логик уйлауны һәм хәтерне булдыру. Бер төркемдәге фигураларның аерма якларын табу. Конструктор детальләр ярдәмендә саннар төзү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Күзгә әкият”	Альбом бите, натюрмортлар, гуашь, пумалалар, су, палитра, җиләк-җимешләр. (Г.С.Швайко 28 бит)	Балаларны натюрморт белән таныштыруны дәвам итү, төсләр чиратлашуына игътибар ясарга өйрәтү, балаларны натюрморт ясарга өйрәтү.
	«Коелган яфраклар»	Төрле агачның яфраклары, шәмле карандашлар, кәгазь. (Г.С.Швайко 32 бит)	Рәсем ясау алымнары белән таныштыру. Коелган яфракларны кулланып композиция төзергә өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Керпе»	Нарат күркәсе, пластилин, ботакчыклар (шырпы кабы), такта, көнбагыш	Нарат күркәсеннән бер образ төзергә, калган детальләрне өстәп ясап бетерергә өйрәтү.
Танып белү үсеше Төзү	«Балалар бакчасы-минем бер хыялым»	Төзү материаллары, агач макетлары, бассеин, беседка, карусель, кәгазь, карандаш. (Волчкова)	Архитектура турындагы белемнәрен ныгыту; әлеге тема буенча төзи белергә өйрәтү. Төзелешне матур итеп тулыландыру, үзеңнең схемаңны булдыру; күмәк эшләү теләге тудыру.
Сентябрь			

II атна: «Тиздән мәктәпкә”			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	«Белем бәйрәме»	Интерактив такта, рәсемнәр, сюжетлы-рольле уен өчен кирәк-яраклар, «Укытучы» рәсеме, туп. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 137 бит)	1. Балаларда белем алырга омтылыш тәрбияләү. 2. Логик фикерләү сәләтен, хәтерне үстерү. 3. Балаларны мәктәп тормышы белән таныштыруны дәвам итү, алган белемнәрен системалаштыру. Сүзлек: укучы, укытучы, мәктәп, белем, кыңгырау, глобус.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Мәктәпкә экскурсия. «Исәнме, мәктәп!»	Мәктәпкә бару. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 137 бит	1. Балаларда мәктәп турында уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Мәктәпкә бару теләген формалаштыру. 3. Укучы, укытучы, дәрес, тәнәфес сүзләре белән таныштыру. Сүзлек: укытучы, укучы, тәнәфес, кыңгырау, сыйныф бүлмәсе).
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	у] һәм [ү] авазларын өйрәнү	[У} һәм[ү] авазлары кергән сүзләр (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 14 бит)	[у] һәм [ү] авазларын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү, бу авазларны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү. Образлы фикерләү
Сөйләм теле үсеше	Хикәя уку: М. Хәсәнов. “Сара мәктәпкә бара	Аудиоязмада “Сара мәктәпкә бара” җыры (Б. Рәхмәт сүзләре), схема- рәсемнәр. (К.В.Закирова “Балачак аланы”, 534 бит)	1. Халык авыз иҗаты аша балаларда белемгә омтылыш тәрбияләү. 2. Балаларда әдәби әсәрләрне тыңлый белү сәләтен үстерү.

Матур әдәбият белән таныштыру			3. Хикәя эчтәлеге буенча сорауларга тулы җөмләләр белән җавап бирүләренә ирешү. Сүзлек: ак алъяпкыч, сандал, белем.
Танып белү үсеше ЭМКФ	“Кызыклы бирем”	Рәсемле карточкалар, «Сан, форма һәм төс»; төсле квадратлар В.Воскобович (Т.М.Бондаренко 200 бит.)	Математика эшчәнлекләренә карата кызыксынуны үстерү, авыр хәлдә калганнарга ярдәм итәргә кирәклеген аңлату. Күнегүне чишәргә һәм санарга өйрәтү; күрсәтмә-образлы фикерләүне, игътибарлылыкны, күреп хәтердә калдыруны, күзаллауны, диалогик сөйләмне үстер
	“Геометрик фигуралар” белән танышуны дәвам итү	Санау таякчыклары, 6-8 карточкалар, төрле сандагы предмет, саннар белән карточкалар, табышмаклар картотекасы. (Т.М.Бондаренко 202 бит)	Геометрик фигуралар турында күзаллауны булдыру, логик ысулларын, игътибарлылыкны, сөйләмне, иҗади күзаллауны үстерү; бердәмлек, бер-береңә ярдәм итәсе килү сыйфатын тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Ямьле җәй”	альбом бите, төсле карандашлар, фломастерлар. (Т.М.Бондаренко 410 бит)	Җәй турындагы кичерешләрне рәсемдә күрсәтә белергә өйрәтү; рәсемне дөрес урнаштыра белү; пумала һәм буяулар белән эшләү алымнарын ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Бүлмә эчендәге гөлләр »	Гади карандаш, альбом битләре, бүлмә гөлләре (сансевьера яисә хлорофитум). (Е. А Мартынова, И.М. Сучкова 113 бит.)	Бүлмә эчендәге гөлләрне, карап, аларның характерлы билгеләрен чагылдырып (сабакларының юнәлешен, яфракларның формасын) ясый белергә өйрәтү. Табигатькә эстетик караш тәрбияләү.

Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү	"Алмалар"	Такталар, репродукцияләр, пластилин, алмалар, вазалар	балаларны натюрморт корырга өйрәтү, рәссамнарның алмаларны төрлечә сүрәтләгәннәрен күрсәтү, вак кул мускулларын ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Песи баласы»	Гөлҗимеш җимеше, шырпы кабы, нарат күркәсе, энәләре.	Балаларны берүк төрле материаллардан төрле әйберләр төзүгә кызыксыну уяту; уенчык төзегәндә бер эзлелек тә төзергә һәм игътибарлы булырга өйрәтү.
Танып- белү үсеше Төзү	«Минем туган шәһәрем»	Конструкторлар, төзелеш материаллары, сыек зәңгәр төс (Кама елгасы), пароход, машинлар, агач макетлары, клумб, төзү планы, сызымнар, рәсемнәр.	Яр Чаллы шәһәренең архитектур төзелеше белән таныштыру. План буенча төзелешне урнаштырырга өйрәтү. (завод фотографиясе, курчак театры, вокзал). Үзара аралашып күмәк эшләү, туган шәһәребезне ярату хисе уяту.

Сентябрь

III атна: «Бакча җимешләре»

Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Үз тәҗрибәсеннән чыгып хикәя төзү. «Мин уңыш җыйдым»	«Көзге эшләр» рәсеме, яшелчә, җиләк-җимеш муляжлары, тәлинкә, чәнечке. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 159 бит)	1. Балаларны өлкәннәр хезмәтенә һәм үз хезмәтләренә хөрмәт тәрбияләү. 2. Эзлекле, бәйләнешле фикерләү һәм хәтер сәләтен, кызык - сынучанлык, иҗади монологик сөйләмне үстерү.

			3. Бирелгән план буенча тәҗрибәдән чыгып, хикәя сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: кайнатма, куш кулым.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	«Күз күчтәнәчләре»	Кәрзин, яшелчә муляжлары, рәсемнәр, салат савыты. (К.В.Закирова. «Балачак аланы», 513 бит.)	1. Үз сәламәтлекләре турында кайгырту, аны саклау сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның яшелчәләрнең файдалы яклары белән кызыксынучанлыкларын, уйлау сәләтләрен үстерү. 3. Балаларның үз җирлегендә үсә торган яшелчәләр турында белемнәрен арттыру, аларның сәламәтлек өчен нинди файда китерүләрен ачыклау. Сүзлек: каротин, микроб, винегрет, борыч.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[и] һәм [ы] авазларын өйрәнү	Табышмаклар, тизәйткечләр (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 17 бит)	[и] һәм [ы] авазларын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү, бу авазларны аерым-аерым һәм сүзләрдә дөрес әйтергә күнекмәләр бирү, фонематик ишетү сәләте һәм игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше. Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь уку: Х. Халиков “ Дәү әнием – бакчачы”	“Бакчачы” рәсеме, дегустация өчен киселгән яшелчәләр, муляжлар, бер зур кәрзин, ике кәструл, өч урындык. (К.В.Закирова “Балачак аланы”, 398 бит.)	1. Өлкәннәргә карата ихтирам, игътибарлылык, изгелек күрсәтү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның логик фикерләү сәләтен, кызыксынучанлыкларын, бәйләнешле сөйләм телен үстерү. 3. Балаларның безнең җирлектә үсүче яшелчәләр турындагы белемнәрен арттыру, матур әдәбият әсәрләрен укырга теләк уяту.

			Сүзлек: бакчачы, парник, һөнәр, буш вакыт, булышам, дәү булгач, дәвам итәм.
Танып белү үсеше ЭМКФ	“Кызыклы бирем”	Рәсемле карточкалар «Сан, форма һәм төс корабльләр «Плюх-плюх» (Т.М.Бондаренко 203 бит)	1. Предметларның саны һәм аларның пространствода урнашулары арасындагы бәйләнешне аңлату; 2. Танып белүнең сенсор һәм логик ысулларын, диалог сөйләм, игътибарлылык, тәрбияченең биремнәрен үти белү осталыгын, мөстәкыйльлекне, кулларның вак моторикасын үстерү; 3. Яшьтәшләре белән берлектә эшчәнлектә шөгыльләнүгә кызыксыну тәрбияләү.
	“Пространств ода сәяхәт”	Геометрик фигуралар, геоконтлар, карточкадагы саннар кодлар белән. (Е. А Мартынова, И.М. Сучкова 28 бит.)	Балаларның аңында форма һәм пространство турындагы күзаллауларны, реакция тизлеген үстерү. Бирелгән биремне беренче тапкырдан ук ишетү һәм аңлау сыйфатын тәрбияләү; ике санлы кодны язылышын аңлату, пөхтә булу серләренә төшендерү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Бигрәк тәмле бәрәңге»	Альбом бите, акварель, пумалалар, су, палитра. (Т.М.Бондаренко 413 бит.)	Бәрәңге турында белемнәрен арттыру. Сөйләм телен устеру. Чисталык яратуны тәрбияләү. Сүзлек: бәрәңге, йомры, тәмле, крахмал.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Көзге яфраклар сибелгән келәмнән мин атлыйм”	Төрле агачларның көзге яфраклары, гуашь, уртача пумала, аскуйма, су, салфетка, А4 форматлы зәңгәр тыгыз кәгазь. (Е. А Мартынова, И.М. Сучкова 112 бит)	Традицион булмаган сурәтләү материалларын (көзге яфраклар) кулланырга өйрәтү. Көз төсмерләрен (ачык кызыл, алтын, ялкындай кызыл, алсу, чиядәй кызыл h. б.) рәсем аша җиткерү күнекмәләрен ныгыту.

			Табигать күренешләренә игътибар итү, күзәтү, алардагы үзгәрешләрне күрү сәләтен үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Көзге келәм»	Кләй, пумала, клеенка, төсле кәгазь, ак бит, әзер эш.	Кайчы белән эшләү кунекмәсен ныгыту. Гади предметларны икегә бөкләнгән кәгазьдән кисәргә өйрәнү (чәчәкләр, яфраклар). Төсләрне матур итеп сайлау кунекмәсен үстерү. Сүзлек эше: келәм, бөкләнгән, бизәк.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Поши»	Имән чикләвеге, шырпы кабы, нарат күркәсе, энәләре, мох, кләй яисә пластилиин.	Төрле табигый материаллар (имән чикләвеге, күркәләр, мох, ботакчыклар) кулланып поши төзергә өйрәтү. Уенчыкның өлешләрен шырпы яисә ботакчык белән тоташтыру. Эш барышында игътибарлы булуны тәрбияләү
Танып- белү үсеше Төзү	«Балалар бакчасына йөк машинасы белән ашамлыклар алып килү”	Төзү материаллары.	Балалар бакчсыны ашамлыкларны төрле машиналар алып килгәнен күзаллауны ныгыту; машиналарның тәзелешен искә төшерү. Машинаның төп төзелешен билгеләп өстәмә детальләр кулланып төзергә өйрәтү.
Сентябрь **IV атна: «Алтын көз”**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**

Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	«Бакчада көзге эшләр	«Көзге эшләр» рәсеме, шалкан әкиятенә костюмнар (К.В.Закирова. «Балачак аланы», 277 бит.)	1. Күмәк эшләрдә башкалар белән беррәттән катнашу теләге, тирә-юньдәгеләр өчен кирәкле кеше булу, билгеле бер нәтиҗәләргә ирешү омтылышы тәрбияләү. 2. Диалогик һәм монологик сөйләмне камилләштерү, образлы фикерләү сәләтен үстерү. 3. Эзлекле һәм сәнгатьле итеп әдәби текстларның эчтәлеген сөйләргә, сәхнәләштерергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: татлы, баз.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Урман почмагына экскурсия.	Эшчәнлек табигатьтә уза. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 154 бит)	1. Балаларда табигатькә һәм үз исәнлегенә сак караш тәрбияләү. 2. Сөйләшү барышында мәкальләр кулланып, балаларның логик фикерләү сәләтен һәм сөйләм телен үстерү. 3. Тере табигать белән тере булмаган табигать арасындагы бәйләнешләрне аңларга өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: буталчык, куак, сентябрь, октябрь

Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[о] һәм [ө] авазларын өйрәнү	[о] һәм [ө]авазлары кергән сүзләр (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 20 бит)	[и] һәм [ы] авазларын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү, бу авазларны аерым-аерым һәм сөйләмдә дөрес әйтергә өйрәтү, дөрес сулыш алу күнекмәләрен камилләштерү, фонематик ишетү сәләтен үстерү һәм игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь ятлау: Х.Халиков. “Көз”	Көз рәсемнәре аудиоязмада “Көзге җыр” (М. Мозаффарова көе) (Матур әдәбият К.В.Закирова «Балачак аланы», 187 бит.)	1. Балаларда көзге табигатьнең матурлыгына соклана белү, күзәтүчәнлек сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның хәтер сәләтен, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Матур әдәбият белән балаларның кызыксынунын үстерү буенча алдагы эшчәнлектә башлаган эшне дәвам итү, шигырьнең эчтәлеген, катлаулы сүзләрне аңларга булышу, шигырьне яттан сөйләргә өйрәтү. Сүзлек: елый, сер(яшерелгән), аяз, коймый, талгын җил, шиңәләр, сеңәләр, бәргәләнә, бармак яный, гомергә, моңсу, гүя, харап булмыйк.
Танып белү үсеше ЭМКФ	“Логик биремнәр”	Математик билгеләр, саннар, кәгазь битләре, карандашлар, фломастерлар. (Т.М.Бондаренко 205 бит.)	Бер төркемдәге предметларның аерма якларын табырга, +, - , = билгеләрен ныгыту, биремнәрне чишәргә һәм аның нинди өлешләрдән торганлыгын ачыклау. Кәгазь яссылыгында ориентлашырга күнектерү; кәгазьнең өске, аскы, уң, сул кырыйларын, өске уң һәм сул, аскы уң һәм сул почмакларын табу; күрсәтелгән предметлар санын кәгазь битенең билгеле бер өлешендә тупларга, ничә, нинди предмет һәм аларны кая куярга кирәклеген өйрәтү.

	“Саннар яши торган өй”	Санлы пазлалар, өстәл уены “Песи, әтәч һәм төлке”, “Маша һәм аю”, “Өч дуңгыз”; тәрәзәле һәм ишекле өй макеты, төсле пластилин, кроссворд өчен хәрефле карточкалар. (Е. А Мартынова, И.М. Сучкова 28 бит)	Саннарның кайда, ничек кулланышын аңлату, тәрбияченең биремнәрен үти белү осталыгын, мөстәкыйльлекне, кулларның вак моторикасын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Минем яраткан яшелчәм»	Яшелчә муляжлары, ак кәгазь, төсле карандашлар. (Т.М.Бондаренко 413 бит)	Акварельнең сурәтләү мөмкинлекләре белән (үтә күренмәле, бер төс өстенә икенчесен сылаганда, төсе үзгәрә) таныштыру. Акварель белән эшләү ысулларын (рәсем ясар алдыннан, пумаланы суга манып, һәр буяуга берәр тамчы су тамызып, буяуларны җебетергә; бер төстәге буяуның төрле төсмерләрен алу өчен, аны су белән сыекларга өйрәтү. Төп үрнәк формадан аермаларны күрә белүләрен үстерү. Табышмак җавапларын табуларына ирешү. Сүзлек. суган, йомры, тәмле, помидор, кыяр
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Түбәтәй».	Гуашь, түбәтәй үрнәге, уртача һәм нечкә пумала, салфеткалар, сулы банка, татар халык орнаменты, түбәтәй рәсемнәре.	Декоратив-гамәли сәнгать предметлары белән таныштыруны дәвам итү. Бизәк эле-ментларын сайлап, ал арны дөрес урнаштырып, татар ир-егетләренең милли баш киемен бизәргә, түгәрәк эченә рәсем төшерергә өйрәтү. Татар милли орнаментын таный һәм элементларын атый белүгә ирешү. Түбәтәй бизәүгә иҗади омтылыш уяту.
Эстетик сәнгать үсеше	“Алмалар һәм грушалар”	Җиләк - җимешле тәлинкә, пластилин, такталар, алмалар, грушалар муляжлары	Балаларны зур һәм овал формасында әвәләргә өйрәтү, фруктларга карап дөрес формаларын туры китереп

Әвәләү			әвәләргә, эшләгән эшне сокланып карарга өйрәтү, кул моторикасын ныгыту Сүзлек: алмалар, грушалар
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	“Чикерткә”	«Чикерткә» уенчыгы, рәсеме. Үсемлекләр дөньясында эш. (Э.К. Гулянц. 35 бит.)	Кул эшен төрле табигый материаллар кулланып җыю; үз эшеңне төгәллек, җитезлек һәм уйлап эшләү теләге булдыру.
Танып- белү үсеше Төзү	«Авыл хуҗалыгы техникасы»	Төзү материаллары, конструктор	Авыл хуҗалыгы техникасының төрлелеген һәм нәрсә өчен кулланганын ачыклау. Төзү этапын ачыклап рәсем буенча төзергә өйрәтү.
Октябрь			
I атна: “Икмәк –яшәү терәге”			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	«Игенченең тырышлыгы кырларыннан күренә»	«Комбайнчы», «Тракторчы», «Машина йөртүче» рәсемнәре. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 166 бит)	1. Балаларга көзге байлыкның халыкка шатлык, куаныч китерүен төшендерү, бу байлыкларны тудыручы игенчеләр хезмәтенә карата хөрмәт тәрбияләү. 2. Балаларның бәйләнешле сөйләм телен үстерү. 3. Игенченең мактаулы һәм авыр хезмәте, икмәкнең нинди юллар аша табынга килүе турында тасвирлап сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: бөртек, һөнәр, механизатор.

Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Картина карау: И.Шишкин. «Арыш басуы»	«Арыш басуы» картинасы, бөртеклеләр салынган кечкенә савытлар» (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 168 бит)	1. Рәсем сәнгате аша балаларда туган ягыбызны ярату хисләре, игенче хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү. 2. Сөйләмдә үз тәэсирләрен аңлату сәләтен, эстетик тойгыларын үстерү. 3. Рәсем сәнгате турында балаларның белемнәрен киңәйтү, сәнгать әсәрләрен хис белән кабул итәргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: бөртек, бөртеклеләр, арыш, алтынсу, ялгыз.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[э (е)] авазын өйрәнү.	Уен өчен сүзләр (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 24 бит)	[ә (е)] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым-аерым һәм сөйләмдә дөрес әйтергә өйрәтү; темп һәм интонаөия өстендә эшләү; фонематик ишетү сәләтен үстерү; игътибарлылык тәрбияләү
Сөйләм теле үсеше. Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь уку: Р.Вәлиева. « Ашлар солтаны»	Милли ризык, муляжляры, аудиоязма. (Матур әдәбият; К.В.Закирова «Балачак аланы», 275 бит.)	1. Балаларда эстетик тойгылар, икмәккә һәм башка ризыкларга сак караш тәрбияләү. 2. балаларның әдәби әсәрне тыңлый, сәнгатьле сүрәтләү чараларын күрә белү сәләтен, диалогик сөйләмен үстерү. 3. балаларның әдәби багажын шигырьләр, табышмаклар, тизәйткечләр белән тулыландыру. Сүзлек: ашъяулык, солтан, бөккән, хәйран калу, ләззәт, бәхәс.
Танып белү үсеше ЭМКФ	“Мисаллар төзү һәм чишү”.	Рәсемнәр: 6 песи баласы, 6 чикләвек. Атна көннәре рәсеме, саннар. (Т.М.Бондаренко 210 бит)	Мисаллар төзеп чишәргә өйрәтү. Логик уйлауны һәм хәтерне булдыру. Бер төркемдәге фигураларның аерма якларын табу. Атна көннәрен ныгыту.

			Тәртип буенча санау.
	“Юпитер”га төшү	Математик билгеләр, саннар, рәсемнәр.	Балаларның аңында форма һәм пространство турындагы күзаллауларны, реакция тизлеген үстерү. Бирелгән биремне беренчө тапкырдан ук ишетү һәм аңлау сыйфатын тәрбияләү
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Имән ботагы».	Имән ботагы, рәсемнәр, карандашлар, акварель, альбом бите, пумала. (Т.М.Бондаренко 423 бит)	Имән ботагын кәгазь битендә төшерергә өйрәтү. “Пейзаж» төшенчәсе белән таныштыру. Табигатькә сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Космея»	Альбом бите, буяулар,су. пумала. (Т.М.Бондаренко 412 бит)	Үсемлек төзелешен рәсемгә төшерергә өйрәтү.Зурлыгын һәм формасын чагылдыру күнекмәләре. Пумаланың очы белән буяу күнекмәләре тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү.	«Декоратив савыт».	Пластилин, такта, юеш чүпрәкләр, стеклар, декоратив савыт.	Уртасында бизәк ясап декоратив тарелка әвәләргә өйрәтү. Учта тәгәрәтү, чеметеп ябыштыру, сузу алымнарын ныгыту. Кул чукларын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Күркәдән һәм канаттан челән»	Табигать материаллары. (Т.М.Бондаренко 66 бит)	Табигать материалларыннан кош ясарга өйрәтү. Уйлау сәләтен һәм иҗади сәнгатьләрен үстерү. Кул чукларын үстерү.
Танып - белү үсеше Төзү	« Танграм»	Уен: « Танграм» (Бондаренко)	« Танграм » уены белән таныштыру. Геометрик фигураларны үрнәк өстенә куеп көзге пейзаж төзергә өйрәнү.
Октябрь			

II атна: “Туган ягым- яшел бишек”			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Әңгәмә. “Чал тарихлы Казаным”.	Казанның тарихи урыннары турында слайдлар, фотосүрәтләр, казан, тугра, байрак, аудиоязмада Татарстан Республикасы гимны. (Матур әдәбият; К.В.Закирова «Балачак аланы», 290 бит.)	1. Балаларда тарихи узаң, башкалабыз Казан турында күбрәк белергә теләк тәрбияләү. 2. балаларның уй-фикерләү сәләтләрен үстерү. 3. Татарстан Республикасы символикасында төшерелгән рәсемнәрнең, төсләрнең мәгънәсен аңлату. Сүзлек: Ител, ачыргаланып, риваять, Казан, тугра, барс, манара, мәчет.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Татарстан буйлап сәяхәт”	Аудиоязмада «Мин яратам сине, Татарстан» җыры (Р.Байтимеров сүзләре, Р.Яхин көе), слайдлар, рәсемнәр, альбомнар, туп. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 146 бит)	1. Татарстан шәһәрләренең (авылларының) үзенә генә хас булган үзенчәлекләрен күрә һәм соклана белү хисе тәрбияләү. 2. Татарстан шәһәрләре (авыллары) турында балаларның белемнәрен киңәйтү, кызыксынучанлыкларын, хәтер сәләтен үстерү. 3. Шәһәрләрнең (авылларның) нәрсә белән данлыклы булулары турында белем бирү. Сүзлек: Түбән Кама, Алабуга, Әлмәт, Чистай.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[б] авазын өйрәнү	Тизәйткечләр, табышмаклар, [б] авазы кергән сүзләр. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 26 бит.)	[б] авазын аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; сулышны тоткрлау һәм кинәт чыгару кхнекмәләре бирү; фонематик ишетү, образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; дикция өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү

Сөйләм теле үсеше. Матур әдәбият белән таныштыру	Әңгәмә. “Минем гүзәл халкым”.	Рәсемнәр, яшел яулык. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 144 бит.)	1. Туган җирен, халкың, телең белән горурлану хисе тәрбияләү, Татарстанда яшәгән башка халыкларның мәдәниятен хөрмәтләү. 2. Балаларда халкыбызның туган җиренә, теленә, үткәненә, тарихына, мәдәниятына кызыксыну үстерү. 3. Сөйләмдә төрле сүз төркемнәрен мәгънәсе буенча аңлап, төгәл кулланырга өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: рәссам, композитор, җырчы.
Танып белү үсеше ЭМКФ	“Аң-белемне үстерүгә күнегүләр”	Рәсемле карточкаар, кошлар, керпеләр, саннар, уеннар.	Логик фикерләүләрен үстерү, аң-белемне үстерүгә күнегүләр чишәргә өйрәтү, микъдар саны белән эшләүләрен камильләштерү, игътибарлылык тәрбияләү.
	«Күңелле саннар»	Саннар таякчыклары, Кюизенер таякчыклары, фигуралар, таратма материаллар (санау өчен).	Унга кадәр, тәртип буенча санауны кабатлау; конструктор ярдәмендә саннарны төзү, геометрик фигураларнын исемнәрен ныгыту; предметларнын пространствода урнашуын ныгыттыру; игътибарлыкны, логик фикерләүне үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Кошлар өе»	Альбом бите, пумала, йорт кошлары төшерелгән рәсемнәр, карандашлар.	Балаларның фантазиясен үстерү; кошларны ясарга өйрәтү; табигаткә, кошларнга сак караш тәрбияләү.

Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Саескан»	Альбом бите, пумала, саескан рәсемнәре, карандашлар.	Балаларның фантазиясен үстерү, кошларны ясарга өйрәтү, кошларны тышкы кыяфәте буенча аерырга өйрәтү, табигаткә, кошларнга сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Чәй сервизы».	Альбом бите, пумала, чәй сервизы төшерелгән рәсемнәр, карандашлар, клей, чәй сервизы трафарет.	Кайчы белән эшләү кунекмәсен ныгыту. Трафарет белән төшереп кисәргә өйрәнү (чәчәкләр, яфраклар). Төсләрне матур итеп сайлау кунекмәсен үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	« Дымков хатын-кызы»	Дымков хатын-кызы, рәсемнәр, пластилин, такта, стек, юеш чүпрәк, су. (Н.С.Голицына)	Дымков рәсеме турында белемнәрен үстерү; аңа гына хас булган бизәкләрне төшерергә өйрәтү; кул чукларын үстерү.
Танып - белү үсеше Төзү	Табигать бүләкләреннән кул эше «Бозау»	Салам кисәкләре, ак кәгазь, кара кәгазь, тимер чыбык кисәге, клей, пумала, җепләр, кайчы.	Табигать материаллары белән эш итәргә өйрәтү; Балаларның фантазияләрен үстерү; Табигатькә сак караш тәрбияләү.
Октябрь **III атна: “Гаилә”**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Иҗади хикәя төзү. «Тату гаилә»	«Тату гаилә» темасына балалар ясаган рәсемнәр. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 174 бит)	1. Гаиләдә бер-берсенә игътибарлылык, ярдәмләшү һәм дуслык, үзара хөрмәт хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү.

			3. Сөйләмдә гаилә әгъзаларын белдерә торган сүзләрне куллану күнекмәләре бирү, иҗади хикәя төзергә өйрәтү. Сүзлек: горурланам, тату, нәсел, язма яздым.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Шигырь уку: З.Туфайлова. «Минем гаиләм»	Рәсемнәр, фотоальбомнар. (Матур әдәбият: К.В.Закирова. «Балачак аланы», 367 бит)	1. Балаларда гаилә әгъзаларына ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Балаларда матур әдәбият әсәрләрен игътибар белән тыңлый белү, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. «Тату гаилә» дигән төшенчәнең асылын бирү. Сүзлек: бишек, әрәм булу, бәрәкәт.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[п] авазын өйрәнү	Уен "Тишек туп", "Паровоз" (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 28 бит)	[п] авазын аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм фикерләү сәләтен үстерү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше. Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь ятлау: Ә.Бикчәнтәева "Дәү әнием»	Рәсемнәр, фотоальбомнар. (Матур әдәбият; К.В.Закирова «Балачак аланы», 367 бит.)	1. Балаларда гаилә әгъзаларына, дәү әниләргә карата хөрмәт хисләре, ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.балаларда матур әдәбият әсәрләрен игътибар белән тыңлый белү, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. "Дәү әнием" дигән төшенчәнең асылын бирү. Сүзлек: бишек, әрәм, булу, бәрәкәт.

Танып белү үсеше ЭМКФ	“Санны дөрес урнаштыр”	Саннар конструкторы, саннар, шакмаклы дәфтәр, ручка, уен: “Саннар буталган.” (Т.М.Бондаренко 233 бит)	1. 10 эчендә бер берәмлеккә киметү ысулы белән кирегә санарга өйрәтүне дәвам итү; 2. Вакытны сәгатьләр ярдәмендә саналуын аңлату, пространствода ориентлашуны ныгыту; 3. “Уртасыда, янында, алдында, артында, уңда, сулда сүзләрен дөрес кулллануны дәвам итү;
	«Планета - Венера»	Картинкалар-буяу өчен, геометрик фигуралар, схема – символлар. (Перспектив план Е. А Мартынов, И.М. Сучков 29 бит.)	Логик фикерләүне үстерү, күплекне өч билгесе буенча классификацияләргә өйрәтү (төс, форма, зурлык); танып белүнең сенсор һәм логик ысулларын, диалог сөйләм, игътибарлылык, тәрбиячене биремнәрен үти белү осталыгын, мөстәкыйльлекне, кулларның вак моторикасын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Көзге каен”	Төсле кәгазьләр, гуашь, пумала №3 и №4 (Т.М.Бондаренко 424 бит.)	Агачның төп өлешләрен аерырга өйрәнү (кәүсә, ботак, яфрак); төсләрне дөрес сайларга, төртү ысуллары белән рәсем ясау осталыкларын үстерү; табигатькә сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Чыршы ботагы»	Балавызлы акбур, альбом бите, чыршы ботагы (Т.М.Бондаренко 426 стр0	Традицион булмаган юл белән чыршы ботагы ясарга өйрәтү; төсләрне дөрес сайлау алымнарын үстерү; кул чукларын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Тимер юл»	Турыпочмак формасында тартма, клэй, кайчы.	Тимер юл транспорты белән якыннан танышу.Турыпочмаклы тартмадан тимер юл төзергә өйрәтү. Сүзлек: цистерна, платформа
Танып - белү үсеше Төзү	«Кузя һәм аның хуҗабикәсе өчен җиһазлар»	Төзү материаллары.	Элек өйрәнгән төзү алымнарын ныгыту. Конструктор ярдәмендә өй өченә җиһазлар төзергә өйрәтүне дәвам итү. Төзелешне матур итеп тулыландыру, үзеңнең схемаңны булдыру; күмәк эшләү теләге булдыру.

Октябрь **IV атна: “Йорт җиһазлары”**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	«Минем өем, өй җиһазлары»	рәсемнәр, йорт җиһазлары, туп, геометрик фигуралар. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 171 бит	1.Балаларда гаилә әгъзаларына карата ихтирамлы мөнәсәбәт, йорт җиһазларына сакчыл караш тәрбияләү. 2.Балаларның йорт җиһазлары турындагы белемнәрен баету, тирәнәйтү, мөстәкыйль һәм гомумиләштереп фикерләү сәләтен үстерү. 3.Балаларны, үз тәҗрибәләренә таянып, тәрбияче тәкъдим иткән темага сөйләргә өйрәтү. Сүзлек: утыргыч, аркасы, түше, түбә, йорт җиһазлары, ашъяулык.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Әңгәмә. «Нәрсә ул электр һәм электр җиһазлары?»	Уен өчен парлы рәсемнәр, схема-рәсемнәр, ватман, төсле карандашлар. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 172 бит	1. Кеше кулы белән эшләнгән әйберләргә карап соклана, хезмәт нәтиҗәләрен күреп горурлана белү хисләре тәрбияләү, электр җиһазларын кулланганда сак булырга өйрәтү. 2. Балаларның фикерләрен бер юнәлештә туплый белү, алган белемнәрен көнкүрештә куллана белү сәләтен үстерү. 3. Эш урынында кешенең хезмәтен җиңеләйтүче, өйдә кеше өчен уңайлыклар тудыручы предметлар турында белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: электр тогы, электр җиһазлары.

Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[м] авазын өйрәнү	Уеннар: “Утыр, утыр Мәликә”; “Җырчы” тизәйткеч (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 31 бит)	[п] авазын әйткәндә сөйләм апараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү сәләтен үстерү; интонаия өстендә эшләү; логик һәм образлы фикерләүне үстерү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше. матур әдәбият белән таныштыру	А.Алиш “Сертотмас үрдәк” әкияте “	Рәсемнәр, туп, “Сертотмас үрдәк” мультфильмы (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 153 бит)	1.А.Алиш әкияте буенча әхлакый сыйфатлар (серне саклый белү , иптәшләреңне авыр хәлдә калдырмау сыйфатларын) тәрбияләү. 2.Балаларның монологик сөйләм телен үстерү, тыңлап аңлау сәләтен ныгыту. 3.Балаларда әкиятнең төп идеясен аңларга, әкият геройларының кылган эшләренә дөрес бәя бирә белергә һәм әкиятнең эчтәлеген эзлекле итеп сөйләргә өйрәтү. Сүзлек: бүрекле,төкле, сертотмас, гәүһәр.
Танып белү үсеше ЭМКФ	Табышмаклар, карточкалар буенча биремнәр “Тыңла һәм эшлә.	Карточкада рәсемнәр, турыпочмак төшерелгән кәгаз битләре, саннар, карандашлар, (Т.М.Бондаренко 216 бит)	Күнегүне чишәргә һәм санарга өйрәтү; күрсәтмә-образлы фикерләүне, игътибарлылыкны, күреп хәтердә калдыруны, күзаллауны, диалогик сөйләмне үстерү; математика эшчәнлекләренә карата кызыксынуны үстерү, авыр хәлдә калганнарга ярдәм итәргә кирәклеген аңлату.
	«Күршеләр»	Уенчыклар,+,-, билгеләре, төсле кәгазләр; (Перспектив план Е. А Мартынов, И.М. Сучков 30 бит.)	Бер төркемдәге предметларныж аерма якларын табырга, +, -, = билгеләрен ныгыту, биремнәрне чишәргә һәм аның нинди өлешләрдән торганлыгын ачыклау, кәгазь яссылыгында ориентлашырга күнектерү.

Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Сирень чәчәкләре»	Гуашь, альбом бите, сирень чәчәгенең открыткасы, шырпы. (Т.М.Бондаренко 497 бит)	Чәчәк атучы сиренне рәсемдә күрсәтергә өйрәтү. Акварель белән эшләү ысулларын (рәсем ясар алдыннан, пумаланы суга манып, һәр буяуга берәр тамчы су тамызып, буяуларны җебетергә; бер төстәге буяуның төрле төсмерләрен алу өчен, аны су белән сыекларга өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Матур чәчәкләр»	6 төрле гуашь, кәгазләр, пумала, су. (Т.М.Бондаренко 496 бит)	Балалар теләге буенча ирекле рәсем ясау, төсләр сайлау мөмкинлеге бирү, балаларның кәефен күтәрү.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү	Филимон уенчыгы “Әтәчкәй”	Пластилин, такта,стек, салфеткалар Филимон уенчыгы–сызгыра торган Әтәч.	Балаларны Филимон уенчыгы әвәләргә өйрәтү, әтәчкә карап дөрес формаларын туры китереп әвәләргә, эшләгән эшне сокланып карарга өйрәтү, кул моторикасын ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	Композиция «Вазадагы чәчәкләр»	Картон бите, (12*12), кипкән чәчәкләр, клэй, пумала.	Әйләнә- тирәне күзәтүне дәвам итү. Табигать материаллары белән эшләргә өйрәтү. Иҗади сәнгать осталыгы үстерү. Матурлыкны күрә белергә өйрәтү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Транспорт өчен күпер»	Картон, клэй, кайчы.	Киң, тар күперләр төзергә өйрәтү. Нинди транспорт өчен төзүен ачыклау.
Ноябрь			
I атна: «Ашамлыклар»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**

Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Хикәя сөйләү: “Тәлинкәнең төбе нинди?”	Тәлинкәләр җыелмасы, туп. (Матур әдәбият: К.В.Закирова «Балалар бакчасы», 511 бит.)	1. Балаларда савыт – сабаларга карата сак караш тәрбияләү. 2. Әсәрнең төп идиясен аңлый, геройларның кылган эшләренә дөрес бәя бирү кунекмәләрен, монологик сөйләмне үстерү. 3. Алган белемнәрен уен барышында киңрәк һәм иҗади якын килеп файдалану күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: ашханә, тәлинкә төбе, аш тәлинкәсе, сай тәлинкә.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Ашханәгә экскурсия	«Пешекче» рәсеме, сюжетлы-рольле уен өчен кирәк-яраклар (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 177 бит.)	1. Балаларда өлкәннәр хезмәтенә ихтирам тәрбияләү. 2. Көндәлек туклану режимы турында төшенчә бирү, һәр төр ашка туры килүче ризыклар, аларның сәламәтлеккә тәэсирен ачыклау, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Өйрәнелгән сүзләрнең сөйләмдә кулланылышын активлаштыру, гомумиләштерүче сүзләрнең мәгънәсен аңларга өйрәтү. Сүзлек: ашханә, пешекче.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[VV] һәм [в] авазларын өйрәнү	Уеннар “Серле тартма”, “Паровоз һәм вагоннар” (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 33 бит.)	[VV] һәм [в] авазларын әйткәндә сөйләм апараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү сәләтен үстерү; темп өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.

Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: С.Сәүбәнова. «Ботка нигә тәмле?»	Песнәк рәсеме. (Матур әдәбият: К.В.Закирова. «Балачак аланы», 321 бит)	1. Балаларда сөйләм әдәбе, бер-берсен тыңлый белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Күрсәтмә образлы фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларга әкиятнең эчтәлеген аңларга һәм хәтердә калдырырга ярдәм итү, текстның эчтәлеген тулы итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: тап-таза, сау-сәламәт, калак, капкалап.
Танып белү үсеше ЭМКФ	“Атна көннәре, геометрик фигуралар турындагы белемнәрне һәм кәгазь битендә ориентлашуны ныгыту”.	Төсләр эталлоны, рәсемле карточкалар, уен: «5 математик кәрзин» В.Воскобович, цифрлар җыелмасы. (Т.М.Бондаренко 219 бит.)	Атна көннәренең эзлеклелегенә төгәллек кертү, тәүлек өлешләре турындагы күзаллауны ныгыту, җиде көннең (тәүлекнең) атна төзүен, атнаның һәр көне үз исеме белән йөрүен, җиде көннең һәрвакыт бер тәртиптә килүе турындагы күзаллауны балаларга ирештерү; геометрик фигуралар турындагы белемнәрне һәм кәгазь битендә ориентлашуны ныгыту; танып белүнең сенсор һәм логик ысулларын үстерү: тикшерү, каршы кую, анализ, чагыштыру, абстрактлаштыру, сөйләм, зирәклек, тапкырлыкны үстерү.
	«Уен-күңел ачу»	Төрле уенчыклар,туп.	Игътибарлылык, логик фикерләү үстерү, балаларның кәефен күтәрү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Күчмә кошлар оча»	А4 бите, акварель, пумала, схемалар, гади карандаш. (Т.М.Бондаренко 433 бит.)	Күчмә кошларның очып баруын сүрәткә төшерергә өйрәтү. Табигаткә сак караш тәрбияләү.

Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Кар кеше» Л.В.Кусакова	Кайчы, поролон кисәге, клэй ПВА, салфеткалар.	Балаларны яңа материал-поролон кисәге белән таныштыру. Анардан катлаулы булмаган уенчык-кар кеше ясарга өйрәтү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Яңа ел бәйрәменә-флажок»	Гирлянда үрнәкләре, шнур, клей, пумала, турыпочмаклы төсле кәгаз кисәкләре, шаблоннар: йолдыз,чәчәк. (Бондаренко)	Турыпочмаклы кәгазьләрне урталай бөкләп флажоклар ясарга өйрәтү. Төрле төсләргә буяп кую. Үз куллары белән ясалган уенчыкларны чыршыга элеп кую. Үзләре эшләгән эшкә соклану хисе уяту, геометрик фигуралар турындагы белемнәрне һәм кәгазь битендә ориентлашуны ныгыту.
Ноябрь **II атна: «Милли киемнәр»**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Чагыштырма хикәя төзү. «Кием кешене бизи»	Предметлы рәсемнәр, татар һәм рус киемендәге курчаклар.	1. Балаларда матурлыкны күрә һәм аны саклый белү сыйфаты, зәвыклылык тәрбияләү. 2. Балаларның акыл, хәтер, күзаллау, фикер йөртү сәләтен, бәйләнешле сөйләмен үстерү. 3. Татарстан Республикасындагы төрле халыкларның дус һәм тату яшәүләре турындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: башмакчы, кунак кызы
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Танышу уены: «Әбиемнең серле сандыгы»	Казан сынлы сәнгать музее залын сурәтләгән слайдлар яки рәсемнәр, милли киемнәр ясалган рәсемнәр, аудиоязмада «Авыл көе», «Кәләпүш» җыры (Р.Вәлиева сүзләре, Л.Батыр-Болгари көе).	1. Балаларда татар милли киемнәренә һәм бизәнү әйберләренә кызыксыну тәрбияләү. 2. Бәйләнешле фикерләү сәләтен үстерү, сөйләмдә парлы, кушма, ясалма сүзләр куллану күнекмәләре бирү. 3. Милли киемнәрнең исемнәрен, бизәлешләрен сөйләмдә куллануны системалаштыру.

			Сүзлек: бәби итәкле күлмәк, камзул, күкрәкчә, түбәтәй, йөзек, беләзек, чулпы.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[ф]авазын өйрәнү	Табышмаклар; уен "Авыртамы" [ф] авазы кергән исемнәр (Иң татлы тел – туган тел М.Ф.Кашапова 36 бит)	[ф] авазын әйткәндә сөйләм апараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлысәләтен үстерү; интонаия өстендә эшләү; логик һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше. Матур әдәбият белән танытыру	Шигырь уку: Р.Вәлиева. "Кәләпүшем, кәләпүш"	Киеме рәсемнәр, энҗе, мәрҗән. Матур әдәбият: К.В.Закирова. «Балачак аланы», 498 бит	1. Балаларда матур әдәбият аша милли киемнәргә карата кызыксыну уяту, аларның үзләренә генә хас булган нәфис бизәлешенә, уңайлылыгына соклану хисләре тәрбияләү. 2. Халкыбызның күңел бизәкләре белән якыннан таныштыру; сөйләм телен, фикерләү сәләтен, тнып белү активлыгын үстерү. Сүзлек : кәләпүш, укалы, энҗе, мәрҗән.
Танып белү үсеше ЭМКФ	Логик бирем.	Саннар, таблицалар, уеннар.	Кычкырып санау буенча күнегүләрне үтәү, хәрәкәтләрне санарга өйрәтү; саннар турындагы белемнәрне ныгыту; игътибарлылыкны, сөйләмне, логик фикерләүне, зирәклекне, күреп хәтердә калдыруны, күзаллауны үстерү; тырышлык, тыңлый белү сыйфатын тәрбияләү.

	«Урман осталары»	Кюизенер таякчыклары (1 дән 5кә), төсле картоннан ясалган өй түбәләре 5 см, 10 см, 15 см, 20 см; өй төзү схемасы, таблица, төсле карандашлар. (Е. А Мартынова, И.М. Сучкова 31 бит.)	Саннар турындагы белемнәрне ныгыту; игътибарлылыкны, сөйләмне, логик фикерләүне, зирәклекне үстерү. Схема һәм Кюизенер таякчыклары белән төзелешләр төзү .
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Көзге чыршы һәм өрәнге агачы»	Чыршы агачы ясалган А-4 бите, гуашь, пумала, су. (Т.М.Бондаренко 427 бит)	Агач төзелешен өйрәнү (кәүсә, ботак, яфрак) Чыршы янына өрәнге агачы ясау. Яфракларын сары төскә кертү һәм чагыштыру. Мәңге яшел агач һәм яфрак коючы агач. Нәрсә уртак? Нәрсә белән аерылалар?
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Нинди төрле куаклар» (Гөлҗимеш).	Акварель, пумала №2, әз генә төс биргән А-4, чүпрәк, төрле куаклар рәсеме.	Балаларны куакларны аерырга, гөлҗимеш куагын һәм пумаланың очы белән ботак очларын ясарга өйрәтү. Үсемлекләргә сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Кыргый хайваннар»	Кыргый хайваннар трафареты – куян,аю, картон, карандаш, кайчы, җепләр, пумала, кләй, бисер, салфеткалар.	Силуэтка төрле киселгән җепләр ябыштыру ысулы белән кыргый хайваннар ясарга өйрәтү. Клейны тигез,юка гына сөртү алымнарын ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Сал»	Җир һәм имән чикләвеге, чыбыклар, шырпылар, пумала. (Гульянс)	Чыбыкларны тоташтырып сал ясарга өйрәтү. Бергәләшеп дус-тату эшләргә, мөстәкыйллек тәрбияләү.
Танып - белү үсеше Төзү	Куян “	Ак кагәз бите , клей, шаблон зур, уранчы, кечкенә түгәрәкләр	Ак кәгаз битеннән зур , урта, кечкенә түгәкләр кисеп куян ясарга өйрәтү. Үзләре эшләгән эшкә соклану хисе уяту, геометрик фигуралар турындагы белемнәрне һәм кәгазь битендә ориентлашуны ныгыту.

Ноябрь **III атна: “Аралашу әдәбе”**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Без дә хокуклы”.	Өстәл театры өчен материал, “Төлке, куян һәм әтәч”, “Зөһрә кыз”, “Золушка”, “Үги кыз” әкиятләреннән рәсемнәр, “Көлгенә – Золушка” мультфильмы. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 225 бит.)	1. Балаларда уеннар аша бердәмлек, дуслык сыйфатлары, әхлаклылык тәрбияләү. 2 балаларның кызысынучанлыкларын, үзләренә, тирә-юньдәгеләргә карата игътибарлылыкларын логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. кеше хокуклары турында матур әдәбият һәм рәсем-иллюстрацияләр аша балаларга аңлату, белемнәрен ныгыту. Сүзлек: хокук, пыскып, ятим, кайгыртулы.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Әңгәмә. «Тәмле сүз – җан азыгы»	«Өч кыз» мультфильмы (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 20 бит)	1. Уй-фикерләрен, уйларын тартынмыйча, үз сүзләре белән сөйләп бирү һәм тыңлый белү күнекмәләрен тәрбияләү. 2. Балаларның көнкүрешкә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен үстерү. 3. Балаларны төрле ситуацияләрне бәяләргә, аңлаешлы итеп әйтә белергә, катлаулы булмаган нәтиҗәләр ясарга өйрәтү. Сүзлек: мәрхәмәтле, юмарт.

Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[т] авазын өйрәнү	Табышмаклар; уен “Капканы ач” “Паровоз” (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 38 бит)	[т] авазын әйткәндә сөйләм апараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү, логик һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; интонация, темп һәм дикция өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	В.Осеева. «Тылсымлы сүз»	Туп. (К.В.Закирова. «Балачак аланы», 266 бит.)	Матур әдәбият аша балаларның сөйләмендә ягымлы сүзләр куллануларына ирешү. Балаларның хәтер сәләтен, бәйләнешле сөйләмен үстерү. Әдәби әсәрләрнең эчтәлеген дөрес интонация белән сөйләү күнекмәсе тәрбияләү. Сүзлек: тылсымлы, тупас, зинһар, гаҗәпсенеп
Танып белү үсеше ЭМКФ	Рәсемле карточкалар белән күнегүләр.	Рәсемле карточкалар , саннар, конструкторлар, уеннар. (Т.М.Бондаренко 224 бит)	Тәртип буенча санауны кабатлау; конструктор ярдәмендә саннарны төзү, геометрик фигураларнын исемнэрен ныгыту; предметларнын пространствода урнашуын ныгыттыру; игътибарлыкны, логик фикерләүне үстерү.
	«Кәгазь битендә ориентлашу»	А-4 бите, рәсемнәр, фигуралар, саннар. (Е. А Мартынова, И.М. Сучкова 31 бит)	Кәгазь битендә ориентлашуны ныгыту; танып белүнең сенсор һәм логик ысулларын үстерү: тикшерү, каршы кую, анализ, чагыштыру, предметларның саны һәм аларның пространствода урнашулары арасындагы бәйләнешне аңлату; диалог сөйләм, игътибарлылык, биремнәрне үти белү

			осталыгын, мөстәкыйльлекне, кулларның вак моторикасын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Ябалак»	Акварель, кара карандаш, төрле-төрле ябалак рәсеме. совы, (Т.М.Бондаренко 442 бит)	Түгәрәк, овал формалары ярдәмендә ябалак рәсеме ясарга өйрәтү. Кул чукларын үстерү. Кошларга сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Карга оча».	Шакмаклы кәгазь битләре, буяулар, йомшак пумалалар. (Занятия по ИЗО Г.С.Швайко 51 бит).	Очып, утырып, ботакта басып торучы карга рәсемен, чагыштырып карарарга һәм очканда канатлары ничек җәелүенә игътибар итеп ясарг өйрәтү. Кул чукларын үстерү. Кошларга сак караш тәрбияләү
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү.	«Әкәм-төкәм»	Пластилин, такта, салфеткалар, стек, су, таяклар, бисер.	Пластилинны ике уч арасында тәгәрәтеп озынча формага китерергә,шул кисәктән әкәм - төкәм ясарга өйрәтү. Ясап беткәч уеннар уйнау эшкә бәяләмә бирү. Үзеңнең эшеңә соклану хисе уяту, вак моториканы үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Уенчыклар кибете»	Кәгазь һәм картон, кайчы, кләй, салфетка, конфетти, фломастерлар. (Л.В.Кусакова)	Кәгазьне урталай бөкләп уенчыклар ясап кибеткә кую.
Тан- белү үсеше Төзү	«Шәһәр урамнары»	Төзү материалы, пассажир һәм йөк машиналары, транспорт, өйләр, агачлар, юл билгерәре. (Бондаренко 98 бит)	Төзү материаллары белән шәһәр урамнары төзергә өйрәтү.
Ноябрь **IV атна: “Савыт-сабалар”**			

Бүлек	Тема	Җиһазлар	Бурычлар
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: С.Сәүбәнова. «Ботка нигә тәмле?»	Песнәк рәсеме. (К.В.Закирова. «Балачак аланы», 321 бит.)	1. Балаларда сөйләм әдәбе, бер-берсен тыңлый белү сыйфат- лары тәрбияләү. 2. Күрсәтмә образлы фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларга әкиятнең эчтәлеген аңларга һәм хәтердә кал- дырырга ярдәм итү, текстның эчтәлеген тулы итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: тап-таза, сау-сәламәт, калак, капкалап.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Савыт – саба кибетенә сәяхәт.	Савыт-сабалар (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 41 бит.)	1. Балаларда савыт- сабага карата сакчыл караш тәрбияләү. 2. балаларның күзәтүчәнлекләрен, логик фикерләү сәләтен, диалогик һәм монологик сөйләмен үстерү. 3.савыт- сабалар кибете турында белемнәрен тулыландыру, тәрбияче үрнәгендә кечкенә хикәяләр төзеп сөйләргә өйрәтү. Сүзлек: чынаяк, чәнечке, пычак, чәйнек, кәстрүл, кашык, чүмеч, сатучы, сатып алучы, киштә.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[д] авазын өйрәнү.	Табышмаклар, “Паровоз” уен. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 40 бит.)	[д] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкләнләндерү күнекмәләрен бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтен үстерү; дөрес дикция, темп өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.

Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Әңгәмә. «Кунак чакырдык»	Савыт-саба, милли ризык муляжлары, аудиоязмада «Кунаклар» җыры (Ш.Галиев сүзләре, С.Сабирова көе). (Матур әдәбият: Ф.Ю.Юсупов. «Балалар бакчасы», 511 бит.)	1. Балаларда кунакчыллык, кунакларга карата хөрмәт сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлылыгын, диалогик сөйләмен үстерү. 3. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен өйрәтүне дәвам итү, кунаклар белән аралашу, үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен ныгыту, өстәл әзерләү күнекмәләре булдыру. Сүзлек: тартынмагыз, кыстап-кыстап, авыз итегез, гаеп итмәгез.
Танып белү үсеше ЭМКФ	Уен: “Геоконт”	Карточкада рәсемнәр, биремнәр, уен “Геоконт” (Т.М.Бондаренко 227 бит)	Логик фикерләүне үстерү. Биремнәрне чишәргә өйрәтү. Дуслык-татулык тәрбияләү.
	«Нильсның хикмәтләре»	Кюизенер таякчыклары, саннар 0 – 9, хәрефләр а, б, т, с, л; тау моделе; саннар таблицасы. (Перспектив план Е. А Мартынов, И.М. Сучков 31 бит.)	Алу һәм кушу юлы белән мисаллар чишү ысулларын, логик фикерләүне үстерү; нокталарны симметрияле рәвештә урнаштырырга өйрәтү; күмәк эшләү күнекмәсе тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Миләш ботагында песнәкләр»	Акварель, пумала. Таякчыклар мамык башлы, салфеткалар, су. (Т.М.Бондаренко 444 бит.)	Кул чукларын, иҗади сәләтне үстерү. Кош рәсеме ясауны өйрәтүне дәвам итү. Кышкы табигаткә, кошларга сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Иван – царевич һәм тутый кош»	Караңгы төстә кагәзләр, 25х25 см или 30х30с; гуашь, йөмшак кисточка, карандаш (Занятия по ИЗО Г.С.Швайко 121 бит.)	Иҗади сәләтләрен үстерү; әкиятнең аталган бер эпизодын «Иван – царевич һәм тутый кош» рәсемгә төшерергә өйрәтү; кеше һәм кош арасындагы мөнәсәбәтне күрүне тәрбияләү.

Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Астра»	Төсле картон, кәгазь, кләй, пумала, кайчы, салфетка, астра иллюстрациясе.	Кул чукларын, иҗади сәләтне үстерү; Күптаҗлы, куе чәчәк кисәргә, матурлыкны күрергә өйрәтү; чәчәкләргә сак караш тәрбияләү.
Эст.- сәнг. үсеше Кул эше	«Яңа ел гирляндасы»	Төсле кәгазьләр, кләй, кайчы. (Голицына)	Төрле төсләр сайлап тар гына тасмалар кисәргә, төсләрне аралаштырып, тасмалардан боҗралар ябыштырырга өйрәтү; Үзең ясаган матурлыкка соклану хисе тәрбияләү.
Тан- белү үсеше Төзү	“Түгәрәк эчендә композиция”	Яшел түгәрәк кәгазь D15см, кипкән чәчәк таҗлары, агач яфраклары, кләй ПВА, пумала, салфетка.	Иҗади сәләт үстерү; кипкән яфраклар белән эшләргә өйрәтү; кәефләрен күтәрү; үзең ясаган матурлыкка соклану хисе тәрбияләү.
Декабрь			
I атна : «Минем туган илем»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	«Минем туган җирем»	Слайдлар, фотосурәтләр, хат, аудиоязма, тугра. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 143 бит.)	1. Туган шәһәребезгә (авылыбызга) карата горурлык хисе тәрбияләү. 2. Үстерелешле диалог, сөйләм күнекмәләрен камилләштерү. 3. Балаларның Ватаныбыз, республикабыз (шәһәр һәм авыл) һәм аның символикасы турындагы мәгълүматларын арттыру. Сүзлек: хат, тугра.

Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Әңгәмә. “Чал тарихлы Казаным”	Казанның тарихи урыннары турында слайдларда, фотосурәтләр, казан, тугра, байрак, аудиоязмада Татарстан Республикасы гимны. (К.В. Закирова “ Балачак аланы”, 290 бит.)	1. Балаларда тарихи узаң, башкалабыз Казан турында күбрәк белергә теләк тәрбияләү. Сүзлек: Ител. Ачыргаланып, риваять, Казан, тугра, байрак, барс, манара, мәчет.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[д] авазын өйрәнүне дәвам итү	“Тырыш тел” уены, [д] авазы кергән исемнәр (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 40 бит)	[н] авазын әйткәндә сөйләм апараты органнарының кирәкле хәрәкәтләрен һәм торышын билгеләү. Авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь уку: Ә.Синегулов. “Татарстан җирләре”.	Матур әдәбият: К.В.Закирова. «Балачак аланы», 374 бит.	1. Туган ил, туган йортны ярату, аның белән горурлану хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның фикерләү сәләтен, диалогик сөйләм телен үстерү. 3. Әсәрнең төп идеясен аңлый, геройларның кылган эшләренә дөрес бәя бирә белергә өйрәтү. Сүзлек: фонтан, дәрья, приказ, указ, көпшәк.
Танып белү үсеше ЭМКФ	«Геометрик фигуралар»	Мисаллар чишү өчен карточкалар, уен: «Чылбырны чиш” геометрик фигуралар. (Перспектив план Е. А Мартынов, И.М. Сучков 31 бит.)	Балаларның геометрик формалар турындагы белемнәрен ныгыту (түгәрәк, куб, цилиндр, конус). 10 санына кадәр мисалларны чишәргә өйрәтүне дәвам итү (+1- -1), «янында», «тирәсендә», «арасында» сүзләрен кулланып тирә-юньдә ориентлаша белергә өйрәтүне дәвам итү.

	«Дьенеш блоклары" Х.Кюизенер таякчыклары».	Туп, Уен: "Үз гаражыңны тап", табышмаклар (Перспектив план Е. А Мартынов, И.М. Сучков 32 бит.)	Символиклы тамгалар һәм билгеләр ярдәмендә предметлар турында гы белешмәләрне саннар һәм хәрефләр ярдәмендә күрсәтә белергә өйрәтүне дәвам итү. 8 санының составын 2 шәрләп төзи белергә; саннарның "күршесен" белергә өйрәтү; Тәртип белән санауны ныгыту. Логик уйлауны һәм күзаллауны булдыру.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	"Безнең шәһәрнең - йортлары"	Төсле һәм гади карандашлар, йортлар төшерелгән открыткалар һәм рәсемнәр, альбом бите (Т.М.Бондаренко 450 бит)	Балаларга «архитектура», «фасад» сүзләренең мәгънәсен аңлату. Бер йортның, икенчесеннән кайсы ягы белән аерылып торганын ачыклау. Мөстәкыйль рәвештә төрле йортлар төзергә кызыксындыру уяту. Сүзлек өст. эш: йорт, фасад, архитектура
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	осталарының эшләре!	гжель бизәкле савыт-сабалар, , фломастерлар (зәңгәр һәм зәңгәрсу). (Т.М.Бондаренко 483 бит)	Гжель бизәгенең элементларын өйрәтү; пумаланың бөтен өлеше һәм очы белән рәсем ясауны ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү.	«Хайваннар »	Пластилин, такта, таякчык, салфетка	Төрле әвәләү ысулларын кулланып хайваннар әвәләү осталыкларын ныгыту, аларга гына хас булган характерлы билгеләрен күрсәтә белергә өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Кошлар»	Клэй, пластилин, без, пумала, гөлҗимеш җимешләре, өрәңге канатчыклары, таякчыклар, күркә савытлары. (Гульянс)	Бер темага үзара бергәләшеп сөйләшеп эшләргә, без белән эш итәргә, күмәкләшеп, дус тату эшләргә өйрәтүне дәвам итү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Иректе»	Төзелеш материаллар. Л.В.Кусакова	Үзләре уйлап төзү өчен кирәкле материаллар сайлап алырга; төзелеш нең бер эзлелектә булырга тиешлеген аңлату.
Декабрь			

II атна: «Кышкы урам»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Иҗади хикәя төзү “Кышкы уеннар”	Парлы рәсемнәр, туп (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 192 бит)	Эшчәнлектә үзара дустанә мөнәсәбәт җәрбияләү, тыңлый белү күнекмәләрен камилләштерү. Балаларның таныш булган вакыйгалар турында тулы җөмләләр белән сөйли белү күнекмәләрен үстерү. Бирелгән сораулар аша диалогик сөйләм формаларын камилләштерү. Сүзлек: җепшек, каравыл. кәшәкә.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Паркка экскурсия. “Килеп җитте матур кыш”.	Чаналар, җимлек, җим, “Буран” мотоциклы рәсеме. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 186 бит)	1. Балаларда кызыксыну уяту, табигатькә сак караш, экологик бәйләнешләрне күрә белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Чагыштырып тасвирлый белү күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларның кыш, кар үзенчәлекләре турында белемнәрен баету.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[с] авазын сүзләрдә, сөйләмдә дөрес кулланырга күнектерү	Рәсемнәр, шигырьләр, табышмаклар. “ Тишек шар”, “Бәби үстерү” уены. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 44 бит)	[с] авазын әйткәндә сөйләм апараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү, логик һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; интонация, темп, тавыш көче өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү,
Сөйләм теле үсеше	Хикәя уку: К.Ушинский.	Матур әдәбият: Ф.Ю.Юсупов. «Балалар бакчасы», 314 бит.	1. Серле табигать күренешләренә соклану хисләре һәм мәхәббәт уяту.

Матур әдәбият белән таныштыру	“Кыш әбинең шуклыгы”.		2. Балаларның фикерләрен бер юнәлештә туплый белү сәләтен үстерү. 3. Кышкы салкын көннәрнең кошлар, хайваннар, кешеләр өчен иң авыр вакыт булуын ачыклау; балаларны әдәби әсәр аша кышның тасвирланышы белән таныштыру. Сүзлек: өрде, җанвар, корт, шарт-шорт, яра, күшиләр, төпкә.
Танып белү үсеше ЭМКФ	“Сәгатьләр” .	Сәгатьләр - (стена, кул, будильник), туп. эш дәфтәрләре. (Т.М.Бондаренко 214 бит)	Балаларны сәгатьләр һәм аны кайда кулланганлыгы белән таныштыру. Саннарны 1 берәмлеккә арттыра һәм киметү белүләрен ныгыту, “өстәрәк”, “астарак”, “түбәндәрәк”, “кадәр”, “өстендә”,” астында” төшенчәләрен куллануны күнектерү.
	“Логик бирем”	Таблицада биремнәр, уен: “Сихерле соты” (Т.М.Бондаренко 222 бит)	Бер төркемдәге предметларның бер-берсеннән аерма якларын табырга: Күрсәтмәлеккә нигезләнеп, кушуга һәм алуга гади мәсьәләләр чишү. Шартлы тамгаларны истә калдыру; ай исемнәрен ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Кыш - үзенең ап-ак келәмен җәйде”	Кәгазъ бите, пумала, краскалар. (Е. А Мартынов, И.М. Сучков 118 бит.)	Салкын гаммалар белән декоратив бизәкләр кулланып кышкы образ ясарга өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Кышкы пейзаж»	Картиналар, акварель буяу, ак гуашь, пумала, А4 бите. (Т.М.Бондаренко 456 бит)	Тәрәз аша карап кышкы пейзажны ясарга, салкын кышны чагылдырган төсләр сайларга өйрәтү. Балаларда эстетик зәвык тәрбияләү.

Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Шәһәр урамы»	А4 битләре, төсле кәгазьдән киселгән турыпочмаклар, пумала, кләй, альбом «Безнең шәһәр».	Тирә-юндәге тормышны чагылдырып, кәгазь битендә ябыштырып, катлаулы булмаган композиция төзеп, пөхтә эшләргә өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Койрыклы куян»	Карандашлар, күркәләр, ботакчыклар (Бондаренко)	Ботакчык һәм күркәләрдән композиция төзергә өйрәтү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Кошлар»	Күркәләр, имән чикләвеге, кипкән яфраклар.	Табигый материаллардан кошлар төзергә өйрәтү.
Декабрь **III атна: «Кыш килде»**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Кайда ничек кышлыйлар”	Кыргый хайваннар һәм йорт хайваннары рәсемнәре, кроссворд. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 195 бит)	1. Балаларда кыргый хайваннарга карату кызыксыну һәм сакчыл караш тәрбияләү. 2. Мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларны кыргый хайваннар, аларның тышкы билгеләре, яшәү рәвешләре белән таныштыруны дәвам итү. Сүзлек: Букча, сикергән.
Танып белү үсеше	“Боз һәм бозлыклар”	Слайдлар, яңа рәсемнәр (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 191 бит)	Балаларда табигать күренешләрен белергә омтылыш, үз фикерен әйтә белү сыйфаты тәрбияләү. Балаларның табигать объектлары белән кызыксынучанлыкларын, диалогик сөйләм

Танып белү һәм эзләнү			күнекмәләрен, сүз байлыкларын үстерү. Балаларның табигать турындагы күзаллауларын киңәйтү, әйләнә-тирә чынбарлыкка нәфасәти мөнәсәбәт формалаштыруны дәвам итү. Сүзлек: бозлавык, шугалак, тайгак, тайгаклык, айсберг.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[з] авазын сүзләрдә, сөйләмдә дөрес кулланырга күнектерү	Табышмаклар, шигырьләр, “ Бозлавык”, “Без, без, без идек” уены. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 47 бит)	[з] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы сәләтен үстерү; сәнгатьле сөйләм һәм дикция, интонация өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь ятлау: Г.Латыйп. “Кыш килде”.	Матур тартма, кәгазь кар бөртекләре. (Матур әдәбият: К.В.Закирова. «Балачак аланы», 278 бит.)	1. Балаларда шигырь юллары аша кышкы табигатькә соклану хисләре, мәхәббәт тәрбияләү. 2. балаларның хәтерен, сәнгатьле сөйләмен үстерү. 3. шигырьнең эчтәлеге буенча куелган сорауларга дөрес җавап алуга ирешү; халык сынамышларына кызыксыну уяту. Сүзлек: мамык, шыгырдый, йомарлаган, саф, йомшак, кырлач, бәс.
Танып белү үсеше ЭМКФ	«8 санының составы. Сәгатьләр»	10 га хәтле саннар; Кюизенера таякчыклары, эш дәфтәре, төсле карандашлар. (Т.М.Бондаренко 238 бит.)	8 санының ясалышы. Сәгатьләрдә ориентлаша белүне ныгыту. 10 санына хәтле 1гә киметергә һәм арттырырга өйрәтү. Дәфтәр битендә эшләү. Тәрбиячене игътибар белән тыңлап эшчәнлек вакытында үз ялгышларыңны табарга өйрәнү.
	«7 һәм 8 саннарының составы» Уен	Уенчыклар, предметлы карточкалар, берничә кисәккә бүленгән квадратлар	Балаларны 7 һәм 8 саннарының 2 санга киметеп ясалышын өйрәтү, “Колумбово яйцо” уены белән таныштыру.

	«Колумбово яйцо»	(Т.М.Бондаренко 254 бит)	Геометрик күзәтүчәнлекне һәм күзаллауны булдыру. Төрле көннәрдән башлап атна көннәрен атау һәм санау күнекмәсен ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	"Керпе, керпе балалары белән ылыслыкта"	Керпе һәм керпе балалары төшерелгән сюжетлы картина, альбом бите, гади карандаш. (Т.М.Бондаренко 460 бит)	Предметның пропорцияләрен рәсемдә дөрес чагылдырып, ылыслы агачлар арасында сюжетлы композиция төзергә, рәсемне штрихлый белергә өйрәтү, кызыксынучанлык тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	« Эт баласы».	Цилиндр, эт баласы, гуашь, пумалалар (Т.М.Бондаренко 461 бит)	Цилиндрлы формадан эт баласының мордасын ясау; эмоциональ яктан чагылдыра белергә өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү.	"Кыш бабай чыршы бәйрәменә ашыга"	Пластилин, такта, таякчык, уенчык кыш бабай. (Т.М.Бондаренко 520 бит.)	Әкият геройларына кызыксыну уяту. Образлы предметларны әвәләргә өйрәтүне дәвам итү. Эстетик караш тәрбияләү. Сүз.эш: итәк, тун, озынча, буй.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Әкияти өй»	Кәгазь һәм картон, кләй ПВА, кайчылар, пумала, салфеткалар. (Л.В.Кусакова)	Күргәзмә буенча үзгәртүләр, өстәмәләр кертеп әкияти өй ясарга өйрәтү.
Тан- белү үсеше Төзү	«Куяннарга оя төзү»	Кләй, пумала, квадрат кәгазь битләре (20х20 см) ояга, тасмалар (10х7 см) түбәгә. (Бондаренко 256 бит)	Кәгазь битен берничә квадратка бөкләргә һәм күләмле предмет ясарга өйрәтү.
Декабрь			

IV атна: «Яңа ел»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Рәсем буенча хикәя төзү. “Кыш. Тиеннәр”	“Кыш. Тиеннәр” рәсеме, җәнлекләр яраткан азык муляжлары, койрыклар гына төшерелгән рәсемнәр. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 197 бит)	1. Хайваннарны кызгану, алар турында кайгыртучанлык хисләре уяту. 2. Эвристик (уйлап табуга юнәлтелгән) фикер йөртү алымнарын үстерү. 3. Балаларның урман җәнлекләре, яшәү рәвешләре турындагы белемнәрен баету, рәсем буенча хикәя төзүләренә ирешү. Сүзлек: яңгырата, соры, җитез. койрык.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Язма сөйләм “Кыш бабайга хат”	Аудиоязмада “Бу - Кыш бабай” җыры (Җ. Тәрҗеманов сүзләре, С.Сабиров көе) конверт, каләм, кәгазь) (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 194 бит.)	1. Балаларда бәйрәмнәргә карата уңай мөнәсәбәт, үз фикереңне бер юнәлештә туплый һәм аны башкаларга җиткерә белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Бәйләнешле сөйләм телен , иҗади күзаллауларын үстерү. 3. 3. Балаларда хат яза белү күнекмәләрен, үз тәҗрибәсеннән чыгып бәйрәм турында әйтә алу мөмкинлекләрен камилләштерү. Сүзлек: эри, юлдаш, гөр килә, иңенә салып.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[ч] авазын өйрәнү	Шигырьләр, “Тепловоз” уены, “Чебиләр ашатканда”, “Тел ачтырганда”, “Чыпчык, чык!” уены, тизәйткеч. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 48 бит)	[ч] авазын әйткәндә сөйләм апараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; тавыш көче һәм дикция өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.

Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь ятлау: Д.Гарифуллин “Песнәк”.	Песнәк рәсеме. (Матур әдәбият: К.В.Закирова. « Балачак аланы », 64 бит.)	1. Балаларда кошларга, барлык тереклек ияләренә карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү. 2. Шигырьне ятлау теләге булдыру, хәтер сәләтен үстерү. 3. Балаларда шигырьне сәнгатьле итеп сөйләү күнекмәләре булдыру. Сүзлек: кырау, кырпак, читлек, алъяпкыч.
Танып белү үсеше ЭМКФ	«20 эчендә микъдар саны белән танышу»	20 санына кадәр саннар, уенчыклар, “Серле капчык”, геометрик формалар (шар, куб, цилиндр), таякчыклар, эш дәфтәре, ручкалар. (Т.М.Бондаренко 284 бит	20 эчендә микъдар саны белщн таныштыру; 20 эчендә тәртип буенча санарга өйрәтүне дәвам итү; 10 саны эчендә биремнәр чишү. Геометрик формаларны истә калдыру.
	«8 санының ясалышы»; зур, кечкенә, тигез тамгалары.	Туп, бүлмә гөлләре, уен «Колумбово яйцо», Кюизнер таякчыклары, эш дәфтәрләре, ручкалар. (Т.М.Бондаренко 254 бит.)	8 саны эчендә микъдар санын өйрәтүне дәвам итү; тәртип буенча һүм кирегә санауны ныгыту; “зур”, “кечкенә”, “тигез” – төшенчәләрен ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Эх! Күңелледә соң чыршы бәйрәме!”	Пумала, гуашь, ак альбом бите.	Сюжетлы композиция төзеп бәйрәм вакытын рәсемгә төшерергә өйрәтү. Балаларда эстетик күзәтүчәнлек тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Раштуа төне”	Тонык кәгазьләр, төсле гуашлар. (Е. А Мартынов, И.М. Сучков 119 бит)	Караңгы төсләр кулланып, төнге урамны рәсемдә ясарга өйрәтү.

Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	“Кар бөртекләре”	Ак кәгазь, пумала, клэй, кайчы.	Балаларны берничә өлештән торган кәгазьдән кар бөртекләре кисәргә өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Кышкы агачлар»	Альбом бите , бөгәрләнгән кәгазь бите, кайчылар, клэй, пумала, салфетка.	Кышкы тынычлыкны тоеп, бөгәрләнгән кәгазъ бите белән эшләргә һәм өстәмә карлар, кошлар һ.б.өстәргә өйрәтү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Көлкәйнең туфлие»	Уен «Квадрат Воскобович»	Әзер схемалы рәсемгә карап квадрат ярдәмендә туфли төзергә өйрәнү.
Январь			
I атна: «Кышлаучы кошлар»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазларлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Кошларга ярдәм итик”	Җимлек, кышлаучы кошлар рәсеме, кошларның битлекләре, төрле тартмалар. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 201 бит)	1. Балаларда кошларга карата сак караш, кайгыртучанлык сыйфатын тәрбияләү. 2. уйлап табуга юнәлтелгән фикер йөртү сәләтен үстерү. 3. кошларга кешеләрнең ярдәме бик әһәмиятле булуын аңлату. Сүзлек: зәһәр, саклау, куышлы агач, өшетә, зирәк, күгелҗем.

Танып - белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Безнең канатлы дусларыбыз”	Кош тавышлары язылган аудиоязма, кош рәсемнәре. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 198 бит)	1. Балаларда кошларга карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык хисе тәрбияләү, аларны рәнҗетмәскә кирәклеген төшендерү. 2. тышкы билгеләренә (төсе, зурлыгы), үз-үзләрен тотышларына, тавышларына карап, кышлаучы һәм күчмә кошларны аерып күрсәтә белү күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларның кышлаучы кошлар турындагы белемнәрен ныгыту. Сүзлек: сыртлы, күгелҗем.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[ч] авазын сүзләрдә, сөйләмдә дөрес куллану.	Тел ачтыргыч, уен “Чыпчык, чык!” шигырь, тизәйткеч. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 49 бит)	[ч] авазын әйткәндә сөйләм апараты органнарының кирәкле хәрәкәтләрен һәм торышын билгеләү; авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Калмык халык әкиятен уку: “ Күңелле чыпчык белән күңелсез карга”	Кошларның койрыгы ясалган рәсемнәр, кошлар битлекләре. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 202 бит)	1. Әкиятнең эчтәлегенә төшенергә булышу, матур әдәбият геройлары аша төрле сыйфатларга карата мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Күрсәтмә образлы, фикерләү сәләтен 1әм узара аралаша белү күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларны әкият эчтәләге буенча сорауларга тулы җавап бирергә өйрәтү, кошлар турында белемнәрен камилләштерүне дәвам итү. Сүзлек: пырхылдап, күңел, көнче, төшенкелек, көенеч, чал, чук, читлек, тәкәббер, чырае, сытылган

Танып белү үсеше ЭМКФ	Сәгатьләр” (кабатлау)	Саннар, эре шакмаклы дәфтәр, ручка. (Т.М.Бондаренко 233 бит)	10 эчендә бер берәмлеккә киметү ысулы белән кирегә санарга өйрәтүне дәвам итү; Вакытны сәгатьләр ярдәмендә саналуын аңлату, пространствода ориентлашуны ныгыту; “Уртасыда, янында, алдында, артында, уңда, сулда сүзләрен дөрес куллануны дәвам итү;
	“Икенче дистә”	“Санарга өйрәнәбез” уеннары, туп, эре шакмаклы дәфтәрләр, ручка. (Т.М.Бондаренко 286 бит)	1-20 эчендә санарга өйрәтү, саннарның күршеләре белән таныштыру; 1-10 саннары эчендә мәсьәләләр чишү; тулы җөмлә белән төгәл җавап бирергә өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Үз теләгең буенча».	Төсле карандашлар, акварель, А4. (Перспектив план Е. А Мартынов, И.М. Сучков 120бит.)	Иҗади сәләтләрен, кул чукларын үстерү; үзең уйлап рәсем ясарга өйрәтү; башлаган эшне азагына кадәр җиткерү тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Кышкы урманда нәрсәләр яши?”	А-4 кәгазе, тиен рәсеме һәм уенчыгы.	Хайван төзелешен ясарга өйрәтүне дәвам итү; өйрәнелгән белемнәрне камилләштерү; хайваннарга сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү	“Чыршыкай”	Пластилин, стек, су, такта, юеш чүпрәк, чыршы рәсемнәре.	Чыршының төзелешен дөрес кузалларга өйрәтү, түгәрәкләрнең зурлыклары төрле булуын истә тоту күнекмәсен ныгыту, кул чукларын үстерү, үзең ясаган эшкә соклану хисе уяту.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Уенчыклар кибете»	Кәгазь һәм картон, кайчы, клэй, пумала, салфетка, конфетти, фломастер. (Л.В.Кусакова)	Кәгазьне урталай бөкләп тигез өлешләргә бүләргә, матур уенчыклар ясарга өйрәтү, баланың бәйрәм кәефләрен күтәрү.

Танып - белү үсеше Төзү	«Кош»	Күркәләр, яфраклар, клэй,кайчы,пумала.	Табигать материалларыннан кош ясарга өйрәтү.
Январь **II атна: «Йорт хайваннары».**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“ Йорт хайваннары. Ат белән колын”.	“Ат белән колын” рәсеме, аудиоязмада “Авыл иртәсе”, туп. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 205 бит)	1. Балаларда үз фикерләрен башкаларга төгәл итеп җиткерә алу, бер-берсен тыңлый белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның күзәтүчәнлеген, кызыксынучанлыгын, бәйләнешле сөйләмен үстерү. 3. Рәсем буенча эзлекле хикәя төзү, җөмләдә сүзләрне яраштырып сөйли белү күнекмәләрен камилләштерү, йорт хайваннарының яшәү рәвеше турында белемнәрен системалаштыру. Сүзлек: ял, тырпая.
Танып - белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Авылда ишегалды”.	“Сыер савычу”, “Кошчы” рәсемнәре, аудиоязмада “Йорт хайваннарының тавышлары”, интерактив такта, Г. Тукайның “Кәҗә белән сарык” әкияте буенча мультфильм. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 204 бит	1. Балаларда үз фикерләрен дустының фикере белән чагыштырып карый белү, бер-берсен игътибар белән, бүлдермичә, саҗыр гына тыңлый белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Тышкы билгеләренә (зурлыгы. Үз-үзләрен тотышларына, тавышларына) карап, кыргый һәм йорт хайваннарын аерып күрсәтә белү күнекмәләрен үстерү. 3. үзләренең белгәннәрен бәйләнешле итеп, хикәя формасында сөйләргә өйрәтү эшен дәвам итү.

			Сүзлек: бәйләнгән кофта, йон оек, йозак, мылтык.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[ш] авазын өйрәнү	Табышмаклар, шигырьләр, уеннар: “Тепловоз”, “Тилгән куу”, “Шүрәле чакыру”. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 52 бит)	[ш] авазын әйткәндә сөйләм апараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; сөйләм тизлеге, дикция өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Әкиятнең эчтәлеген сөйләү. “Үрдәк беренчелекне алган”.	Әкият эчтәлеге буенча рәсемнәр. (Матур әдәбият: К.В.Закирова. “Балачак аланы”, 489 бит.)	1. Әкият геройларының гамәлләре аша төрле начар сыйфатларга: мактануга, кыланчылыкка карата тискәре мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. балаларны игътибар белән тыңларга, сорауларга тулы җөмләләр ярдәмендә җавап бирергә күнектерү, иҗади уйлау, фикерләү сәләтләрен үстерү. 3. балаларны тыйнак, итагатьле булырга өйрәтүне дәвам итү, монологик сөйләм күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: хәбәр, һөнәр, хәйран, игътибар, шаркылдап, көлгән, чалыш атлап, мәтәлеп киткән, гөр килеп, ләгән.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	«20 эчендә санау».	20 санына кадәр саннар, уенчыклар, “Серле капчык” чудесный геометрик формаларга (шар, куб, цилиндр), таякчыклар, эш дәфтәре, ручкалар. (Т.М.Бондаренко 283 бит)	20 эчендә микъдар саны белән таныштыру; 20 эчендә тәртип буенча санарга өйрәтүне дәвам итү; 10 саны эчендә биремнәр чишү. Геометрик формаларны истә калдыру.
	«Ел».	Стена календаре, саннар, уен: «Үз урыныңны тап».	Балаларга ел әйләнәсе турында төшенчә бирү.

		(И.М. Сучкова 39 стр.)	Үткән ел кире өйләнеп кайтмавы, бер ел өстәлеп баруы турында өйрәтүне дәвам итү. 1-20 саннарын ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Төрле-төрле агачлар»	А4 төсле, пумала, ак гуашь, су. (Т.М.Бондаренко 428 стр)	Иҗади сәнгать үстерү; төрле матур агачлар ясарга өйрәтү: табигатькә сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Мин уйлап чыгарган хайван».	А-4, гади һәм төсле карандашлар. (Перспектив план Е. А Мартынов, И.М. Сучков 123 бит)	Фантазияне үстерү; хайванның төзелешен истә тотып төрле рәсемнәр ясау.
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Кыш бабай »	А-4 бите, кызыл, зәңгәр кәгазьләр, фломастер, кләй, пумала, Яңа ел открыткалары.	Иҗади активлыгыкларын, кул чукларын үстерү. Берничә мәртәбә бөкләнгән кәгазьне кисәргә өйрәтү. Эшкә соклану хисе тәрбияләү.
Тан- белү үсеше Төзү	«Хайваннар өчен өй»	Кләй, пумала, квадратлы кәгазь битләре (20х20 см) өй төзер өчен тасмалар (10х7 см) түбә өчен. (Бондаренко 256 бит)	Фантазияләрен үстерү. Бер зур квадратны берничә кечкенә квадратка бүлеп өй ясарга өйрәтү. Хайваннарны җылы өйгә урнаштыру.
Январь **III атна: «Һөнәрләр»**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Әти – әниләр һөнәре”	“Тегүче”, “Буяучы”, “Рәссам”, “Хат ташучы”, “Сатучы”, “Чәчтараш”, “Китапханәче”, “Төзүче” рәсемнәре, слайдлар.	1. Балаларда хезмәткә хөрмәт тәрбияләү. 2. Төрле һөнәр ияләренә карата кызыксынучанлыкларын үстерү.

		(Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 215 бит)	3. Рәссам – дизайнер һөнәре турында балаларның белемнәрен арттыру. Сүзлек: һәйкәл, һөнәр, ялкау, мал, белемле, уңган, тырыш, иренү, дошман.
Танып - белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Безнең җырларга кем өйрәтә?”	Музыка кораллары яки рәсемнәр, аудиоязмада “Үз җырыбыз” (Ә.Яруллина сүзләре, Ф. Галимов көе). (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 213 бит)	1. Балаларда борынгы бабаларыбыз уйнаган уен коралларына карата кызыксыну, сакчыллык сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлекләрен үстерү. 3. Музыка җитәкчесенең хезмәте турында белемнәрен тирәнәйтү. Сүзлек: гомерлек, сәнгать остасы, милли, думбра, скрипка, быргы, курай.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[щ] авазын өйрәнү	Шигырьләр, уеннар: “ Тепловоз”, “ Дөрес әйт!”. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 54 бит)	[ш] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; сөйләм тизлеге өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь уку: Э. Мөэминова. “Фокусчы”.	Фокусчы киеме, өч стакан, өч төрле буяу, икегә бүленгән озынча тартма, чәчәк, яулык, әфлисун, алма. (Матур әдәбият: К.В.Закирова. “Балачак аланы”, 399 бит.)	1. Балаларда һөнәр осталарының матур эшләренә соклану, аларның хезмәтенә хөрмәт, горурлык хисләре тәрбияләү. 2. яңа сүзләрнең мәгънәләрен аңлату, сүзлек запасын баету, диалогик сөйләм үстерү. 3. бирелгән шигырь аша фокусчының хезмәте турындагыбелемнәрен киңәйтү.

			Сүзлек: фокус, ышанмастай, аждаһа, хэйләли.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	“1-10 саннары арасында мисаллар чишү”	1-10 саннар, дәфтәрләр, ручка.	Арту һәм кимү билгеләре кулланып мисаллар чишәргә төзергә һәм чишәргә, ”+”, “-“ билгеләрен мисалларда язарга өйрәтүне дәвам итү. Бергә киметү һәм арттыру, 1-20 эчендә санау күнекмәләрен ныгыту.
	“Тигез өлешләргә бүлү”	Квадратлы кәгаз бите, шакмаклы дәфтәр, ручка. (Т.М.Бондаренко 282 бит)	Диагональ буенча 4 кә һәм 8 гә бөкләп тигез өлешләргә бүлергә өйрәтү. 20 эчендә санарга өйрәтүне дәвам итү. Тигез кырлы өчпочмаклардан предметның силуэтын төзергә өйрәтү. Игътибарлылык тәрбияләү
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Гжель язулы элементлар белән бизәү »	Альбом «Гжель». А-4 бите, гуашь,пумала. Т.М.Бондаренко 484 бит	Гжель язулы элементлар белән таныштыру. Җылы һәм салкын төсләр белән таныштыру. Эстетик тәрбия бирү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Пингвиннар”	А-4, гуашь, акбур. Т.М.Бондаренко 464 бит	Иҗади сәнгать үстерү. Пингвин ясарга өйрәтү. Табигатькә сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү.	«Хәрефләр әвәлибез ».	Алфавит, пластилин,бисер,стеклар	Хәрефләрнең формасын күзаллау һәм истә калдыру күнекмәләре үстерү; образны барлыкка китерү эчен төрле ысуллар, алымнар кулланырга өйрәтү; кул чукларын үстерү.

Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	“Әкияти өй» Л.В.Кусакова	Кәгазь һәм картон, кләй ПВА, кайчы, пумала, салфеткалар.	Иҗадилыкны һәм фантазия үстерү; Үз теләкләре белән әкияти өй төзүтеләгә тәрбияләү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Урман мәктәбе»	Коробка белән төрле табигать материаллары, пластилин. (Бондаренко 109 бит)	Фантазияләрен үстерү; төрле табигать материалларыннан үз теләкләре белән төзү.
Февраль			
I атна: «Транспорт».			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Юл йөрү кагыйдәләре кирәк безгә һәр көнне”.	Балалар санынча рульләр, төсле флаглар, слайдлар (рәсемнәр), рәсем – схемалар. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 210 бит)	1. Әдәплелек кагыйдәләрен саклау, үз-үзеңне тоту культурасы формалаштыру. 2. балаларның юл йөрү кагыйдәләре турында фикерләү сәләтен, игътибарын үстерү. 3. балаларның юл йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен киңәйтү, юл йөрү билгеләрен һәм яңа терминнар өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: регулировщик, тукталыш, пассаҗир, бүлү полосасы, урам чаты, шлагбаум.
Танып - белү үсеше	“Транспорт төрләре белән танышу”	“Машина йөртүче”, “Машинист”, “Очучы”, “Регулировщик” рәсемнәре, төрле	1. Балаларда транспорт йөртүче һөнәр ияләренә карата хөрмәт, ихтирам һәм урамда, транспортта үз-үзләрен дөрес тоту сыйфатлары тәрбияләү.

Танып белү һәм эзләнү		транспорт рәсемнәре, жезл, регулировщик киеме. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 208 бит)	2. Балаларның иҗади активлыгын, фикерләү сәләтен үстерү. 3. Коры җир, су һәм һава транспорты чараларын аера белергә, аларны чагыштырырга, төркемнәргә аерырга өйрәтүне дәвам итү, һәр төр транспорт турындагы кузаллауларын киңәйтү. Сүзлек: юрга, машинист.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[л] авазын өйрәнүне дәвам итү	“Карусель”; шигырьләр, тизәйткеч. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 57 бит)	[р] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләрен һәм торышын билгеләү. Авазны аерым килеш һәм сөйләмдә дөрес әйтергә өйрәтү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру.	Шигырь ятлау. Г.Юнысова “Светофор”.	“Милиционер-регулировщик” рәсеме, светофор рәсеме, юл билгеләре. Матур әдәбият: К.В.Закирова. “Балачак аланы”, 175бит.	1. Балаларда урамда, юлда үз-үзләрен дөрес тоту, бер-берсенә игътибарлы булу, сабырлык кебек күркәм сыйфатлар тәрбияләү. 2. Шигырь аша светофор турындагы белемнәрен ныгыту, сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү. 3. Шигырьне яттан сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам тҗү. Сүзлек: фәрман, озын агай.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	“Сәгатьләр” (кабатлау)	Саннар, шакмаклы дәфтәр, ручка. (Т.М.Бондаренко 233 бит)	1. 1-10 эчендә бер берәмлеккә киметү ысулы белән кирегә санарга өйрәтүне дәвам итү; 2. Вакытны сәгатьләр ярдәмендә саналуын аңлату, пространствода ориентлашуны ныгыту;

			3.“Уртасыда, янында, алдында, артында ,уңда, сулда сүзләрен дөрес куллануны дәвам итү.
	Икенче дистә “Мәсьәләләрне төзү һәм чишү”	“Санарга өйрәнәбез” уеннары, туп, эре шакмаклы дәфтәрләр, ручка.	1-20 эчендә санарга өйрәтү; саннарның күршеләре белән таныштыру; 1-10 саннары эчендә мәсьәләләр чишү; тулы җөмлә белән төгәл җавап бирүләренә ирешү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Автобус»	А, автобус рәсеме һәм уенчыгы, гуашь. (Т.М.Бондаренко 462 бит)	Транспортның нинди өлешләрдән торуын искә төшерү; Рәсем ясау алымнарын камилләштерү; Кул чукларын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Җиңел автомобиль».	Альбом бите, төсле һәм гади карандашлар.	Рәсемдә берничә турыпочмаклак, түгәрәк формасыннан торган җиңел машинаны күрсәтеп ясарга өйрәтү. Дөрес итеп ясау һәм төсле карандашлар белән буяу алымнарын ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү.	”Филимон уенчыгы “Әтәчкәй”	“Филимон уенчыгы “Әтәчкәй”, пластилин, су, юеш чүпрәк,такта.	Йорт кошының төзелешен дөрес күзалларга өйрәтү. Баш, гәүдә өлеш кисәкләре төрле булуын истә тоту күнекмәсен ныгыту. Кул чукларын үстерү. Үзең ясаган эшкә соклану хисе уяту.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Машина»	Төрле формадагы тартмалар. (Л.В.Кусакова)	Тартмалардан машиналар ясарга өйрәтү.
Танып - белү үсеше	«Пингвин баласы»	Йомырка кабыгы, пластилин, җимеш тешләре, пенопласт. (Бондаренко136 бит)	Мөстәкыйль рәвештә, үз теләге буенча пингвин баласы ясау.

Төзү			
Февраль **II атна: «Мин һәм минем сәламәтлегем».**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Сәламәтлек – зур байлык”.	Слайдларда яки рәсемнәр. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 228 бит)	1. Чисталыкның сәламәтлек нигезе икәнлеген аңлату, чисталыкка омтылыш тәрбияләү. 2. Игътибарлылык һәм хәтер сәләтен үстерү. 3. балаларны сөйләмдә төрле сүз төркемнәрен мәгънәсе буенча аңлап, төгәл кулланырга өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: теш щёткасы, сөлге, мунчала, шапшак.
Танып - белү үсеше Танып - белү һәм эзләнү	“Шәфкать туташы”	“Табиб” рәсеме, “Беренче ярдәм” почмагындагы кирәк – яраклардан ясалган шифаханә, слайдлар яки рәсемнәр. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 226 бит)	1. Хезмәт кешесенә ихтирам, хөрмәт тәрбияләү. 2. сөйләмдә ясалма сүзләр, грамматик формалар куллану күнекмәләре бирү, баланың истә калдыру сәләтен, хәтерен үстерү. 3. яңа сүзләрне бәйләнешле сөйләмдә кулланырга өйрәтү. Сүзлек: шифаханә, табиб, шпатель, танометр, фонендоскоп, шприц, дәва, саулык, терапевт, хирург, педиатр.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[ж] авазын өйрәнү	Шигырьләр. Уен “Выжлатабыз” (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 61 бит)	[ж] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм

			образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: В.Монасыйпов. “Шифалы табиблар”.	Дару үләннәре турында слайдлар яки рәсемнәр. (Матур әдәбият: К.В.Закирова. “Балачак аланы”, 326 бит.)	1. Табигатькә, урманда үсүче үсемлекләргә сакчыл караш, кайгыртучанлык тәрбияләү. 2. Бәйләнешле, эзлекле итеп әсәрнең эчтәлеген сөйләп бирү күнекмәләрен үстерү. 3. Туган ягыбызда үсүче дару үләннәренең файдалы үзенчәлекләре турында мәгълүмат бирүне дәвам итү. Сүзлек: мәтрүшкә, бака яфрагы, песи үләне, үги ана яфрагы.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	«20 гә кадәр санау»	Туп, фишкалар, күп, аз тамгасы белән биремнәр карточкалары, геометрик фигуралар җыелмасы (Т.М.Бондаренко 233 бит)	20 саны эчендә санарга күнектерү, ай исемнәре, тамгаларны дөрес кую һәм геометрик фигуралар турындагы белемнәрен ныгыту. Игътибарлык һәм уйлау сәләтләрен үстерү.
	«Кабатлау».	20 гә кадәр саннар, фишкалар, туп, күрсәтмә картиналар, «Охшашлык һәм аермалык», шакмаклы дәфтәр. (Т.М.Бондаренко 232 бит)	20 саны эчендә турыга һәм кирегә санарга, предметлар арасындагы охшашлык һәм аермалылыкны таба белергә өйрәтүне дәвам итү. Уйлау сәләтләрен, игътибарлыкларын, вак кул чукларын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Песнәкләр»	А4 форматындагы кәгазь, гуашь, пумала, төсле фломастерлар.	Яңа рәсем ясау техникасы белән таныштыруны дәвам итү. Геометрик фигуралар кулланып, пумаланың очы һәм бөтене, төртү ысуллары белән кош рәсемен ясарга, пөхтә итеп буярга өйрәтү. Кошларга кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү.

Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Ал җилкәннәр»	Зәңгәр су һәм төсле кәгазьләр, кайчы, клэй, пумала.	Баларга почмакларны тигез итеп кисәргә, темага туры китереп предметларны урнаштыра белергә өйрәтү. Вак кул чукларын, күз күремен үстерү. Композиция хисе тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Әтиләр һәм бабайлар өчен бүләк»	Ак кәгазь, открытка күрсәтмәсе, клэй, пумала, квадрат формасындагы төсле кәгазь (10х10см) (Бондаренко)	Кабартылып ясала торган кисеп ябыштыру алымын кулланып окрытка ясарга өйрәтү. Якыннарын сөендерү теләге тәрбияләү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Хәрби техникалар күргәзмәсе»	Конструктор «Лего», төзү материалы, хәрби техникалар картинасы. (Голицына)	Хәрби техникалар турындагы күзаллауларын ныгыту, картина буенча техникаларны төзү осталыкларын үстерү. Төзүне төрле кисәкләр белән тулыландыра белергә өйрәтү.
Февраль **III атна: «Ил сакчылары».**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Сәхнәләштерү: М. Җәлил . “Карак песи”.	М. Җәлил турында слайдлар, рәсемнәр, яулык, алъяпкыч, чуен, песи, тычкан битлекләре. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 232 бит)	1. Балаларда патриотик хисләр тәрбияләү. 2. шигырьне сәхнәләштерү аша балаларда артистлык күнекмәләрен үстерү. 3. М. Җәлил турында балаларның белемнәрен баету, аның әсәрләре белән танышуны дәвам итү. Сүзлек: дошман, чолан, йомыш, карак, үкенер, либретто.
Танып - белү үсеше	“Кемнәр алар ил сакчылары?”	Гаскәрләрнең символлары, киемнәре, хәрби техника, 8-10 метр бау, слайдлар, рәсемнәр.	1. Ватанны саклау теләге, әтиләре белән горурлану хисе тәрбияләү.

Танып - белү һәм эзләнү		(Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 231 бит)	2. балаларның уй-фикерләү сәләтен камилләштерү. 3. балаларга Ватанны саклаучылар турында башлангыч төшенчә бирү. Сүзлек: хәрби, очучы, снайпер, вертолёт, йөртүче, парашютчы, танкист, су асты көймәсендә хезмәт итүче, чик сакчысы.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[ж] авазының дөрес әйтелешен ныгыту.	Шигырьләр, [ж] авазы кергән сүзләр (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 62 бит)	[ж] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарының кирәкле хәрәкәтләрен һәм торышын билгеләү.Авазны аерым килеш һәм сөйләмдә дөрес әйтергә өйрәтү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь уку: Р.Корбан. “ Җәлил турында җыр”.	Аудиоязмада “Сәгать” җыры (М. Җәлил сүзләре, Ф. Әхмәтов көе). (Матур әдәбият: К.В.Закирова. “Балачак аланы”, 326 бит.)	1. Геройга карата бәяләмә бирү, аның батырлыгына соклану хисләре тәрбияләү. 2. тәрбияче биргән сорауларга төгәл җавап кайтара белү, логик фикер йөртә белү күнекмәләрен үстерү. 3. фикер алашу барышында очраган яңа сүзләрнең мәгънәләрен аңлату, сүз запасын баету; матур әдәбият әсәрләре белән танышуны дәвам итү. Сүзлек: дошман, тыл, көрәш, ант, сатмаган, әсир.
Танып белү үсеше ЭМКФ	«Турыпочмак лыкны төрле өлешләргә бүлү»	Турыпочмаклык формасындагы кәгазь бите, туп, кайчы, 1 дән 20 кадәр саннар, дәфтәр, гади карандашлар. (Т.М.Бондаренко 280 бит)	Саннар турындагы белемнәрен ныгыту. Җитмәгән фигураны табу осталыгын, хәтерне үстерү.

	«Мәсәлләрне чишү»	10 га кадәрле саннар, «+» «-«, «=» билгеләре, эре шакмаклы дәфтәр, ручка. (Т.М.Бондаренко 255 бит.)	Балаларга күрсәтмә материал һәм «+» «-«, «=» билгеләре белән кушу һәм алуга гади арифметик мәсәлләрне чишәргә өйрәтүне дәвам итү. 20 саны эчендә 1 гә арттыру һәм киметүдә күнектерү. Хәтер, уйлау сәләтен, күзаллауларын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Безнең армия көчле». (Сюжетлы)	Төсле карандашлар, фломастерлар, А4 форматлы кәгазь, иллюстрацияләр.	Балаларны, кешеләр һәм техниканы, рәсемдә сүрәтләргә күнектерү. Рәсемне кәгаз битендә дөрес һәм матур урнаштырырга өйрәтү. Пөхтә итеп буяу осталыкларын үстерү. Хәрбиләргә карата хөрмәт хисе тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү.	«Чәй сервизы»	Пластилин, такта, стек, чәй сервизы рәсемнәре.	Балаларга бертөрле стиль төшенчәсенә аңлатма бирү, Стиль, төс хисен үстерү. Предметның өске өлешенә бизәкле элементларны урнаштырырга өйрәтү. Фантазияләрен үстерү, үзләренең сервизларына исем уйлап табу. Балаларда савыт-сабаларга карата сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Куян – койрыккай»	Карандашлар, имән чикләвеге, вак ботаклар. (Бондаренко)	Балаларны имән чикләвеге һәм вак ботаклардан композиция булдырырга өйрәтү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Курчак өчен җиһаз»	Төзү җиһазлары.	Балаларда төзү җиһазлары белән эшләү кызыксынучанлыкларын үстерү. Төрле төзү кисәкләре белән таныштыру. Курчак җиһазын төзүнең төрле алымнарын күрсәтү.
Февраль **IV атна: «Минем өй».**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**

Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Минем өем, өй җиһазлары”	Рәсемнәр, йорт җиһазлары, туп, геометрик фигуралар. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 171 бит)	1. Балаларда гаилә әгъзаларына карата ихтирамлы мөнәсәбәт, йорт җиһазларына сакчыл караш тәрбияләү. 2. балаларның йорт җиһазлары турындагы белемнәрен баету, тирәнәйтү, мөстәкыйль һәм гомумиләштереп фикерләү сәләтен үстерү. 3. балаларны, үз тәҗрибәләренә таянып, тәрбияче тәкъдим иткән темага сөйләргә өйрәтү. Сүзлек: утыргыч, аркасы, түше, түбә, йорт җиһазлары, ашъяулык.
Танып - белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Нәрсә ул электр һәм электр җиһазлары?”	Уен өчен парлы рәсемнәр, схема-рәсемнәр, ватман, төсле карандашлар. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 172 бит)	1. Кеше кулы белән эшләнгән әйберләргә карап соклана, хезмәт нәтиҗәләрен күреп горурлана белү хисләре тәрбияләү, электр җиһазларын кулланганда сак булырга өйрәтү. 2. балаларның фикерләрен бер юнәлештә туплый белү, алган белемнәрен көнкүрештә куллана белү сәләтен үстерү. 3. эш урынында кешенең хезмәтен җиңелләйтүче, өйдә кеше өчен уңайлыклар тудыручы предметлар турында белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: электр тогы, электр җиһазлары.
Сөйләм теле үсеше Авазларны өйрәтү	[й] авазын өйрәнү	Шигырьләр, тизәйткеч, уеннар: “Авыруны юату”, “Йонлач көчек”. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 63 бит)	[й] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы, бәйләнешле фикерләү сәләтләрен үстерү; темп өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.

Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь уку: Ә. Ерикәй. “ Әти йорт төзи”.	Төзүчеләр һөнәренә кагылышлы рәсемнәр, слайдлар, “Төзүче”, “Буяучы” рәсемнәре. (Матур әдәбият: К.В.Закирова. “Балачак аланы”, 397 бит.)	1. Балаларда әти кешегә карата ихтирам һәм хөрмәт тәрбияләү. 2. балаларның диалогик сөйләмен, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. шигырьне игътибар белән тыңларга, эчтәлеге буенча тәрбияченең биргән сорауларына тулы җавап бирергә өйрәтү. Сүзлек: биек, кирпеч, түши, сырлап, шомартып, турылап
Танып - белү үсеше ЭМКФ	“Кызыклы бирем”	Карточкалы биремнәр (форма, төс, зурлык, уеннар. (Т.М.Бондаренко 260 бит)	Математика эшчәнлекләренә карата кызыксынуны үстерү, авыр хәлдә калганнарга ярдәм итәргә кирәклеген аңлату. Күнегүне чишәргә һәм санарга өйрәтү; күрсәтмә-образлы фикерләүне, игътибарлылыкны, күреп хәтердә калдыруны, күзаллауны, диалогик сөйләмне үстерү.
	“Кызыклы мәсьәләләр”	Рәсемнәр - карточкалар, уен «Чудо-лукошко» балалар санынча, цифрлар җыелмасы. Т.М.Бондаренко 224 бит.	Балаларда математикага карата кызыксынучанлык тәрбияләү; пространствада ориентлашуны, цифр һәм санны туры китерә белүләрен ныгыту; 11 санының барлыкка килүе белән таныштыру.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Декоратив савыт - саба, хохлома»	Альбом «Хохлома», гуашь, пумала, альбом бите.	Хохлома кулязмасы белән таныштыруны дәвам итү. Бизәк төшерү осталыкларын үстерү. Эстетик зәвык тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Алмагач»	Гуашь яки акварель, альбом бите, пумала, салфет, су, күрсәтмә картиналар.	Балаларда табигатькә карата кызыксынучанлыкларын тәрбияләү. Эстетик кабул итүчәнлекләрен, рәсемдә агачның өлешләрен күрсәтеп ясау осталыкларын, фантазияләрен, күзаллауларын һәм сәнгать эшчәнлекләрен үстерү.

Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Әтием өчен самолет»	Төрле төстәге квадратлар, зәңгәр су төсендәге альбом бите.	Кәгазьне бөкләү алымы белән самолет ясара өйрәтү. (оригами). Вак кул чукларын һәм күз үлчәмнәрен үстерү. Патриотизм хисләре тәрбияләү.
Танып- белү үсеше Төзү	Композиция «Вазадагы чәчәкләр»	Төсле картон бите, квадрат 12см, кипкән чәчәкләр, клэй ПВА, пумала, салфет.	Әйләнә – тирә турындагы күзаллауларын киңәйтү, кипкән үсемлекләр белән эшләү осталыкларын формалаштыру, сәнгать эшчәнлекләрен, эстетик кабулитүчәнлекләрен композиция хисен, төсен үстерү.

Март

I атна: «Ямьле яз»

Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Яз. Сыерчыклар “	“Яз. Сыерчыклар “ рәсеме. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 245 бит	1. Балаларда табигатькә, кошларга карата сак караш, миһербанлылык, кайгыртучанлык тәрбияләү. 2. балаларның монологик сөйләмен, фикерләрне мөстәкыйль әйтә белү сәләтен үстерү. 3. балаларның сюжетлы рәсемнәр буенча эзлекле хикәя төзи белүләрен камилләштерү. Сүзлек; бөреләр, фасыл, сыерчык оясы.
Танып - белү үсеше Танып - белү һәм эзләнү	“Туган якка яз килде”	Кош рәсемнәре. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 244 бит	1. Табигатькә карата сак караш тәрбияләү. 2. ситуатив сораулар ярдәмендә балаларның логик фикерләү сәләтен үстерү.

			3. табигатьтәге бәйләнешләрне аңлата белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: нур бөркелде, бөре, күлләвек, гөрләвек, йомычка, җанланган.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[к] һәм [къ] авазларын өйрәнү.	Уен “ Йотма”; шигырь, тизәйткечләр. Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 65 бит	[к] һәм [къ] авазларын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы, бәйләнешле фикерләү сәләтләрен үстерү; темп һәм дикция өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь уку: Н.Мадьяров. “ Көләч яз”	Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 247 бит	1. Язгы табигатьтәге үзгәрешләрне күрә белү һәм яз килүгә сөенү хисләре тәрбияләү. 2. Балаларда яз турында белемнәрен мөстәкыйль эшчәнлектә иҗади куллана белү күнекмәләрен хстерү. 3. Шигырьдә балаларга таныш булмаган сүзләрнең, чагыштыру алымнарының мәгънәләрен аңлату, сүз байлыгын арттыру һәм сөйләмдә кулланышка кертү.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	Математик санамыш «Глеб өйгә кайта»	Уен «Глеб өйгә кайта», «Геоконт», «Геовизор» балалар санынча. Т.М.Бондаренко 269 бит	Саннарны уңай һәм кире тәртиптә санауны ныгыту; 10 эчендәге саннарның берәмлекләрдән торган составын ныгыту. Предметның күплеге, аның төсе, размерыннан тормаганлыгын аңлату. Истә калдыруны, сөйләмнәрен һәм уйлап эшләүләрен үстерү.

	«Логик бирем»	Таблица №55 (12,13) түгәрәкләр диаметр - 8см. 10 шт. кызыл төстә, 8 шт.сары төстә. Таратма материал, һәр балага ике төстәге түгәрәкләр, Уен «Сихри чәчәклек» З.Михайлов «Уенлы биремнәр».	Логик мәсәләләр чишү Эзләнүле билгеләр-бер төркемнең икенчесеннән аерылып торганлыгын күзалдына китереп һәм уйлап аңлата белү. Уен “Сихри чәчәклек”- санның составы белән таныштыру. Балаларда уйлаучанлык, игътибарлылык сыйфатлары булдыру.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Әнием портреты»	Төсле карандашлар, буяулар, гуашь, альбом бите.	Портрет ясаганда балаларда әлеге образга эмоциональ яктан караш булдырып, рәсем ясауны ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү	«Камкаларны тизрәк әвәләгез! Безнең агачларны теләдән саклагыз!”	Кызыл төскә буялган чикләвек кабыгы, пластилин, кипкән үлән ботагы, кәгазьдән киселгән әзер агач кәүсәсе.	Табигый материаллар, пластилин кулланып камкалар әвәләргә кызыксыну уяту. Табигатьне ярату хисләре тәрбияләү.
Танып - белү үсеше Төзү	"Курчаклар кичә генә квартира сатып алдылар, йорт-җиһазлары гына юк	төзелеш материаллары, курчаклар.	Төзелеш материалларыннан кирпичләр куланып мебельләр төзергә өйрәтү; Игътибар белән тыңларга һәм аңларга өйрәтү. .
Март **II неделя «Исәнмесез, кошкайлар**			
Бүлек	**Тема**	**Материаллар**	**Бурычлар**

Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Шигырь ятлау Г. Юнусова. “ Кара карга”	Кош рәсемнәре. Матур әдәбият: К.В. Закирова. “ Балачак аланы “, 497 бит.	1. Балаларда матур әдәбият аша кошларга карата мәрхәмәтлелек, сакчыл караш тәрбияләү. 2. шигырьне ятлау теләге булдыру, хәтер сәләтен үстерү. 3. шигырьне сәнгатьле укуларына ирешү, шигырьдә еш ишетелгән авазны танып белергә өйрәтү. Сүзлек: сутлы кара туфрак, чем кара.
Танып - белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Күчмә кошлар безгә яз алып килде”.	Аудиоязмада “Кошлар тавышы”, кучмә кошлар рәсемнәре, кроссворд. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 250 бит	1. Балаларда кошларга карата сакчыл караш, мәрхәмәтлелек сыйфатлары тәрбияләү. 2. балаларның күзәтүчәнлекләрен, кызыксынучанлыкларын, чагыштыра белү күнекмәләрен үстерү. 3. балаларның күчмә кошлар, аларның үзенчәлекле яклары турындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: тургай, сандугач, карлыгач.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[к] һәм [къ] авазларын өйрәнүне дәвам итү.	“Әтәч” шигыре, тизәйткечләр Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 66 бит	[к] һәм [къ] авазларын әйткәндә сөйләм аппараты органнарының кирәкле хәрәкәтләрен һәм торышын билгеләү. Авазны сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү.
Сөйләм теле үсеше	Шигырь уку: Г.Тукай. “Карлыгач”.	Кош рәсемнәре, кош оялары төшерелгән рәсемнәр, карлыгач рәсеме. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 105 бит)	1. Балаларда кошларга карата сак караш, мәрхәмәтлелек сыйфатлары тәрбияләү. 2. әдәби әсәрләргә эмоциональ мөнәсәбәт формалаштыру, диалогик сөйләмне үстерү.

Матур әдәбият белән таныштыру			3. балаларны игътибар белән шигырь тыңларга өйрәтүне дәвам итү, шигырь аша кошларның үзенчәлекләре турында белемнәрен киңәйтү. Сүзлек: тәрәзә капкачы, иренмичә, ялтыр – йолтыр.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	«Кызыклы мәсъәләләр».	Рәсем карточкалар, «Саннар, формалар, төсләр», (Л.П.Кочина), бирем «Әтәч», уен башваткыч «Серле түгәрәк» балалар санынча. Т.М.Бондаренко 275 бит	Кызыклы мәсъәләләрне уйлап чишәргә өйрәтү. Эзләнүле бирем «Әтәч»не чишү . геометрик фигуралар турында белемне ныгыту, уйлаучанлык, фикерләү сәләтләрен үстерү.
	Дидактик уеннар: «Кайсы ел фасылы», “Була, булмый”	Ел фасыллары турында картинкалар, санау таякчыклар, саннар кассасы, уен В. Воскобовичның «Саннар конструкторы»; Сихри квадратлар», киселгән, ике төсле (Т.М.Бондаренко 280 бит)	Ел фасылларының үзенчәлекле билгеләрен ныгыту. 19 санының ясалышын табу, пространствода уйлап , күзаллап фигуралар төзү вак бармак мускулларын ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Язгы чәчәкләрдән букет”	Гуашь, акварель буяу, су, пумалалар, альбом бите, язгы чәчәкләр төшкән открыткалар, – умырзаялар.	Чәчәкләр ясауны дәвам итү. Әниләрен яратып матур итеп күрүне тәрбияләү. Әниләребездәге матурлыкны күреп , ярату хисләре тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Туган көнгә бантиклар»	Өч катлы ясалган универмаг, төсле кәгазъ, яшелчә, җиләк-җимешләр силуэтлары, савыт-сабалар, киемнәр, клэй, клеёнкалар, салфеткалар, пумалалар.	Балаларны «универмаг» сүзе белән таныштыру; яшелчәләр. җиләк-җимешләр, савыт-сабаларның, киемнәрнең исемнәрен кулланышта ныгыту; кайчылар белән эшләү күнекмәләрен камилләштерү. квадраттан-түгәрәкләр, турыпочмактан-оваллар кисү.

Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Бу әкияти бизәкләр»	Энә, җепләр, тукыма 20х20см күргәзмә, гади карандаш.	Балаларны энә һәм җепләр белән эшләргә өйрәтүне дәвам итү; эш процессында балаларның фантазияләрен, күзаллауларын үстерү; куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү. Халык иҗатына тирән мәхәббәт тәрбияләү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Ут сүндерүче машина»	Картинкада машина; транспортны җыю схемасы; конструктор.	Рәсемгә карап, тәрбияченең телдән аңлаткан конструкциясе буенча конструкторлар кулланып конструкцияләргә өйрәтү. Төп төзелеш материалларының исемнәрен ныгыту. Бер-берсенә комачауламыйча эшли белү күнекмәләре бирү.
Март **III неделя« Дуслык – бөек көч»**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Фикер алышу : “Дуслык – бөек көч”	Мари, чуваш халык костюмнары төшерелгән рәсемнәр яки слайдлар, аудиоязмада “Дуслык жыры” (Ф. Сафин сүзләре, А. Гарифуллина көе). Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 235 бит	1. Төрле милләт халыкларына хөрмәт, дуслык хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның акыл, хәтер, логик фикер йөртү сәләтен үстерү. 3. Идел буе халыклары турында балаларның белемнәрен баету. Сүзлек: дуслык, милләт, чуваш, мари, удмурт, башкорт, алъяпкыч , калфак, камзул, күлмәк, тухчя.
Танып - белү үсеше Танып - белү һәм эзләнү	“Россия – безнең илебез”	Рәсемнәр, символика. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 237 бит	1. Туган илне ярату, аның белән кызыксыну, туган илгә тугрылык сыйфатлары тәрбияләү. 2. балаларның хәтерен, логик фикерләү сәләтен, кыэзыксынучанлыкларын, диалогик сөйләмнәрен үстерү.

			3. балаларның Россия Мәскәү, аның символикасы турындагы белемнәрен системалаштыру. Сүзлек: әләм, бөркет, калкан.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[х] һәм [h] авазларын өйрәнү.	Шигырьләр; уеннар: “Курчак театрында”, “Спорт уеннары карау”, “Утын яру”, “Сырхауханә”. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 69 бит)	[х] һәм [h] авазларын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы, бәйләнешле фикерләү сәләтләрен үстерү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь ятлау: Х. Халиков. “ Сөйләшсәләр безнеңчә”	Аудиоязмада “Туган тел” җыры (А. Хәмзин сүзләре, Ф.Мортазин көе). Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 238 бит	1. Балаларда туган телебезгә, туган илебезгә, халкыбызның рухи хәзинәләренә мәххәбәт тәрбияләү. 2. матур әдәбият әсәрләре кулланып, сүз байлыкларын арттыру, фикер йөртү сәләтен, игътибарлылык һәм хәтердә калу күнекмәләрен үстерү. 3. балаларның җөмләләрне дөрес төзеп, үзләренең уй-фикерләрен тиешле эзлеклелектә һәм бәйләнешле итеп сөйли белүләренә ирешү, туган телнең матурлыгын һәм аһәңен тоя белергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: дәрәҗәле, җитлеккән, камилләшкән, затлы.
Танып белү үсеше ЭМКФ	Уен «Геоконт»	Уен «Геоконт», уен «Глеб өйгә кайта»балалар санынча, ½ альбом бите, фломастер (Т.М.Бондаренко 271 бит)	Уңайга һәм кирегә санауны ныгыту; 10 эчендәге санның берәмлекләрдән торган составы белән таныштыруны дәвам итү.саннарны геоконттагы резинкалар белән төзергә өйрәтү; соңыннан төзелгән координат нокталарны дәфтәр битенә билгеләп схема рәсем төзү.

	«Билгеләрне эзләү»	Таблица №55 (12,13) З.Михайлова китабы буенча. Кызыклы мәсъәләләр чишү, түгәрәкләр диаметр – 8см, 10 шт. – кызыл төстә, 8 шт. – сары. Балаларда түгәрәкләр ике төст. Уен «Сихри чәчәклек» балалар санынча (Т.М.Бондаренко 250 бит)	Логик мәсәләләр чишү . Эзләнүле билгеләр-бер төркемнең икенчесеннән аерылып торганлыгын күзалдына китереп һәм уйлап аңлата белү. Уен "Сихри чәчәклек" санның составы белән таныштыру. Балаларда уйлаучанлык, игътибарлылык сыйфатлары булдыру.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Алтын хохлома»	Хохлама бизәге белән эшләнгән күргәзмә эшләр, тампоннар, шырпылар, пумала, буяулар, контурлар, стаканнар.	Хохлама бизәге белән таныштыру. Орнаменттагы төп төсләрне, аларның төсмерләрен бирә белергә, пумала белән нәзек, калын сызыклар үткәрергә, төп төсләрне ак төстәге буяу белән кушу ярдәмендә буяуларның кирәклу тонын китереп чыгарырга өйрәтүне дәвам итү. Яңа элемент өч яфрак, җиләкне ясауны өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Су патшалыгы турында әкият»	Һәр балага ковролин, төрле төстә сихри буялар, су астында яшәүче хайваннар - картиналарда.	Ковролинда сихри баулар ярдәмендә су астында яшәүче хайваннарның силуэтен төзү. Су астындаяшәүче хайваннар турында белемне ныгыту. Аерым хайваннарның уртак һәм аерма якларын ачыклау.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	Кипкән үләннәрдән түгәрәктә композиция төзү	Кәгазьдән киселгән яшел төсле түгәрәкләр, D15см кипкән чәчәкләрнең яфракчыклары, агачның яфракларыы, клей ПВА, пумалалар, салфеткалар.	Кипкән яфраклар белән эшләү алымнарын формалаштыру. Сәнгать эшчәнлеген үстерү. Үзең эшләгән эшкә соклану хисе уяту.
Танып- белү үсеше Төзү	«Әниемә чәчәк»	Квадрат формасындагы кызыл төстәге кәгазь бите, яшел кәгазь, ләлә чәчәгенең күргәзмәсе.	Кәгазь битен бөкләү ысулы белән чәчәк ясарга өйрәтү. Кулның вак чукларын, уйлау сәләтен үстерү. Әниләргә карата мәхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләү.
Март			

IVатна: «Урман»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Р. Төхвәтуллин “Шомырт нигә елый?”	Шомырт агачы рәсеме, туп, “Агачлар да авырый” мультфильмы. (Матур әдәбият: К.В.Закирова “Балачак аланы”, 417 бит.)	1. Әдәби әсәрләр аша балаларда табигатькә сак караш, миһербанлылык, игътибарлылык тәрбияләү. 2. балаларның монологик сөйләмен, фикерне бер юнәлешкә җыя белү сәләтен, хәтерне үстерү. 3. әдәби жанрны аера белү күнекмәләрен, әсәрнең эчтәлеген башкаларга җиткерә белүне камилләштерү. Сүзлек: канат-ботак, әрнү, рәхимсез.
Танып - белү үсеше Танып - белү һәм эзләнү	“Урман – безнең байлыгыбыз”	Аудиоязмада “Урман” музыкасы (Н. Җиһанов, “Кырлай” симфоник поэмасыннан), урман рәсемнәре, агач рәсемнәре, аю битлеге. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 256 бит)	1. Балаларда игътибарлылык, әйләнә – тирә тибигатькә, урманга карата сакчыллык, миһербанлылык сыйфатлары, экологик культура тәрбияләү. 2. табигатьтәге үзара мөнәсәбәтләрне күрә белү сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Татарстан җирлегендә үсә торган урман үсемлекләре турында белемнәрен камилләштерү; үз тәҗрибәсенә, белеменә таянып, агачлар турында кыска хикәя төзүдә күнектерү. Сүзлек: колач, имән, карама.
Сөйләм теле үсеше Авазларны	[х] һәм [h] авазларын өйрәнүүне дәвам итү.	Рәсемнәр, шигырьләр (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 70 бит)	[х] һәм [h] авазларынын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә, сөйләмдә дөрес әйтергә өйрәтү.

дөрес әйтергә өйрәтү			
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: М.Пришвин. “ Алтын болын”	Тузганак рәсеме, аудиоязмада “ Табигатьне саклыйк!” җыры (Р.Харис сүзләре, Р.Әхиярова көе). (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 258 бит)	1. Әдәби әсәрләр аша балаларда табигатькә карата уңай мөнәсәбәтләр, бер-берсен тыңлый белү сыйфаты тәрбияләү. 2. балаларның табигать, андагы бәйләнешләр турында белергә теләкләрен, кызыксынучанлыкларын үстерү. 3. әдәби жанрны аера, хикәянең эчтәлеген башкаларга җиткерә белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: тузганак, гаҗәп.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	Карточкалар буенча бирем.	Карточкалы рәсемнәр «сан, форма, төс» (Л.П.Кочина), бланки задач «Әтәч», уен башваткыч «Серле түгәрәк» балалар санынча. (Т.М.Бондаренко 279 бит)	Кызыклы мәсъәләләрне уйлап чишәргә өйрәтү. Эзләнүле бирем «Әтәч»не чишү, геометрик фигуралар турында белемне ныгыту, уйлаучанлык, фикерләү сәләтләрен үстерү.
	Дидактик уеннар: «Кайсы ел фасылы», «Була, булмый”	Ел фасыллары турында картинкалар; санау таякчыклар, саннар кассасы, уен В. Воскобовичның «Саннар конструкторы»; Сихри квадратлар», киселгән, ике төсле Т.М.Бондаренко 280 бит	Ел фасылларының үзенчәлекле билгеләрен ныгыту. 19 санының ясалышын табу, пространствода уйлап, күзаллап фигуралар төзү вак бармак мускулларын ныгыту.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	“Бәйрәмчә - яз!”	Төрле губкалар, альбом бите, буяулар	Традицион булмаган ысул белән рәсем ясарга, табигать күренешләрен рәсемдә дөрес итеп чагылдыра белергә, һәр уй-кичерешне сюжетка туры китереп рәсемли белергә өйрәтү.

Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү	«Камкаларны тизрәк әвәләгез! Безнең агачларны теләдән саклагыз!”	Кызыл төскә буялган чикләвек кабыгы, пластилин, кипкән үлән ботагы, кәгазъдән киселеп әзерләнгән агач кәүсәсе, пластилиннан әвәләп ясалган яфрак, кәгазь битенә ясалган камка.	Табигый материаллар , пластилин кулланып камкалар әвәләргә кызыксыну уяту. Табигатьне ярату хисләре тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Мин җәнлекләр яратам”	Тәсле карандашлар, акбурлар, альбом бите, картинкалар	Билгеле бер темага мөстәкыйль эшләргә өйрәтү.Балаларда уйлап эш итәргә, игътибарлылык булдыру.
Танып - белү үсеше Төзү	“Төзелеш материалларынн ан йортлар”	Конструктор материаллар, төрле схемалар	төзелеш материалларыннан үзлектән йортлар ясау, уенчыклар өчен урам моделен төзү.
Апрель			
I атна: «Китап кайдан килә?»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Бирелгән сүзләрдән хикәя төзү: “ Китап кибете”	Ак чәчәк (ромашка) таҗлары. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 261 бит	1. Балаларда сөйләм әдәби тәрбияләү. 2. логик фикерләү, иҗади күзаллау сәләтен үстерү. 3. балаларда логик кысага сыйган эзлекле хикәя төзи белү күнекмәләре формалаштыру. Сүзлек: таҗ, керле кул, керсез күңел.

Танып - белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Китапханәгә экскурсия”	“Китапханәче” рәсеме. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 260 бит	1. Балаларда китапханәче хезмәтенә карата ихтирам, китапханәдә үз-үзеңне тота белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. китапханә белән турыдан – туры таныштыру аша балаларда күзәтүчәнлек, игътибарлылык, эзлекле фикерлә сәләтен үстерү. 3. балаларга китапханәче һөнәренең мөһимлеген аңлату. Сүзлек: редактор, китап төпләү, китап бастыру.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[з] авазын өйрәнүне дәвам итү.	[з] авазы кергән рәсемнәр,шигырьләр (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 47 бит)	[з] авазының дөрес әйтелешен ныгыту; сүзләрдә, сөйләмдә дөрес кулланырга күнектерү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь уку: Х.Халиков “Китап докторы”	Эчтәлекле рәсемнәр, микрофон. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 262 бит)	1. Балаларда китапларга сак караш, хөрмәт тәрбияләү. 2. сорауларга эзлекле, җыйнак, төгәл һәм матур итеп җавап бирә белү күнекмәләрен, логик фикерләү сәләтләрен үстерү. 3. шигырь жанрын аера белүне камилләштерү, кыска хикәя төзүләренә ирешү. Сүзлек: китап, докторы, дәва, чир.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	“Мавыктыргыч мәсьәлә “		1.Мавыктыргыч мәсъәләләрне уйлап чишәргә өйрәтү; 2.Эзләнүле бирем «Бүре» не чишү . 3.Геометрик фигуралар турында белемне ныгыту, уйлаучанлык, фикерләү сәләтләрен үстерү;

			4. 10 эчендә бер берәмлеккә киметү ысулы белән кирегә санарга өйрәтүне дәвам итү.
	Уен: «Тиз эшлә, ләкин ялгышма»	Саннар язылган карточкалар, таблица, таякчыклар, В.Воскобович уены «Чудо – лукошко», Дьениш блоклары, 2 обруч. (Т.М.Бондаренко 284 бит)	1. Беренче дистә саннарын ныгыту; 2. Икенче дистә саннарының барлыкка килүен өйрәнү; 3. Геометрик фигураларны классификацияләү ысуллары.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	Әкият «Йомры ипи»	Төрле төстә һәм формада кәгазь, акварель буяулары, карандашлар.	1.Әби-бабайның өй җиһазларын уйлап чыгару. 2.Төсләрне дөрес сайлап, акварель краскалар ярдәмендә буярга өйрәнүне дәвам итү. 3.Сәнгать осталыгы үстерү. 4.Игътибарлылык тәрбияләү
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү	«Йомшак өй җиһазы»	Пластилин, стеклар, җиһаз рәсемнәре.	1.Балаларны конкрет лы темага әйбер ясарга күнектерү. 2. Сәнгать осталыгы үстерү. 3.Олылар хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Без үзебез юабыз »	Сабын, су, таз, курчак киемнәре, алъяпкычлар.	1.Курчак киемнәрен юарга өйрәтү 2. Чисталыкка омтылыш тәрбияләү.
Апрель **II атна: «Галәм»**			

Бүлек	Тема	Җиһазлар	Бурычлар
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Космонавтика көне “	“Космоска очучы” рәсеме, кәгазьдән киселгән йолдызлар, аудиоязмада “Яшь космонавтлар” җыры (Т. Мөхәммәтшин сүзләре, Ф.Әхмәтов көе), рәсемнәр, фотолар, слайдлар, глобус. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 264 бит	1. Балаларда уен барышында ярдәмләшү, бер-береңә булышу күнекмәләре тәрбияләү. 2.балаларның кызыксынучанлыгын, алган белемнәрен мөстәкыйль куллана белү сәләтен үстерү. 3. космонавтика көне турында белемнәрен формалаштыру. Сүзлек: ракета, космонавт, космонавтика көне, скафандр, глобус.
Танып - белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Нәрсә ул Кояш системасы?”	Күк җисемнәре кергән рәсемнәр, фотографияләр, слайдлар, сюжетлы – рольле уен өчен кирәк – яраклар. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 263 бит)	1. Тирә – юньне, табигатьне аңларга һәм сакларга сәләтле социаль актив,иҗади шәхес тәрбияләү. 2. балаларның аралашу осталыкларын, вакыйгаларның яңа эзлеклелеген төзи белү күнекмәләрен үстерү. 3. балаларның Кояш системасы турындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: Кояш системасы, галәм – космос, орбита, күк җисемнәре, метеорит.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[ц] авазын өйрәнү	Шигырьләр. (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 60 бит)	[ц] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; игътибарлылык тәрбияләү.

Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь уку: “Йолдыз.” “Сәлам, галәм!”	Планета сурәтләнгән битлекләр, һәр бала өчен кәгазь. (Матур әдәбият: К.В.Закирова. “Балачак аланы”, 375 бит.)	1. Әдәби әсәрләрдән кызыклы сюжетлар кулланып, балаларда юмор хисе тәрбияләү. 2. балаларның хәтерен, логик фикерләү сәләтен, җитезлекләрен үстерү. 3. балаларның галәм турындагы белемнәрен системалаштыру, диалогик сөйләм формаларын камилләштерү, оригами ысулы белән уенчык ясарга өйрәтү. Сүзлек: сер, метеорит яңгыры.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	Дөресме, юкмы?”	Рәсемле карточкалар «Сан, форма һәм төс; ”2 төсле квадратлар В.Воскобович	1. Вакыт турында күзаллауларын үстерү. 2. Кисәкләрдән бер бөтенне җыю. 3. Логик фикерләү үстерү. 4. Төгәллек,игтибарлылык тәрбияләү.
	«Логик бирем»	Карточкада рәсемнәр, турыпочмак төшерелгән кәгазь битләре, саннар,карандашлар, (Т.М.Бондаренко 216 бит)	1.Күнегүне чишәргә һәм санарга өйрәтү; 2.Күрсәтмә-образлы фикерләүне, игътибарлылыкны, күреп хәтердә калдыруны, күзаллауны, диалогик сөйләмне үстерү; 3.Математика эшчәнлекләренә карата кызыксынуны үстерү, авыр хәлдә калганнарга ярдәм итәргә кирәклеген аңлату.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Галәм төше»	Альбом бите, акварель краскалар, акбур, фломастерлар, төсле карандашлар.	Космик пейзаж уйлап оча торган транспортны күз алдына китерү (уйлап табу); Фантазияне үстерү; Катнаш рәсем ясау техникасын кулланып ясарга өйрәтү (төсле краска, акбур)

Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Галәм корабеле»	Кызыл турыпочмак 15Х7,5см, квадрат 10Х10 см, клей, пумала, салфеткалар, эш үрнәге.	Кәгазь битен төрле юнәлештә бөкләргә өйрәтү. Кул чукларын үстерү. Төгәллек, пөхтәлек тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Оча торган тәлинкәләр»	Төрле төстәге пластилин.Төрле төстәге чыбыклар,такта, стеклар,салфеткалар, киндер-сюрприз кабыклары,капкачлы банкалар.	1.Фантастик образлар эзләргә юнәлтү; 2.Ишеткәннәрдән чыгып, эскизлар ярдәмендә тарелкалар ясарга өйрәтү. 3.Кул чукларын үстерү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Хезмәт кешене бизи»	Алъяпкычлар, су, салфеткалар, таз.	Табышмакның мәгънәсен аңларга өйрәнү. Күмәкләшеп эшләргә өйрәтү. Олылар хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү.
Апрель **III атна: «Спорт»**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Спорт мәйданчыгында”	“Спорт мәйданчыгында“ рәсеме, спорт җиһазлары төшерелгән рәсемнәр. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 270 бит	1. Балаларда бер-берсен тыңлый, кирәк вакытта башкаларның җавапларын тулыландыра белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. балаларның хәтерен, иҗади күзаллауларын, логик фикерләү сәләтен үстерү.

			3. тәрбияче тәкъдим иткән рәсем буенча зур булмаган күмәк хикәяләр төзеп сөйләү күнекмәләрен камилләштерү; сәламәтлекнең мөһим булуын төшендерү. Сүзлек: гайрәт.
Танып - белү үсеше Танып - белү һәм эзләнү	“Казанда Универсиада”	Универсиаданың символы, флагы, йолдызы, уен өчен рәсемнәр. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 268 бит	1. Балаларда спортка карата уңай караш, сәламәт яшәү рәвеше тәрбияләү, сәламәтлек өчен файдалы һәм кызыклы эшчәнлеккә өстенлек бирү омтылышы булдыру. 2. спорт уеннары, күнегүләре, спортка бәйле вакыйгалар белән кызыксынуларын үстерү. 3. Татарстан спортчыларының физкультура һәм спорт өлкәсендә ирешкән кайбер уңышлар, Казанда үтәчәк Универсиада турында мәгълүмат бирү. Сүзлек: Универсиаданың символы, флагы, йолдызы, уен өчен рәсемнәр.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[ц] авазын өйрәнүне дәвам итү	Сәяхәт аланга Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 61 бит	[ц] авазларын әйткәндә сөйләм аппараты органнарының кирәкле хәрәкәтләрен һәм торышын билгеләү. Авазны сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь ятлау: Г.Юнысова. “Зарядкага бас”	Зарядкага ясаучы балалар рәсемнәре. Матур әдәбият: К.В.Закирова. “Балачак аланы”, 307 бит.	1. Матур әдәбият аша балаларда көндәлек хәрәкәт эшчәнлегенә ихтыяҗ формалаштыруны дәвам итү, спорт белән шөгыльләнү теләге тәрбияләү. 2. балаларның хәтер сәләтен, бер-берсен тыңлый белүләрен, сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү.

			3. шигырь аша кеше тормышында спортнының әһәмияте турындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: җиләс.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	Мавыктыргыч мисаллар. А.Зак "Бүре"	Кюизенер таякчыклары, уен "Бүре", игровизор, кәгазьләр, уенчыклар.	Беренче дистә саннарын тезә белү, «Бүре» мисалын чишәргә өйрәнү; хәтерне, фикер сәләтен , игътибарлылыкны үстерү.
	"Төрле уеннар кулланып күңел ачу"	Обруч, таякчыклар, овал кызыл, зәңгәр, сары.	Геметрик фигураларны тәрбияче ярдәменнән башка чагыштыра белү; лабиринтан чыгу юлларын эзләү. Логик күнегүләрне чишү юлларын табу.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Язгы урман»	Альбом бите, язгы иллюстрацияләр, төрле төстәге буяулар, салфетка, пумала, палитра, су.	Төрле агачлар төзелешен күзәтеп рәсемгә төшерергә өйрәтү. Төрле алымнар кулланырга өйрәтүне камильләштерү. Кул чукларын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Матур бизәкләр»	Энә, мулинә, карандаш, тукыма, чигү үрнәге.	Балаларны энә тотарга өйрәтү. Куркынычсызлык кагыйдәләре белән таныштыру. Сәнгать осталыгы үстерү. Милли бизәкләргә мәхәббәт тәрбияләү.
Апрель			
IV атна: «Тукай иҗаты»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше	Әдәби викторина. "	"Гали белән кәҗә", "Җил һәм яңгыр", "Кызыклы шәкерт", мультфильмнары.	1. Г. Тукай әкиятләре, шигырьләре аша балаларда матур әдәбият белән кызыксыну, аларны укырга теләк тәрбияләү.

Сөйләм теле	Мультфилмда кунакта”	(Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 272 бит)	2. балаларның игътибарлылыкларын, хәтерләрен, фикерләү сәләтен үстерү. 3. таныш әдәби сюжетлар буенча балаларның Г. Тукай иҗаты буенча алган белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: сайрый, әгъза, гайрәтле, шәкерт.
Танып - белү үсеше Танып - белү һәм эзләнү	Сәхнәләште рү: Г. Тукай “Кызыклы шәкерт”	Магнитофон, эт битлеге, “Шагыйрьнең балачагы” поэмасы буенча слайдлар яки рәсемнәр. Матур әдәбият: К.В. Закирова. “ Балачак аланы”, 389 бит.	1. Балаларның Г. Тукай иҗаты буенча алган белемнәрен гомумиләштерү һәм балаларда шигърият белән кызыксыну тәрбияләү. 2. телнең сәнгатьлелеген камилләштерү, хәтер сәләтен үстерү. 3. шигырьдәге төп фикерне аңларга, әсәрне сәхнәләштерергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: шагыйрь, язучы, ятим, аума, газаплыйсың, ауныйсым килә, маэмай, яшьләй, җайсыз, каткач буыннар, уңайсыз.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[р] авазын өйрәнү	Уеннар: “Атлы”, “ Югалган авазны тап”, “Оркестр”, “ Арабызда кем юк?”; шигырьләр, тизәйткеч. Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 58 бит	[р] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сөйләмдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы, бәйләнешле фикерләү сәләтләрен үстерү; темп һәм дикция өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше	Шигырь уку: Г.Тукай “Эш	Рәсем-илюстрацияләр, аудиоязма, “Эш беткәч, уйнарга ярый” мультфильмы.	1. Матур әдәбият аша балаларда тырышлык, игътибарлылык, сабырлык кебек сыйфатлар тәрбияләү..

Матур әдәбият белән таныштыру	беткәч, уйнарга ярый”	Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 275 бит	2. балаларның әдәби әсәрләрне тыңлый һәм аңлый белү сәләтен, эчтәлеге буенча сорауларга тулы җавап бирә белү күнекмәләрен үстерә. 3. балаларныдң Г.Тукай иҗаты турындагы белемнәрен баету һәм камилләштерү. Сүзлек: заман, сабыр, ихлас, дәрт.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	Уен: “Дөресме, юкмы”	Биремнәр бланкы «Төлке». Башваткыч уеннар-бала саны буенча. Т.М.Бондаренко 288 бит	1.Вакыт турында белемнәрен киңәйтү; 2. «Төлке» башваткычлы уенының чишү юлларын табу; 3.Кисәкләрдән бөтенне җыюның уңайлы алымнарын өйрәнү;
	«Логик уен»	«Геометрик фигуралардан шәһәр»	1.Пространствоның ераклыгын чагыштыру. 2. Саннарны чагыштыру.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Язгы кыр эшләре»	Альбом бите, акварель краска, пумала, су, пейзаж .	Кыр эшләрен рәсемдә чагылдырырга өйрәтү.(кыр, трактор, кара каргалар). Сәнгать осталыгын үстерү. Төсләрне дөрес сайлап , акварел белән дөрес буярга өйрәтүне дәвам итү.ың хезмәтенә хөрмәт уяту.
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Туган ягым каеннары»		Кайчы белән кисү алымнарын ныгыту. Балаларның фантазияләрен үстерү. Табигатькә сак караш тәрбияләү.

Танып - белү үсеше Төзү	«Кыргый хайваннар өе»	Зур һәм кечкенә леголар.	Төзелешкә уңай караш уяту. Нинди хайван нинди өндә яшәвен ачыклау. Сәнгать осталыгы уяту. Хайваннарга сак караш тәрбияләү.
Май			
I атна: «Җиңү көне»			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Л. Кассиль “ Күңелләрдә мәңге сакланыр”	Слайдлар яки рәсемнәр. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 278 бит	1. Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телгә, Ватанга мәхәббәт тәрбияләү. 2. хикәянең эчтәлеге буенча сорауларга төгәл, һәркем ишетерлек һәм аңларлык итеп, грамматик яктан дөрес җөмләләр белән җавап бирү күнекмәләрен үстерү. 3. бирелгән хикәя аша сугышчыларыбызның Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турындагы белемнәрен киңәйтү. Сүзлек: Кремль стенасы, гранит йолдызы, мәңгелек ут, ант, Ватанга тугрылык, пионер.
Танып - белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Алар безгә Җиңү бүләк итте”	Бөек Ватан сугышы геройлары турында стенд, “ Хәтер” китабы, аудиоязмада “ Җиңү көне” җыры (А. Гайнетдинова сүзләре һәм көе), чәчәкләр. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 277 бит	1. Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телдә, Ватанга мәхәббәт тәрбияләү. 2. туган ил һәм дөньядагы вакыйгалар белән кызыксынучанлыкларын үстерү.

			3. ветераннарыбызның Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турында белемнәрен киңәйтү. Сүзлек: Бөек Ватан сугышы, Җинү көне, парад, ветеран, батыр, патриот.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[р] авазын өйрәнүне дәвам итү.	Рәсемле хәрефләр, төсле карандашлар, фланелеграф хәрефләр, һәм фишкалар (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 59 бит)	Балаларны р авазы һәм хәрефе белән таныштыру. Аның аерым билгесе белән таныштыру, сүздә урынын билгеләү, авазга анализ ясау; сүзләрне иҗекләргә бүлү; сүзләргә схема төзү.
Танып - белү үсеше ЭМКФ	Турыга һәм кирегә санау 1-20	«Чудо крестик», уен: «Геоконт», кәгазь битләре, фломастер бала саны буенча, уен персонажлары. Т.М.Бондаренко 291бит	1-20 гә кадәр санауны ныгыту, геометрик фигураларның үзлекләре(яклары, почмаклары), симметриясе,төзү эшчәнлеге.
	Уен: «Саннар конструкторы» В.Воскобович	«Саннар конструкторы, саннар лабиринты, вьетнам уены, фломастерлар. Т.М.Бондаренко 298 бит	Саннарны тануны ныгыту, микъдар саны белән саннарны чагыштыруны дәвам итү. Фикерләү сәләтен, кул чукларын үстерү. Игътибарлылык тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Бабайларга бүләк»	Акварель, пумала, салфеткалар, карандашлар, резинка, чәчәкле агач ботагы төшерелгән рәсем яки или фото,кәгазь.	Бармак очлары белән рәсем ясарга өйрәтү.Төсләрне дөрес итеп сайлау күнекмәләрен үстерү. Олыларга хөрмәт, үз эшеңә соклану хисе тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү	«Чәчәк».	Тозлы камыр, такта, стеклар, салфеткалар.	Чәчәк ясарга өйрәтү.

	«9 майга бүләк»		Тозлы камыр белән эшләү алымнарын катлауландыру, ныгыту. Кул чукларын үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Йомры ипи» (оригами)	Сары турыпочмак 20Х10, кызгылт – сары квадрат, кызыл квадрат 3 Х3, ике кызгылт-сары түгәрәк , клей, салфеткалар, би-ба-бо курчаклары.	Кәгазь кисәген төрле юнәлештә бөкләргә өйрәтүне дәвам итү. Бармакларны төгәл хәрәкәтләндерергә өйрәтүне дәвам итү. Пөхтәлек, төгәллек тәрбияләү
Танып - белү үсеше Төзү	«Чиста, чиста…»	Бала саны буенча алъяпкычлар, салфеткалар һәм таз белән су, щетка, соскыч.	Балаларны күмәк уйнарга һәм күмәк хезмәткә өйрәтүне дәвам итү. Группа бүлмәсен тәртипкә китерү. Эштән һәрбер нәрсәне үз урынына куярга гадәтләндерү.
Май **II атна: «Рәсәй-безнең илебез»**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Х. Халиков . “ Сөйләшсәләр безнеңчә...”	Аудиоязмада “ Туган тел” җыры (А. Хәзмин сүзләре, Ф. Мортазин көе). Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 238 бит	1. Балаларда туган телебезгә, туган илебезгә, халкыбызның рухи хәзинәләренә мәхәббәт тшрбияләү. 2. матур әдәбият әсәрләре кулланып, сүз байлыкларын арттыру, фикер йөртү сәләтен, игътибарлылык һәм хәтердә калу күнекмәләрен үстерү. 3. балаларның җөмләләрне дөрес төзеп, үзләренең уй-фикерләрен тиешле эзлеклелектә һәм бәйләнешле итеп сөйли белүләренә ирешү, туган телнең матурлыгын һәм аһәңен тоя белергә өйрәтүне дәвам итү.

			Сүзлек: дәрәҗәле, җитлеккән, камилләшкән, затлы.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Россия – безнең илебез”	Рәсемнәр, символика. (Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 237 бит)	1. Туган илне ярату, аның белән кызыксыну, туган илгә тугрылык сыйфатлары тәрбияләү. 2. балаларның хәтерен, логик фикерләү сәләтен, кызыксынучанлыкларын, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. балаларның Россия башкаласы Мәскәү, аның символикасы турындагы белемнәрен системалаштыру. Сүзлек: әләм, бөркет, калкан.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[г] һәм [гъ] авазларын өйрәнү.	Уен “ Сырхауханә”; шигырьләр, табышмаклар (Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 67 бит)	[г] һәм [гъ] авазларын әйткәндә сөйләм аппараты органнарының кирәкле хәрәкәтләрен һәм торышын билгеләү. Авазны сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	“Татарча да яхшы бел, русча да яхшы бел!”	Слайдлар, рәсемнәр, символика, уен өчен рәсемнәр. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 88 бит	1. Балаларда туган илне ярату, башка милләт вәкилләренә карата хөрмәт тәрбияләү. 2. балаларның хәтерен, логик фикерләү сәләтен, диалогик сөйләмен, кызыксынучанлыкларын үстерү. 3. балаларның Россия башкаласы Мәскәү турындагы белемнәрен баету, Россия символикасы турында мәгълүмат бирү. Сүзлек: әләм, тугра, бөркет, калкан.

Танып белү үсеше ЭМКФ	«Ике кагыйдә»	Уклар белән тоташтырылган түгәрәкләр таблицасы, фигуралар, уен: "Үтә күренмәле квадрат».	Бер төркемдәге предметларның бер-берсеннән аерма якларын табарга, күрсәтмәлеккә нигезләнеп, кушуга һәм алуга гади мәсәләләр чишәргә өйрәтү. Шартлы тамгаларны истә калдыру; ай исемнәрен ныгыту.
	«Дьенеш блоклары, Кюизенер таякчыклары»	Туплы уен: "Үз гаражыңны тап". (кабатлау) Табышмаклар (Перспектив план Е. А Мартынов, И.М. Сучков 32 бит.)	Символиклы тамгалар һәм билгеләр ярдәмендә предметлар турында гы белешмәләрне саннар һәм хәрефләр ярдәмендә күрсәтә белергә өйрәтүне дәвам итү. 8 санының составын 2 шәрләп төзи белергә; саннарның "күршесен" белергә өйрәтү; Тәртип белән санауны ныгыту. Логик уйлауны һәм күзаллауны булдыру.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Тузганак чәчәгендә энә карагы»	Акбур, акварель, пумала, тузганак, энә карагы рәсеме.	Акбур белән энә карагы рәсеме ясарга өйрәтү.предметның формасын ясарга өйрәтү.Капма каршы төсләрне сайларга өйрәтү.Баланың зәвыгын үстерү. Чисталык – пөхтәлек тәрбияләү..
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Энә карагы».	½ альбом бите, көрән төстә тасма, 2 квадрат көрән төстә, 4 полоска сары төстәге тасмалар(төсле кәгазләрдән).	2 гә,3 кә бөкләнгән кәгазне кисәргә өйрәтү. Кул чукларын үстерү. Куркынычсызлык кагыйдәләрен истү тоту.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Чүпрәктән ясалган курчак»	Курчак үрнәге, ачык төстә 2 чүпрәк кисәге 20X20см, җеп, мамык, турыпочмаклы чүпрәк кисәге, гуашь, клей,пумала.	Үзең уйлап курчак ясау. Кул чукларын үстерү. Фантазияләрен үстерү.

Танып - белү үсеше Төзү			
Май **III атна: «Хуш бакчам».**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	Сәхнәләштеру: Г. Тукай “Һәркем эштә”	Туп, театр киемнәре. К.В. Закирова. “Балачак аланы”, 401 бит.	1. Балаларда таетр сәнгате аша эстетик зәвык тәрбияләү. 2. образлар аша баланың кузаллау сәләтен, фантазиясен, сөйләм телен үстерү. 3. әкиятне сәхнәләштергәндә балаларны образга керергә, авазларны, сүзләрне ачык, дөрес итеп әйтергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: сабак, булдыклы, гадел, тугры, шөшле.
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	“Без барабыз мәктәпкә”	“Укытучы” рәсеме, таблица, уку әсбаплары, бозгыч, карандаш, китап, дәфтәр, уенчыклар, аудиоязмада “Хуш, сөекле бакчабыз” җыры (Ә. Бикчәнтәева сүзләре, Н. Лотфуллина көе). Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 280 бит	1. Балаларда белем алуга омтылыш уяту. 2. сөйләм телен, фикерләү сәләтен, танып белү активлыгын үстерү. 3. балаларның мәктәп турында кузаллауларын киңәйтү. Сүзлек: кыңгырау, әсбап, сумка сөйрәлер.
Сөйләм теле үсеше Авазларны	[ң] авазы өйрәнү	Шигырьләр	[ң] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндерү күнекмәләре бирү; бу авазны аерым килеш һәм сүзләрдә дөрес әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм

дөрес әйтергә өйрәтү		Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 41 бит	образлы, бөйләнешле фикерләү сәләтләрен үстерү; темп һәм сәнгатьле сөйләм өстендә эшләү; игътибарлылык тәрбияләү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	Шигырь ятлау: Б.Рәхмәт. “Мәктәпкә”	Курчак, җиләк, кармак төшерелгән рәсемнәр яки уенчыклар. К.В. Закирова. “Балачак аланы”, 533 бит	1. Балаларда башкаларны игътибар белән тыңлый белү сыйфаты тәрбияләү. 2. балаларның хәтерен, сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. балаларның шигырь эчтәлеге буенча сорауларга тулы җавап бирүләренә ирешү, укырга теләк уяту. Сүзлек: тормышка юл.
Танып белү үсеше ЭМКФ	Уен«Чудо – крестики»	Уен: «Чудо – крестики», «Геоконт», кәгазь битләре, бала саны буенча фломастерлар, уен персонажлары. Т.М.Бондаренко 296 бит.	1-20 эчендә бер берәмлеккә киметү ысулы белән кирегә санарга өйрәтүне дәвам итү; 2.Вакытны сәгатьләр ярдәмендә саналуын аңлату, пространствода ориентлашуны ныгыту; 3.“Уртасыда, янында, алдында, артында ,уңда, сулда сүзләрен дөрес куллануны дәвам итү.
	Игровизор белән уен «Саннар лабиринты»	Саннар бите №9 . Саннар лабиринты. Вьетнам уены, фломастерлар – бала саны буенча. Т.М.Бондаренко 298 бит	Математика эшчәнлекләренә карата кызыксынуны үстерү, авыр хәлдә калганнарга ярдәм итәргә кирәклеген аңлату. Күнегүне чишәргә һәм санарга өйрәтү; күрсәтмә-образлы фикерләүне, игътибарлылыкны, күреп хәтердә калдыруны, күзаллауны үстерү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Матур чәчәкләр үсте»	Шома кәгазь, гуашь – 7төстә, пумала,	Балаларның фантазиясен үстерү. Матурлыкны күрергә өйрәтү.

			Тере табигаткә сак караш тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Әвәләү	«Җиләк чәчәге »	Тозлы камыр, такта, стеклар, салфеткалар, муляж(җиләк), кызыл һәм зәңгәр буяу.	Тозлы камырдан төрле фигуралар ясарга өйрәтү.Уңыш үстерәче олы кешеләр хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү.
Эстетик сәнгать үсеше Кул эше	«Чүпрәктән ясалган курчак»	Курчак күргәзмәсе, ике чүпрәк кисәге 20Х20см, йомгак, мамык, дүртпочмаклы чүпрәк кисәге, гуашь, клэй,пумала.	Балаларның уйлау сәләтен, фантазияләрен,кул чукларын үстерү. Башлаган эшне төгәлләү теләге тәрбияләү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Курчак өе»	Конструктор.	Төрле-төрле биналар төзергә өйрәтү. Схема буенча төзү алымнарын ныгыту. Кирәкле материалны сайлый белү күнекмәләре тәрбияләү.
Май **IV атна: «Мультфильмда кунакта».**			
Бүлек	**Тема**	**Җиһазлар**	**Бурычлар**
Сөйләм теле үсеше Сөйләм теле	“Күчтәнәчтә кунакта”	Эчтәлекле рәсемнәр, буталган мультфильм геройлары турында рәсемнәр. Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 220 бит	1. Балаларда матур әдәбият белән кызыксыну һәм аны ярату хисләре тәрбияләү. 2. үз фикерен ана телендә эзлекле, җыйнак, төгәл һәм матур итеп әйтеп белү, иҗади фикерләү сәләтен үстерү. 3. сорауларга тулы, төгәл җвап бирергә, геройларның кылган эшләренә, әхлакый сыйфатларына бәя бирә белергә, әкиятләрне һәм мәзәкләрне сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү

			Сүзлек: рәссам, тылсым, сихер, үтенеч, күчтәнәч
Танып белү үсеше Танып белү һәм эзләнү	Әңгәмә “Әкиятләр иленә сәяхәт”	Хат белән конверт, интерактив такта яки рәсемнәр, магнитлы такта, костюмнар, аудиоязмада “Шүрәле” балетыннан, музыка Ф. Яруллин Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 221 бит	1. Бергә уйный торган иптәшләренең фикере белән исәпләшә, бәхәсләрне гадел хәл итә белүчәнлек тәрбияләү. 2. балаларның иҗади кузаллауларын үстерү. 3. балаларда яхшы һәм начар төшенчәләрен формалаштыру, үзен һәм башкаларны дөрес бәяли белергә, уңай һәм тискәре якларны күрә белергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: бакылдык, чыелдык, куркаккай, хәйләбай, соры колак, камыт аяк.
Сөйләм теле үсеше Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү	[ң] авазын өйрәнүне дәвам итү.	Шигырьләр; уеннар: “Тепловоз”, “Сырхауханәдә”. Иң татлы тел –туган тел М.Ф.Кашапова 42 бит	[ң] авазын әйткәндә сөйләм аппараты органнарының кирәкле хәрәкәтләрен һәм торышын билгеләү . Авазны дөрес әйтергә өйрәтү.
Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият белән таныштыру	“Винни-Пух кунакка бара” – минем яраткан мультфильм”	Төрле мультфильм рәсемнәре, “Винни-Пух кунакка бара” – мультфильмы Туган телдә сөйләшәбез З.М.Зарипова 92 бит	1. Балаларда башкаларның фикерләрен бүлдермичә тыңлый белү, дөрес итеп аралаша белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. балаларның иҗади сөйләмен, үз тәҗрибәсеннән чыгып сөйли белү күнекмәләрен үстерү. 3. заманча мультфильмнарны таный белергә, аларның эчтәлеге буенча үз фикерләрен башкаларга җиткерә белергә өйрәтү. Сүзлек: кунакчыл, тыйнак.

Танып белү үсеше ЭМКФ	Уен «Ике кагыйдә»	Уклар белән тоташтырылган түгәрәкләр таблицасы, фигуралар, уен: “Үтә күренмәле квадрат». Т.М.Бондаренко 291 бит	Логик фикерләүләрен үстерү, аң-белемне үстерүгә күнегүләр чишәргә өйрәтү, микъдар саны белән эшләүләрен камильләштерү, игътибарлылык тәрбияләү.
	Уен: «Геоконт»	Уен кыры, хәрәкәтләнү карточкалары, фишкалар – «Тапкырлау Планетасы». Балалар белән кулдан ясалган демонстрацион материал, Йолдызлы күк йөзе картасы. Т.М.Бондаренко 305 бит	Бер төркемдәге предметларның аерма якларын табырга, +, -, = билгеләрен ныгыту, биремнәрне чишәргә һәм аның нинди өлешләрдән торганлыгын ачыклау. кәгазь яссылыгында ориентлашырга күнектерү; кәгазьнең өске, аскы, уң, сул кырыйларын, өске уң һәм сул, аскы уң һәм сул почмакларын табу; күрсәтелгән предметлар санын кәгазь битенең билгеле бер өлешендә тупларга, ничә, нинди предмет һәм аларны кая куярга кирәклеген өйрәтү.
Эстетик сәнгать үсеше Рәсем	«Чәчәкле төшләр иле».	2 курчак – эльф, шәм белән сеңдерелгән төсле картон битләре, кара акварель һәм шампунь белән буяп алдан әзерләп куярга.	Акварельнең сурәтләү мөмкинлекләре белән (үтә күренмәле, бер төс өстенә икенчесен сылаганда, төсе үзгәрә) (шәм белән эшләү күнекмәләре Төп үрнәк формадан аермаларны күрә белүләрен үстерү. Табышмак җавапларын табуларына ирешү.
Эстетик сәнгать үсеше Кисеп ябыштыру	«Болындагы күбәләкләр»	Яшел картон (½ альбом бите), 2 сары кәгазьдән тасмалар 4Х20 см, төсле кәгазләр 5Х5 см , 6Х6 см, 6Х6 см, трафарет 3,5 см. диаметрлы. Кара фломастер, кайчы, клэй, пумала, төсле түгәрәкләр (конфетти), күбәләк иллюстрациясе.	Кисү һәм күп бөкләү алымнарын ныгыту. (оригами). Композиция төзергә өйрәтү.

Эстетик сәнгат үсеше Кул эше	«Без табигатьне яратабыз»	Нарат һәм чыршы күркәләре, чәчәк һәм агач орлыклары , клей, пумала, картон бите.	Табигать материалларыннан төрле предметлар ясарга өйрәтү.Сәнгать эшчәнлеген , фантазияләрен үстерү. Табигатькә сак караш, мәхәббәт тәрбияләү.
Танып - белү үсеше Төзү	«Агач җимешләреннән композиция »	Композиция үрнәкләре, картоннан түгәрәк диаметры 16 см , кызгылт-сары төстә, арбуз төшләре, кавын , борчак, кләй.	Табигать материаллары белән кызыксынуны үстерү. Табигать материаллары белән эшләргә өйрәтүне дәвам итү. Сәнгать үэшчәнлеге,фантазияләрен үстерү. Табигатькә сак караш, мәхәббәт тәрбияләү.

ЭРС компонентларны исәпкә алып юнәлеш эчтәлеге

Тәрбияләү һәм белем бирү бурычлары:

Балаларның туган илгә карата белемнәрен һәм дәүләт(Яңа ел, Ватанны саклаучылар көне, Җиңү көне, 8 Март) халыкара (Сөмбелә , Нәүрүз, Сабантуй) бәйрәмнәре турында белемнәрен арттыру. Туган шәһәрнең күренекле урыннары белән таныштыру. Үз халкының кешелеклелеге, кунакчыллыгы, чисталыгы турында мәгълүмат бирү.Татарстан Республикасының гореф-гадәтләре турында уку.

Төрле яшьтәш милләтләренә карата изгелекле һәм хөрмәтле мөнәсәбәт формалаштыру.

Татар халкының мәдәниятенә, гореф –гадәтенә кызыксыну уяту. Җырга, сынлы сәнгатькә, әдәбияткә, Идел буе халкының сәнгатенә карата мәхәббәт тәрбияләү.(Россия, Татарстан, Чувашия, Башкортстан).

Сентябрь.

Атнаның темасы	**Социаль аралашу үсеше**	**Сөйләм үстерү**	**Танып белү.**	**Иҗади сәнгать.**

		Матур әдәбият белән таныштыру, сөйләм телен үстерү.	Тирә-якны танып белү.	Математик күзаллауларын формалаштыру	Кисеп ябыштыру. Әвәләү.	Рәсем.	Конструк цияләү
Исәнме көз!	Әңгәмә. “Белем бәйрәме” ТТС 138б. «Исәнме, мәктәп!» ТТС З.М.Зарипова 137 бит)	Иң татлы тел – туган тел М.Ф.Кашапова 12 бит) Тема: [а] һәм [ә] авазларын өйрәнү.	Су белән тәҗрибәләр. № 1 125 б. Табигатьнең сафлыгы-күңеленнең пакьлеге».	Тәртип буенча ә санауһәм кирегсанау 20 бит.20 №1 Кызыклы математика	Кисеп ябыштыру. **“**Гөмбәләр” Швайко 30 бит.	“Җиләк-җимешләр”стр.142 Комарова“ “Нәрсә ул җәй?” 142бит Комарова	Кул эше “Сикерткә” (табигый материал дан)
Гаилә	Иҗади хикәя төзү: «Тату гаилә» Т Т С 34 бит Тема. «Әби бабайларны хөрмәтлик!	Мәктәпкәчә яштәгеләр әлифбасы” №1 (дәфтәр) “Минем өем, өй җиһазлары”ТТС 171 б.	Су белән тәҗрибәләр. № 2 125 б. Табигатьнең сафлыгы-күңеленнең пакьлеге».	Геометрик фигураларны ң охшаш һәм аерма якларын тап Т.М Бондаренко 220 бит	Әвәләү. “Урмандагы аланда үскән гөмбәләр”. Швайко 30 бит**.**	“Квадратка декоратив рәсем төшерү.”Комарова « Милли киемдәге курчак” Комарова	«Курчакка өй төзик» З.В.Лишт ван

						.	
Бакча жимешләре: яшелчәләр.	“ Дәү әнием бакчачы”ТТС 160 б. Мин уңыш җыйдым” ТТС 159 бит	Мәктәпкәчә яштәгеләр әлифбасы” №1 (дәфтәр) Тема: [ж] авазын өйрәнү	Су белән тәҗрибәләр. № 3 125 б. Табигатьнең сафлыгы-күңелеңнең пакьлеге».	6 санының составы. Т.М Бондаренко	“ Кәрзиндәге гөмбәләр”стр.143 Комарова	«Бакчадагы алмалар» Комарова 86 бит. «Эх, тәмле бәрәнге»	Тәлинкәд ә яшелчәләр(б өгәрләнгән кәгазьдән.)
Алтын көз!	Көз көне кошлар, җәнлекләр тормышы.. 95бит. “Уйнап укый сабыйлар.Ф.М.Змн нурова ”Рәсем буенча хикәя төзү» ТТС З.М.Зарипова 155 бит)	(Ж) һәм (Жь) авазы. Ф.М.Зиннурова “Уйнап укый сабыйлар” 87 бит. Мәктәпкәчә яштәгеләр әлифбасы” №1 (дәфтәр) №4, 10 бит.	Су белән тәҗрибәләр. № 4 125 б. Табигатьнең сафлыгы-күңелеңнең пакьлеге».	7 һәм 8 саннарының составы, саннар лабириты Т.М Бондаренко 284 бит	Кибет уены өчен яшелчәләр» 147 бит.Комарова	«Агачлар һәм куаклар» Швайко 28 б. “Алтын көз” 38бит Комарова «Көзге агачлар» ” 142бит Комарова	Көзге хыял” стр.71 «Что можно сделать из природного материала».
	Бәйрәм - Бәрәңге көне.						

Октябрь.

Атнаның темасы	**Социаль аралашу үсеше**	**Сөйләм үстерү**	**Танып белү.**	**Иҗади сәнгать.**
				.

		Матур әдәбият белән таныштыру, сөйләм телен үстерү.	Тирә-якны танып белү.	Математик күзаллауларын формалаштыру	Кисеп ябыштыру. Әвәләү.	Рәсем.	Конструкциялау
Юл йөрү кагыйдәләре. Мин – дөньяның бер кешесе.	ТТС 210 бит. Тема. Әңгәмә: "Юл йөрү кагыйдәләре" "Транспорт төрләре белән танышу". 208 б.ТТС	Шигырь ятлау. Г.Юнысова "Светофор"211 бит. Тема: (З) һәм (Җ). Шаехова "Авазларны уйнатып" 13- 14 бит.	Су белән тәҗрибәләр. № 5 125 б. Табигатьнең сафлыгы-күңеленнең пакьлеге».	Мавыктыргыч мәсьәләләрне уйлап чишү . Т.М Бондаренко 274 бит	Кисеп ябыштыру. "Шәһәр урамындагы машиналар" (күмәк эш).	«Миләш ботагы» Комарова 148 бит "Машиналар уңыш алып кайта".150 бит Т.Г.Казакова	"Автобус" 143 бит.З.В.Лиштван.
Балалар бакчасы.	Әңгәмә. "Тәмле сүз-җан азыгы".140 бит ТТС ЗариповаЗ.М. Хикәя төзү "Балалар бакчасында" 14 б ТТС	Тема: (с) һәм (сь). Шаехова "Авазларны уйнатып" 16- 17 бит. "Уйнап укый сабыйлар" Ф.М.Зиннурова 60 бит.	Су белән тәҗрибәләр. № 6 125 б. Табигатьнең сафлыгы-күңеленнең пакьлеге».	Т.М Бондаренко 262 бит" Саннар конструкторы"	«Фрукты» - витрина магазина. Рельефная лепка из пластилина или соленого теста. И.А.Лыкова стр.46	« Яраткан уенчыгыңны сүрәтлә» Комарова147 бит. " Натюрморт" ясау. Казакова	Балкышның туган көненә открытка ясау.
Гаилә. Минем әйләнә-тирәм.	Әңгәмә. "Кунак чакырдык" 179 б. ТТС	Л-авазы № 8 Шаехова "Авазларны уйнатып" 18-19 бит.	Су белән тәҗрибәләр. № 7 125 б.	Бер төркемдәге предметларның аерма якларын билгеләү	"Натюрморт" 154 бит Комарова	«Декоратив рәсем". 152 бит.	Йомарланган кәгазьдән җиләк-җимешләр

	“Минем өем, өй җиһазлары” 171 б. ТТС	“Уйнап укый сабыйлар” Ф.М.Зиннуроа Шигырь уку: З. Туфайлова “Минем гаиләм” ТТС 175 б.	Табигатьн ең сафлыгы-күңелеңнең пакьлеге».	Кызыклы математика 81 бит		«Алма һәм груша» (натюрморт) Комарова	ясау.
Урман байлыгы.	Әңгәмә.”Урман-безнең байлыгыбыз” 122 бит ТТС Хикәя М.Пришвин “Алтын болын” 258 б. ТТС	М) һәм (Мь) авазлары № 9 “Авазларны уйнатып” 20- 21 бит. “Уйнап укый сабыйлар” Ф.М.Зиннуроа 58 бит ”Шомырт нигә елый?” 257 б.	Су белән тәҗрибәләр. № 8 125 б. Табигатьн ең сафлыгы-күңелеңнең пакьлеге».	Т.М Бондаренко 1-20 гә кадәр кирегә санау	”Күзге байлык” (Казакова 150 бит.)	Тылсымлы урман. Д.Н.Колдина 16 бит “ Урман байлыклары” Казакова	Кулга алдык кәрзиннәр” ясау. З.В.Лиштван 85 бит.
	Бәйрәм – “Бакчаның” туган көне.						

Ноябрь.

Атнаның темасы		**Танып белү.** Матур әдәбият белән таныштыру, сөйләм телен үстерү.	**Танып белү.** Тирә-якны танып белү.	**Танып белү.** Математик күзаллауларын формалаштыру	**Иҗади сәнгать.** Кисеп ябыштыру, әвәләү.	**Иҗади сәнгать** Рәсем.	**Танып белү** Төзү
Шәһәр	“Минем туган җирем 143бит ТТС	(Н) һәм (Нь) авазлыры. №10 22 бит	Су белән тәҗрибәләр. № 9 125 б. Табигатьнең сафлыгы-	Логик фикерләүнен үстерү, аң-белемне үстерүгә күнегүләр чишү.	«КамАЗ машинасы 33б. А.Н.Малышева; стр. 110 «Занятия по изобразительной	«Кичке шәһәр». 151 бит. Комарова.	Чүп-чар саль өчен кесә” 50 бит . «Искусств оригами» И.А Фокина.

	“Авазларны уйнатып” “Чаллы шәһәренең үткәне һәм бүгенгесе”.		күңеленнең пакьлеге».	Т.М Бондаренко 224 бит	деятельности в д.садуГ.С.Швайко	“Дымка аты”. Г.С.Швайко 49 бит.	
Татарстан Республикасы.	«Татарстан буйлап сәяхәт». ТТС 147 бит Әңгәмә «Чал тарихлы Казаным» Т Т С 148 бит	(Р)һәм (Рь) авазлыры. №11 24 бит “Авазларны уйнатып” Ф.М.Зиннурова Шигырь уку «Татарстагн җирләре» 150 б.ТТС	Су белән тәҗрибәләр. № 10 126 б. Табигатьнең сафлыгы-күңеленнең пакьлеге».	Мавыктыргыч мәсәләләр чишү. Т.М Бондаренко 226 бит	“Каюлы читегемдә матур сихри бизәкләр” Мирас. Татар халкының тарихы һәм милли мәдәнияты белән таныштыру программасы. 31 бит.	Шубин Борис Андреевич иҗаты. «Чүлмәктәге бизәкләр». Мирас. Татар халкының тарихы һәм милли мәдәнияты белән таныштыру программасы. 29 б. 2. Зифа Мөхәмәтҗанова-Васильева иҗаты. «Татар халык бизәкләре төшерелгән бала итәкле күлмәк кигән төлке” Мирас.	Сөембикә манарасы” (ага конструкторлар).

Уенчыклар	Көзге аяк киемнәре. Сүрәтләү хикәясе. 107 бит.Ф.М.Зиннурова”Уйнап укый сабыйлар” Сүрәтләү хикәясе төзү. “Минем яраткан уенчыгым” (схема буенча)	(К) һәм (Кь) авазлары. № 12»Уйнап укый сабыйлар» Ф.М.Зиннурова “Уенчыклар” Шигырь уку: «Курчагым» 131 б.Ф.М.Зиннурова	Су белән тәҗрибәләр. №1 1 126 б. Табигатьнең сафлыгы-күңелеңнең пакьлеге».	Предметларны озынлыгы һәм киңлеге буенча чагыштыру. Т.М Бондаренко 228бит	Яраткан уенчыгыңны әвәләү.” Комарова 151 бит.	«Яраткан уенчыгыңны сүрәтлә». 146 Бит. Комарова. «Дымково осталарында кунакта» Стр. 160. Казакова.	Курчагыма-өстәл» (кәгазьдән күләмл уенчык Куцакова162бит.
Җиһазлар дөньясы.	Савыт-саба.Эшләп күрсәтү буенча кечкенә хикәя төзү. 29 бит Ф.М.Зиннурова “Уйнап укый сабыйлар”	[П] һәм [Пь]) авазлары. Ф.М.Зиннурова» «Авазларны уйнатып» 28 бит №13 “Йорт җиһазлары”41б.”Уйнап укый сабыйлар” Ф.М.Зиннурова	Су белән тәҗрибәләр. № 12 126 б. Табигатьнең сафлыгы-күңелеңнең пакьлеге».	10 эчендә саннарны киметү ысулы белән санау. Т.М Бондаренко 244 бит	“Әйлән-бәйлән уйный матрешкалар”155 бит Казакова.	«Городецк осталарында кунакта» Стр. 160. Казакова. Декоратив рәсем. “Келәм”159 бит. Казакова	“Бүләккә –чәчәк (открытка) Аппликация в д.саду.
	Бәйрәм – туган як киңлекләре.						

Декабрь.

Атнаның темасы		**Танып белү.** Матур әдәбият белән таныштыру, сөйләм телен үстерү.	**Танып белү.** Тирә-якны танып белү.	**Танып белү.** Математик күзаллауларын формалаштыру	**Иҗади сәнгать.** Кисеп ябыштыру. Әвәләү.	**Иҗади сәнгать** Рәсем.	**Танып белү** Конструк цияләү.

Исәнме,кыш!	«Килеп җитте матур кыш» ТТС 186 бит ”Боз һәм бозлыклар” ТТС 191 бит.	«Авазларны уйнатып» 28 бит №14 Тема: { В } һәм { Вь } авазлары Шигырь уку:”Кар бабай” Ф,М.Зиннурова 129 б.	Су белән тәҗрибәләр. № 12 126 б. Табигатьнең сафлыгы- күңеленнең пакьлеге».	Мавыктыргы ч мәъсәләләр чишү. Кызыклы математика 3-7 яшькә кадәр Михайлова 72 бит	Әвәләү.Тема: ”Дымково уенчыгы (барышня)” 159 бит.Комарова	“Кышкы пейзаж” Комарова 163 б	Кәгазьдән “Кышкы урманда” Ознакомле ние с окру жающим миром.Г.В. Морозова 78 бит.
Россия Республикасы.	Россия- зур дәүләт. ТТС 88 бит Әңгәмә. “Россия-безнең илебез” 237 б. ТТС	[П] һәм [Пь]) авазлары. «Авазларны уйнатып» 28 бит №13 Шигырь уку: Х.Халиков “Сөйләшсәләр безнеңчә” 238 б. ТТС	Су белән тәҗрибәләр. № 13 126 б. Табигатьнең сафлыгы- күңеленнең пакьлеге».	Күрсәтмәлекк ә таянып кушуга һәм алуга мәсъәләләр чишү. Т.М Бондаренко 247 бит	Аквариумдагы балыклар ”156 бит Казакова.	«Бүлмә эчендәге гөлләр » 162 бит Комарова. Рәсем. « Әкияттәге кош » 162 бит Комарова.	“Кремль башнясы” (агач конструкторлар)
Уңган куллар.	Әңгәмә. “Паркта минем күргәннәрем. 188 бит ТТС Әңгәмә “Тәмле сүз-җан азыгы” 140 б.ТТС	[Х] һәм [Хь]) авазлары. Ф.М.Зиннурова»Уйн ап укый сабыйлар»; «Авазларны уйнатып» 28 бит №15 Шигырь ятлау:Г.Латыйп.”Кы ш килде”.	Су белән тәҗрибәләр. № 14 126 б. Табигатьнең сафлыгы- күңеленнең пакьлеге».	Бер төркемдәге предметларның бер-берсеннән аерма якларын табу.	”Кыш Бабай” 162 бит. Комарова	“Балалар бакчасында яңа ел” 164 бит “Без балалар бакчасында нишлибез?” 157 б.Комарова.	Кәгазьдән конструкцияләү “Чыршыга уенчыклар ясау.” Л.В.Куцакова 71 бит.

Без артистлар. Яңа ел бәйрәме.	Иҗади хикәя төзү. “Кышкы уеннар” 192 б. ТТС Язма сөйләм. ”Кыш бабайга хат” 194 б. ТТС	“Кар кызы” 129 бит. ТТС Х] һәм [Хь]) авазлары. Ф.М.Зиннурова»Уйнап укый сабыйлар»; «Авазларны уйнатып» 28 бит №15	Су белән тәҗрибәләр. № 15 126 б. Табигатьнең сафлыгы- күңелеңнең пакьлеге».	10 санының составын 2 шәрләп төзү. Т.М Бондаренко 250бит	Кар бөртекләре106 бит Лыкова	“Кышкы урман аланы ” 134 б. Швайко Чыршылыкта керпе һәм керпе балалары 136 б.Швайко	Цирк”36 бит “Бармакларны эшләтик, уенчыклар ясатыйк”.Ф.М.Хикмәтуллина